

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Ιονίων Νήσων

**Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015

Εισαγωγικοί Όροι

Στρατηγική «Έξυπνης Εξειδίκευσης» (Smart Specialization Strategy)

Η ιδέα της “έξυπνης εξειδίκευσης” επιδιώκει να προωθήσει την ανάπτυξη των περιφερειών και χωρών, επικεντρώνοντας τις προσπάθειές τους στην αξιοποίηση των πιο εξειδικευμένων & ξεχωριστών προτερημάτων & πλεονεκτημάτων τους, με τη βοήθεια της γνώσης (δηλαδή της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας).

Ειδικότερα, η «έξυπνη εξειδίκευση» αφορά σε μια διαδικασία που:

- προσδιορίζει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα σε συγκεκριμένους τομείς ή κλάδους μιας Περιφέρειας ή Χώρας,
- εμπλέκει σε συνεργασίες τους συναφείς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς,
- αναπτύσσει ένα όραμα για το μέλλον με στρατηγικές προτεραιότητες,
- εφαρμόζει ένα «σχέδιο δράσης» και
- δημιουργεί μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησής του

Πρόκειται στην ουσία για μια στρατηγική που δεν αφορά μόνο με τις πιο αναπτυγμένες και προηγμένες τεχνολογικά περιφέρειες & χώρες, αλλά παρέχει ρόλους για όλες, προωθώντας ταυτόχρονα τις μεταξύ τους συνεργασίες.

Διαδικασία «Επιχειρηματικής Ανακάλυψης»

Η «έξυπνη εξειδίκευση» μέσα από μία διαδικασία «αποκαλύπτει» αυτά που κάνει ή μπορεί να κάνει μια Περιφέρεια ή μία Χώρα καλύτερα από τις υπόλοιπες, σε όρους έρευνας, τεχνολογία και καινοτομίας.

Η διαδικασία αυτή ονομάζεται «επιχειρηματική ανακάλυψη» και σε αυτήν συμμετέχουν δρώντας από κοινού, φορείς:

- του ακαδημαϊκού και ερευνητικού δυναμικού
- του παραγωγικού συστήματος
- της δημόσιας διοίκησης (διοίκηση και αυτοδιοίκηση)
- της κοινωνίας ευρύτερα

Η διαδικασία της «επιχειρηματικής ανακάλυψης» έχει συνέχεια και διάρκεια και μέσω αυτής σχεδιάζεται και επικαιροποιείται κάθε φορά η στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης»

Προγράμματα και Πόροι

Η (περιφερειακή ή εθνική) Στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης» αποτελεί κοινή πορεία και συνισταμένη για όλες τις Περιφέρειες και Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι, σημαντικό μέρος το διατιθέμενων πόρων από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 συνδέεται υποχρεωτικά με αυτήν.

Τέτοια Προγράμματα είναι:

- τα Π.Ε.Π. (Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα)
- το Ε.Π.ΑΝ.Ε.Κ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία)
- το Ε.Π.ΑΝ.Α.Δ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»)
- το Π.Α.Α. (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για «Αγροτική Ανάπτυξη»)
- το Ε.Π.Θ.Α. (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για «Θάλασσα και Αλιεία»)

αλλά και

- το ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»)
- το ΕΠΜΔΤ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»)

όπως και άλλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα

A. Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα – η θέση της ΠΙΝ στην Ευρώπη

A.1. Η Περιφέρεια Ι.Ν. - βασικά χαρακτηριστικά

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (Π.Ι.Ν.) αποτελεί νησιωτική περιφέρεια στο δυτικό ανάπτυγμα του ελλαδικού χώρου, με συνολική έκταση 2.318 τ.χλμ, (το 1,8% της χώρας).

Αποτελείται από 32 νησιά εκ των οποίων κατοικούνται μόνο τα 14, δηλαδή η Κέρκυρα, η Λευκάδα, η Κεφαλληνία, η Ζάκυνθος (μεγάλα νησιά), οι Οθωνοί, η Ερείκουσα, το Μαθράκι, οι Παξοί, οι Αντίπαξοι, το Μεγανήσι, ο Κάλαμος, ο Καστός, η Ιθάκη και οι Στροφάδες (μικρά νησιά).

Βασικά γεωμορφολογικά της χαρακτηριστικά είναι οι ορεινοί όγκοι, οι λοφοσειρές, οι λιμνοθάλασσες, καθώς και οι παράκτιες κυρίως, πεδινές εκτάσεις.

Τα Ιόνια Νησιά έχουν κοινή ιστορική πορεία αιώνων και σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα, καθώς και μια ιδιαίτερη φυσιο-γεωγραφική ταυτότητα, που αποτυπώνονται στις επιμέρους νησιωτικές ενότητες.

Ο μόνιμος πληθυσμός της Π.Ι.Ν. ανέρχεται σε 207.855 κατοίκους (ΕΛΣΤΑΤ-2011) και αντιστοιχεί στο 1,93% του πληθυσμού της χώρας. Παρά την υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα (αυξήθηκε σε 90,1 το 2011 κατ./χλμ²), διάφοροι δημογραφικοί δείκτες εμφανίζουν μια αρνητική τάση.

Η οικονομία παρουσίαζε τα τελευταία είκοσι χρόνια, σε γενικές γραμμές, μια σταθερή πορεία ανάπτυξης που στηριζόταν κυρίως στην ανάκαμψη του τουρισμού παγκοσμίως και τη σταθερή εγχώρια ζήτηση.

Εντούτοις, οι επιπτώσεις από την παρατεταμένη οικονομική κρίση που πλήττει τη χώρα, επηρεάζουν σαφώς και την ΠΙΝ. Η εμφάνιση των δυσμενών εξελίξεων ανιχνεύεται σε ορισμένους δείκτες, όπως:

- το ΑΕΠ, που υπέστη σημαντική μείωση από το 2008 έως στο 2011 (-16,96%) και
- το ποσοστό ανεργίας που ανήλθε το 2013 στο 18,3%, σχεδόν διπλάσιο του 2008.

Η Π.Ι.Ν. αν και διατηρεί ορισμένες «αντιστάσεις», ακολουθεί σε γενικές γραμμές τις τάσεις οικονομικής ύφεσης της χώρας και των υπολοίπων Περιφερειών.

A.2. Η θέση της Π.Ι.Ν. στον ευρωπαϊκό χώρο – η «Περιφερειακή Ανταγωνιστικότητα»

Παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις, η έννοια της «**περιφερειακής ανταγωνιστικότητας**» μπορεί να προσεγγιστεί ως «*η ικανότητα μιας Περιφέρειας να προσφέρει ένα ελκυστικό και βιώσιμο περιβάλλον για τις επιχειρήσεις και τους κατοίκους να ζουν και να εργάζονται*». Παρότι δε, η επιχειρούμενη μέτρησή της έχει μάλλον ενδεικτικό χαρακτήρα, εντούτοις προσφέρει μία αξιολογική δυνατότητα για τη θέση κάθε Περιφέρειας στην Ευρώπη.

Ο «δείκτης περιφερειακής ανταγωνιστικότητας», κατατάσσει την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων στην 249η θέση ανάμεσα στις 262 ευρωπαϊκές Περιφέρειες και στην 7η θέση των 13 ελληνικών Περιφερειών¹.

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τη σύνθεση 3 επιμέρους κατηγοριών δεικτών που μετρούν:

- τη βασική κατάσταση (περιφερειακοί θεσμοί, υποδομές μεταφορών, υγείας και βασικής εκπαίδευσης και μακρο-οικονομική σταθερότητα), με βάση την οποία η Π.Ι.Ν. κατατάσσεται στη 238η θέση
- την αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα (ανώτατη εκπαίδευση & δια βίου μάθηση, μέγεθος αγοράς, αποδοτικότητα αγοράς εργασίας), με βάση την οποία η Π.Ι.Ν. κατατάσσεται στη 254η θέση και
- την καινοτομία (τεχνολογική ετοιμότητα, επιχειρηματική επιτήδευση και καινοτομία), με βάση την οποία η Π.Ι.Ν. κατατάσσεται στη 244η θέση

Τέλος, ο ρόλος της ΠΙΝ στο εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον προσδιορίζεται ανάλογα με τη **χωρική κλίμακα**. Έτσι:

- στο χώρο της Μεσογείου, όπου από το 1995 προωθείται η «Ευρω-Μεσογειακή συνεργασία», τα Ιόνια Νησιά κατέχουν κεντρική θέση επί των μεσογειακών και ευρωπαϊκών αξόνων.
- στον ευρωπαϊκό χώρο, εντάσσεται στον Ευρωπαϊκό Νησιωτικό Χώρο, που εμφανίζει ιδιαιτερότητες και αντιμετωπίζει ορισμένα ειδικά προβλήματα με μόνιμο και δομικό χαρακτήρα, ενώ παράλληλα αποτελεί κομβικό σημείο στο θαλάσσιο χώρο «Αδριατικής - Ιονίου», όπου προωθείται η στρατηγική της «Μακρο-περιφέρειας» και
- σε εθνικό επίπεδο, αποτελεί έναν ισχυρό πόλο τουριστικής ανάπτυξης, ενώ λειτουργεί παράλληλα και συμπληρωματικά με το δυτικό ηπειρωτικό τόξο του ελλαδικού χώρου.

¹ (EU Regional Competitiveness Index RCI 2013).

Ανώτατη εκπαίδευση και Δια βίου μάθηση: 253^η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Οι εκπαιδευτικές επιδόσεις του πληθυσμού της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων υπολείπονται των αντίστοιχων μέσων επιδόσεων εκπαίδευσης της χώρας.

Ειδικότερα, στα Ιόνια Νησιά:

- συγκεντρώνεται το 1,7% του μαθητικού πληθυσμού της χώρας.
 - ο μαθητικός πληθυσμός αντιστοιχεί μόλις στο 15,8% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, αναλογία σημαντικά μικρότερη σε σχέση με αυτή της χώρας (19,2%). Η κατανομή του μαθητικού πληθυσμού ανά βαθμίδα εκπαίδευσης διαφέρει σημαντικά από την αντίστοιχη κατανομή της χώρας, με κύριο χαρακτηριστικό τη σημαντικά χαμηλότερη συγκέντρωση μαθητικού πληθυσμού στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
 - το ποσοστό των νέων 18-24 ετών που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση χαρακτηρίζεται ως πολύ υψηλό (16% - 3η χειρότερη επίδοση μεταξύ των περιφερειών της χώρας), ενώ η διαχρονική εξέλιξη του φαινομένου δείχνει ότι δύσκολα μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος του 9,7% της χώρας για το 2020 (σύμφωνα με το ΕΠΜ). Το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας ανέρχεται σε 11,4% και σε επίπεδο ΕΕ27 σε 12,8% (Eurostat 2012).
 - εμφανίζεται σημαντική υστέρηση στο ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ηλικίας 30-34 ετών, σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ27 και της χώρας (16,1%, έναντι 30,9% για τη χώρα και 35,5% για την ΕΕ27 – Eurostat 2012), απέχοντας σημαντικά από το στόχο του 40% της στρατηγικής Ε2020. Σημειώνεται ότι η κατανομή του ποσοστού αυτού δεν διαφέρει σημαντικά με βάση το φύλο.
- Αλλά και συνολικά το μερίδιο των ατόμων με γνώσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια αντιστοιχεί μόλις στο 14,7% της ηλικιακής ομάδας 25-64 ετών (η χειρότερη επίδοση μεταξύ των ελληνικών περιφερειών), έναντι 26,1% για τη χώρα και 27,7% για την ΕΕ27 -Eurostat, 2012). Η εικόνα αυτή δεν μεταβάλλεται σημαντικά από το 2005 και μετά, με εξαίρεση το 2011 όπου ποσοστό ανήλθε σε 16,9%.
- καταγράφεται σημαντική υστέρηση συμμετοχής σε προγράμματα Δια Βίου Μάθησης, καθώς μόλις το 1,1% των ενηλίκων (25-64 ετών) συμμετέχουν σε τέτοιου είδους προγράμματα, όταν το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο χώρας ανέρχεται σε 2,9% και σε επίπεδο ΕΕ27 σε 9%. Η επίδοση αυτή αποτελεί την 2^η χειρότερη μεταξύ των Περιφερειών της χώρας.
 - συνολικά το ποσοστό των νέων ατόμων που δεν εργάζονται, ούτε συμμετέχουν σε κάποιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ή κατάρτισης («άτομα NEET») ανέρχεται σε 20,3%. Βέβαια, το ποσοστό αυτό είναι μικρότερο σε σχέση με τη χώρα (28,4%) αλλά μεγαλύτερο σε σχέση με την ΕΕ27 (17%), αλλά η διαφοροποίηση οφείλεται στα ποσοστά απασχόλησης-ανεργίας.
 - τέλος, όπως και στο σύνολο της χώρας έτσι και στην περίπτωση της ΠΙΝ, **η συσχέτιση ανάμεσα στα πανεπιστημιακά ιδρύματα και την παραγωγή είναι αμελητέα**, παρόλο που πολλές συσχετιζόμενες με την παραγωγική διαδικασία της Περιφέρειας δεξιότητες διδάσκονται στα ιδρύματα αυτά. Το γεγονός αυτό αντανακλάει τις περιορισμένες τεχνολογικές απαιτήσεις του υφιστάμενου επιχειρηματικού δυναμικού.

Αποδοτικότητα αγοράς εργασίας: 240η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Από την συγκριτική ανάλυση των βασικών δεικτών απασχόλησης και ανεργίας προκύπτει ότι η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων υστερεί σε σχέση με τις επιδόσεις σε επίπεδο ΕΕ27, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει σε εθνικό επίπεδο, όπου παρουσιάζει συγκριτικά καλύτερες επιδόσεις.

Ειδικότερα:

-εμφανίζει τη (δεύτερη) μεγαλύτερη «ένταση της συμμετοχής» του ανθρώπινου δυναμικού στην παραγωγική διαδικασία με το μερίδιο του **οικονομικά ενεργού πληθυσμού** ηλικίας 15-64 ετών στο συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας να ανέρχεται στο 69,7% (έναντι 67,9% στην Ελλάδα και 71,7% στην ΕΕ27-(Eurostat 2012), Οι γυναίκες της Περιφέρειας εμφανίζουν σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα συμμετοχής σε σχέση με τους άνδρες (60,2% έναντι 79,0% των ανδρών).

- όσον αφορά στην **απασχόληση**, η συμμετοχή στις ηλικίες 20-64 ετών υπολογίζεται στο 64,9% (έναντι 55,3% στη χώρα και 68,4% στην ΕΕ27- Eurostat 2012). Η επίδοση αυτή, παρότι χαρακτηρίζεται από έντονη εποχική διακύμανση, αποτελεί την καλύτερη μεταξύ των περιφερειών της χώρας, παρότι απέχει από τον στόχο της απασχόλησης για το 2020 (70% - με βάση το ΕΠΜ). Όσον αφορά στη διάκριση κατά φύλο στις γυναίκες απασχολούμενες καταγράφεται σημαντικά μικρότερο ποσοστό απασχόλησης έναντι των ανδρών (53,1% έναντι 76,3%).

-αντίστοιχα τα Ιόνια Νησιά εμφανίζουν το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας μεταξύ των περιφερειών της χώρας (14,8% στις ηλικίες 20-64 ετών, έναντι 24,1% για τη χώρα και 10,2% για την ΕΕ27- Eurostat 2012) Η ανεργία των γυναικών είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των ανδρών (20,2% έναντι 10,7% για τους άνδρες), αλλά μικρότερη σε σχέση με το τι συμβαίνει στις περισσότερες εκ των περιφερειών της χώρας. Συγκριτική χαμηλότερη είναι η ανεργία στους νέους (22,7%, έναντι 55,3% για τη χώρα και 22,9% για την ΕΕ27).

Το ίδιο συμβαίνει και με τη μακροχρόνια (>12μήνου) ανεργία (40,3% έναντι 59,3% για τη χώρα και 44,6% για την ΕΕ27).

Επίσης, η ανεργία είναι χαμηλότερη για τους πτυχιούχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (10,2%, έναντι 16,6% των ατόμων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 13,8% των ατόμων με πρωτοβάθμια εκπαίδευση - ΕΛΣΤΑΤ 2012).

Πίνακας: Δείκτες απασχόλησης και ανεργίας της Π.Ι.Ν. σε σχέση με την χώρα και την ΕΕ27

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΕΕ27	ΕΛΛΑΔΑ	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός 15-64 ετών (%)	71,73	67,93	69,68
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός 15-64 ετών - Άνδρες (%)	77,93	77,37	78,99
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός 15-64 ετών - Γυναίκες (%)	65,55	58,41	60,21
Συμμετοχή στην απασχόληση 20-64 ετών (%)	68,4	55,3	64,9
Συμμετοχή στην απασχόληση 20-64 ετών - Άνδρες (%)	74,6	65,3	76,3
Συμμετοχή στην απασχόληση 20-64 ετών - Γυναίκες (%)	62,4	45,2	53,1
Ποσοστό Ανεργίας 20-64 ετών (%)	10,2	24,1	14,8
Ποσοστό Ανεργίας 20-64 ετών - Άνδρες (%)	10,1	21,3	10,7
Ποσοστό Ανεργίας 20-64 ετών - Γυναίκες (%)	10,3	27,8	20,2
Ποσοστό Ανεργίας Νέων 15-24 ετών (%)	22,9	55,3	22,7
Ποσοστό Ανεργίας Νέων 15-24 ετών - Άνδρες (%)	23,5	48,4	15,8
Ποσοστό Ανεργίας Νέων 15-24 ετών - Γυναίκες (%)	22,1	63,2	34,2
Μακροχρόνια ανεργία (%)	44,6	59,31	40,37

Πηγή: Eurostat (2012)

-Οι απασχολούμενοι χαρακτηρίζονται από με μέτρια εκπαίδευση (το 50,0% είναι μέσης εκπαίδευσης και σχετικά μικρό είναι το μερίδιο των πτυχιούχων γ'βάθμιας εκπαίδευσης 24,5% - ΕΛΣΤΑΤ 2012). Η εικόνα σε επίπεδο χώρας διαφέρει σημαντικά (40,7% πτυχιούχοι τριτοβάθμιας, 43,6% δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 15,3% πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης).

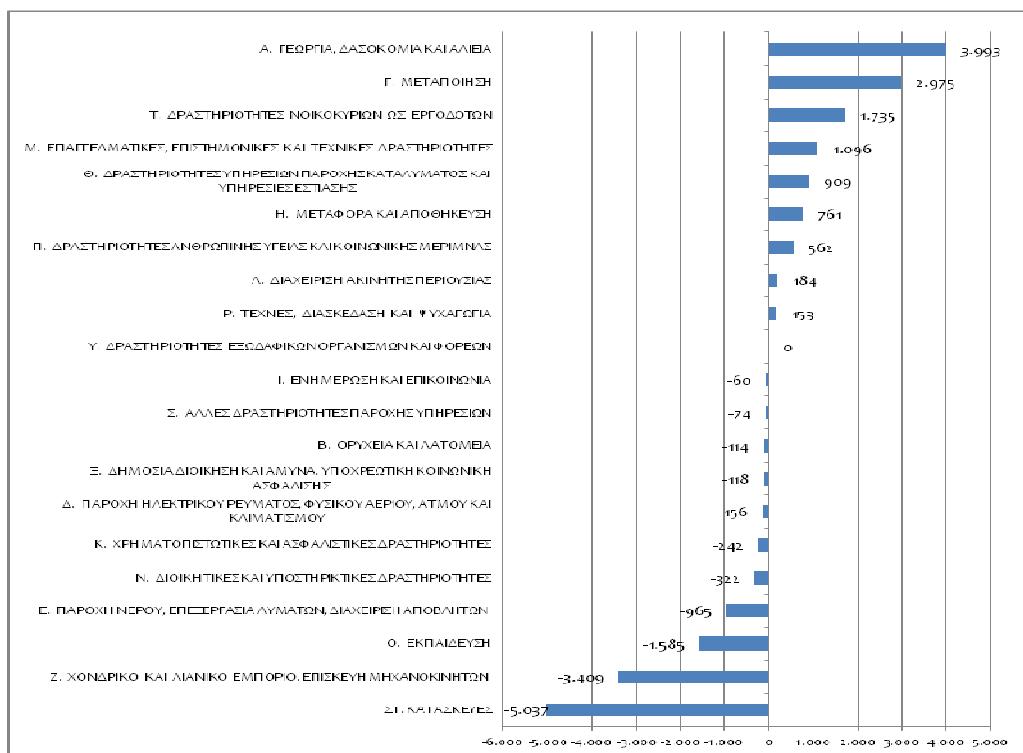
- το μέγεθος της αυτό-απασχόλησης είναι σχετικά μεγάλο (41%, έναντι 32% για τη χώρα), με τους μισθωτούς να αποτελούν το 49% (έναντι 63% σε επίπεδο χώρα).

-Το ποσοστό της μερικής απασχόλησης στο σύνολο της απασχόλησης αποτελεί μία ένδειξη του βαθμού «ευελιξίας» της αγοράς εργασίας και για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων ανέρχεται στο 13,4% (το μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ των περιφερειών της χώρας) έναντι 7,3% στη χώρα συνολικά.

Η οικονομική κρίση φαίνεται να έχει επιρρεάσει σε μικρότερο βαθμό τα Ιόνια Νησιά σε σχέση με τις άλλες Περιφέρειες της χώρας, όσον αφορά στην απασχόληση. Έτσι:

-πρόκειται για τη μοναδική ελληνική περιφέρεια όπου κατά την περίοδο 2010-2012 κατέγραψε έστω και οριακή αύξηση της απασχόλησης (κατά 288 άτομα την περίοδο 2010-2012, έναντι σημαντικής μείωσης για τη χώρα). Το τελικό αυτό αποτέλεσμα προήλθε κυρίως από τη σημαντική αύξηση της απασχόλησης στους κλάδους της «φυτικής και ζωικής παραγωγής» (+28,0% - 3.993 θέσεις), τη σημαντική μείωση (-22,8%) στο δευτερογενή τομέα (οφείλεται στη μεγάλη μείωση κατά 5.027 θέσεις στον κλάδο των κατασκευών) και στην οριακή μείωση του τριτογενή (-0,6%, παρά τη μεγάλη απώλεια 3.409 θέσεων στους κλάδους του εμπορίου) - στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων καταγράφεται μεν σημαντική αύξηση των ανέργων, αλλά με σαφώς μικρότερη ένταση σε σχέση με τη χώρα.

Σχήμα : Μεταβολή της απασχόλησης ανά κλάδο στην Π.Ι.Ν. 2010-2012

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 6^ο τρίμηνο

Μέγεθος αγοράς & εξωστρέφεια: 241η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων παράγει το 1,8% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας και το 0,04% της ΕΕ27 (Eurostat, 2010).

Ειδικότερα:

-το κ.κ.ΑΕΠ της Περιφέρειας ανέρχεται σε 18.700 ΜΑΔ και αποτελεί την 6η καλύτερη επίδοση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας (αντιστοιχεί στο 87% του μέσου κ.κ.ΑΕΠ της χώρας και στο 76% του μέσου ευρωπαϊκού κ.κ. ΑΕΠ των 27 - Eurostat 2010).

- η Περιφέρεια μέχρι και το 2007 παρουσίασε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης του κ.κ.ΑΕΠ. Αντίθετα, από το 2008, όπου εμφανίστηκαν οι πρώτες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη Ελλάδα, καταγράφεται μείωση του κ.κ.ΑΕΠ (ΜΑΔ) της Περιφέρειας περίπου κατά 13,8% (η μεγαλύτερη μεταξύ των περιφερειών της χώρας).

- σημαντικές είναι οι αποκλίσεις μεταξύ των επιμέρους χωρικών ενότητων της Περιφέρειας. Στην Κεφαλληνία και την Λευκάδα το κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ για το 2010 ήταν μεγαλύτερο σε σχέση με αυτό της χώρας, ενώ στις υπόλοιπες χωρικές ενότητες της Περιφέρειας καταγράφεται σημαντική υστέρηση, με την μεγαλύτερη να αφορά την Κέρκυρα που παράγει το ½ του συνολικού ΑΕΠ και όπου το κ.κ.ΑΕΠ ανέρχεται σε 15.500 ΜΑΔ. Ιδιαίτερα η Λευκάδα σε σχέση με το 2008, κατέγραψε θετικό πρόσημο μεταβολής του κ.κ.ΑΕΠ (αύξηση περίπου 2,2%).

-όσον αφορά το δηλωθέν εισόδημα (2012), το μέσο κ.κ. ανέρχεται σε 8.927 ευρώ για την Περιφέρεια, με αποκλίσεις ανά επιμέρους χωρική ενότητα (από 7.1919 ευρώ για τη Ζάκυνθο έως 9.668 ευρώ για την Κεφαλονιά). Όσον δε αφορά στην κατανομή του δηλωθέντος εισοδήματος, στο 53% των φορολογουμένων αντιστοιχεί το 13,0% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος, έναντι του 25,0% που αντιστοιχεί στο 5,0% των φορολογουμένων. Στην αρχή της οικονομικής κρίσης (2010) τα αντίστοιχα στοιχεία ήταν: στο 46% των φορολογουμένων αντιστοιχούσε το 13,0% του συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος, έναντι του 28,0% που αντιστοιχούσε στο 6,0% των φορολογουμένων.

Είναι γεγονός πως οι ελληνικές εξαγωγές έχουν υποστεί μεγάλο πλήγμα λόγω της βαθιάς κρίσης που πλήττει την χώρα. Με τη συγκριτική εξέταση των ετών 2008 και 2012, διαπιστώνεται ποιοι κλάδοι αντιστάθηκαν στην κρίση και ποιες είναι οι περιφέρειες που παρά την ύφεση πέρασαν από ελλειμματικό σε πλεονασματικό ισοζύγιο.

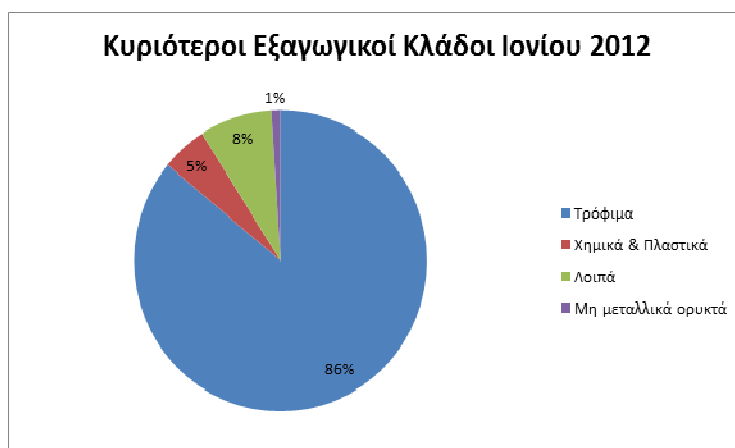
Παρά τη μικρή συνεισφορά τους στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών, τα Ιόνια Νησιά σημειώνουν τη 2^η μεγαλύτερη αύξηση κατά την περίοδο 2008-2012 (ΣΕΒΕ 2013). Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο είναι ο βαθμός «επικάλυψης εξαγωγών/εισαγωγών», όπου τα Ιόνια Νησιά καταγράφουν ικανοποιητική πορεία, με αποκορύφωμα τη διετία 2011-2012 οπότε οι εξαγωγές υπερκαλύπτουν τις εισαγωγές. Βέβαια, η πλήρης εικόνα, που αποτυπώνει και τις συνέπειες της κρίσης, περιλαμβάνει και τη σημαντική μείωση των εισαγωγών την περίοδο 2008-2009.

(ποσά σε χιλ. €)	2008	2009	2010	2011	2012	ΕΤ 11/12	ΜΕΤ 08/12
Εισαγωγές	65.342	49.992	44.787	46.410	42.759	-7,9%	-10,1%
Εξαγωγές	19.785	34.037	19.877	49.334	45.206	-8,4%	22,9%
Εμπορικό Ισοζύγιο	(45.557)	(15.955)	(24.910)	2.924	2.447	-16,3%	na
Εξαγωγές/Εισαγωγές	30,3%	68,1%	44,4%	106,3%	105,7%	-0,5%	36,7%

ΕΤ: Ετήσια Τάση/ ΜΕΤ: Μέση Ετήσια Τάση/ na: non available

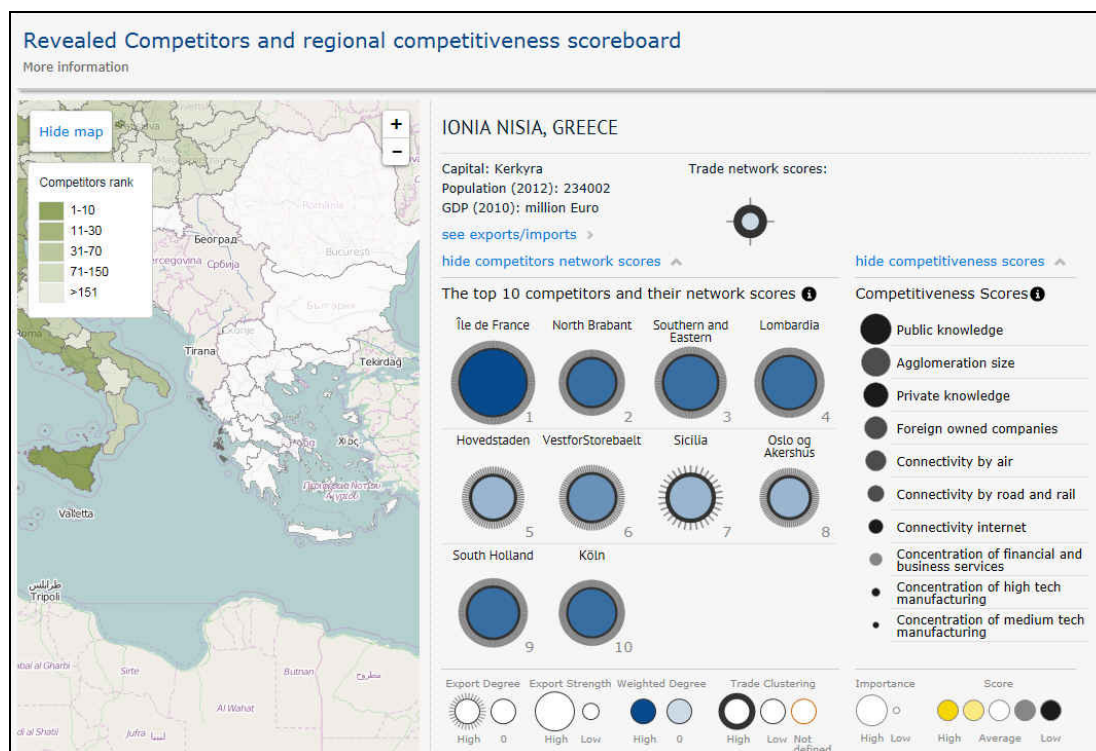
Τα τρόφιμα, με μερίδιο 86%, είναι ο βασικός εξαγωγικός κλάδος της περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Από αυτά, τα κύρια εξαγωγικά προϊόντα είναι τα ιχθυηρά (μερίδιο 52%), καθώς και τα λίπη & τα έλαια (33%). Οι εξαγωγές ιχθυηρών από το 2008 μέχρι το 2012 έχουν 7πλασιαστεί, ενώ ανοδικά κινούνται και οι εξαγωγές λιπών & ελαίων, με μέσο ρυθμό 12%. Σημειώτεον ότι, τα παραπάνω στοιχεία καταγράφονται ως ενδεικτικά, αφού δεν αποτυπώνουν με επάρκεια και πληρότητα την εξαγωγική δραστηριότητα των Ιονίων Νησιών, όπως για παράδειγμα την εξαγωγική δραστηριότητα της (κερκυραϊκής) σαπωνοποιίας (προς Ιαπωνία) ή της (ζακυνθινής) σταφιδοπαραγωγής (προς Αγγλία κ.ά.) κλπ.

Σχήμα : Κυριότεροι εξαγωγικοί κλάδοι της ΠΙΝ

Πηγή: Χαρτογράφηση της εξαγωγικής δραστηριότητας της Ελλάδας ανά Περιφέρεια και Νομό 2008-2012, ΣΕΒΕ 2013

Η ΕΕ είναι ο σημαντικότερος εξαγωγικός εταίρος διαχρονικά για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων με βασικό προορισμό την Ιταλία (μερίδιο 76%). Επίσης, το 5% των εξαγωγών της Περιφέρειας απευθύνονται στην Ρωσία.

Ο εμπορικός τομέας είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος σε σχέση με τις Περιφέρειες που ανταγωνίζονται τα Ιόνια Νησιά, αλλά η εξαγωγική δραστηριότητα είναι ιδιαίτερα ασθενής.

Επίσης ιδιαίτερη σημασία σε σχέση με τους ανταγωνιστές, έχει ο τομέας της «**παραγωγής» (δημόσιας και ιδιωτικής) γνώσης (ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα κλπ)** και σε ένα μικρότερο βαθμό η συνδετικότητα (μεταφορές, διαδίκτυο), όπου οι επιδόσεις υποδηλώνουν υστέρηση (S3 platform-Interregional Trade and Competition Tool).

Τεχνολογική ετοιμότητα: 246η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Κομβικό ρόλο για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων αποτελεί η ένταξη εργαλείων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας.

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αν και έχει δυναμική υποδομών και ανθρώπινων πόρων, εντούτοις παρά την σημαντική πρόοδο, εμφανίζει χαμηλές επιδόσεις σε ΤΠΕ.

Ειδικότερα:

-η Περιφέρεια κατατάσσεται στην 6^η θέση σχετικά με το ποσοστό (41,6%) χρήσης Η/Υ και στην 8η θέση σχετικά με το ποσοστό (37%) χρήσης του Διαδικτύου. Εντούτοις είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η ποσοστιαία μεταβολή χρήσης του Διαδικτύου την περίοδο 2005 - 2008 είναι 66% για τα Ιόνια. Σε επίπεδο νοικοκυριών, το ποσοστό κατ' οίκον σύνδεσης στο διαδίκτυο είναι 35% και η Περιφέρεια καταλαμβάνει επίσης την 6η θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας («Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα»-2010). Λαμβάνοντας υπόψη το τουριστικό προφίλ και το νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας, η εικόνα δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική.

-αξιοποιείται ήδη σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό η δυνατότητα χρήσης των ηλεκτρονικά διαθέσιμων δημόσιων υπηρεσιών (3^η μεγαλύτερη διείσδυση με ποσοστό 52,4% στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που προσφέρουν οι δημόσιες υπηρεσίες σε πολίτες και επιχειρήσεις -«Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα», 2012).

-σχετικά με το ευρυζωνικό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (συνδέσεις ADSL), η κατάσταση όσον αφορά τις υφιστάμενες ευρυζωνικές παροχές κρίνεται ικανοποιητική, ενώ η μη κάλυψη ορισμένων μικρών νησιών οφείλεται σε αδυναμίες της τεχνολογίας δικτύου πρόσβασης.

Πηγή: Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων

-οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας της περιφέρειας, αλλά καλύπτουν κυρίως τοπικές ανάγκες και συνεπώς δεν συνδέονται με τις εθνικές και διεθνείς αλυσίδες αξίας, γεγονός που εμποδίζει τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την ανταγωνιστικότητα και τις προοπτικές ανάπτυξής τους. Σύμφωνα δε με σχετική έρευνα, το 34% των ΜΜΕ της ΠΙΝ διέθεσαν το 2011 κεφάλαια για ΤΠΕ (9^η θέση στις 13 Περιφέρειες της χώρας), αλλά με βάση το ποσοστό επί των συνολικών εξόδων των ΜΜΕ που αφορούσε η δαπάνη για ΤΠΕ, η ΠΙΝ κατατάσσεται στην τελευταία θέση με 6,8%. («ΚΤΠ ΑΕ» (2013)

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	82	2,5
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	Τηλεπικοινωνίες	58	4,1
	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	9	0,1
Γενικό άθροισμα ΜΜΕ ΠΙΝ		29.143	3.276,5

-σημαντικό τέλος παράγοντα στον τομέα των ΤΠΕ, αποτελεί η λειτουργία **Τμήματος Πληροφορικής στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο**, καθώς και συναφή **Τμήματα στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων**.

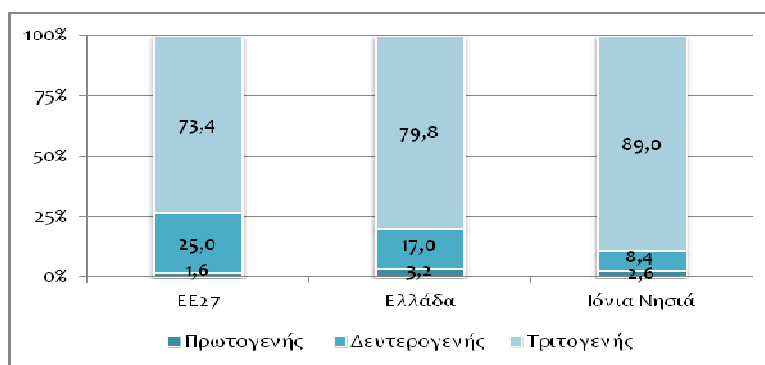
Βαθμός εκσυγχρονισμού του «επιχειρείν» : 192η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Όσον αφορά στην παραγωγική διάρθρωση της Περιφέρειας, ένας από τους κυριότερους παράγοντες που επηρεάζουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της, είναι η σταθερή ενίσχυση της βαρύτητας του τριτογενή τομέα.

Ειδικότερα:

-η συμμετοχή του τριτογενή τομέα στην συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας ανέρχεται σε 89%, ενώ ο δευτερογενής και ο πρωτογενής τομέας συμμετέχουν κατά 8,6% και 2,6% αντίστοιχα. Η σημαντική συνεισφορά του τριτογενή τομέα στην συνολική ΑΠΑ αναδεικνύεται από την σύγκριση των αντίστοιχων ποσοστών σε επίπεδο χώρας (79,8%) και σε επίπεδο ΕΕ27 (73,4%).

Σχήμα: Κατανομή της ΑΠΑ ανά παραγωγικό τομέα, 2010

-η διαμόρφωση της ΑΠΑ την περίοδο 2005-2010 δείχνει τάσεις σημαντικής συρρίκνωσης του πρωτογενή και του δευτερογενή τομέα και (σε συνδυασμό με την απασχόληση) της παραγωγικότητάς τους και σταθεροποίηση/ενίσχυση του τριτογενή τομέα. Οι τάσεις αυτές είναι εντονότερες από ότι στο σύνολο της χώρας. Ενδιαφέρουσα είναι η διαφοροποίησή τους ανά νομό, γεγονός που περιγράφει σε γενικές γραμμές την τοπική παραγωγική ιδιαιτερότητα (π.χ. περίπτωση Κεφαλληνίας με ενίσχυση πρωτογενή και τριτογενή, Λευκάδας που κινείται κοντύτερα στον περιφερειακό μ.ο., Ζακύνθου και Κέρκυρας με σημαντική μείωση του πρωτογενή και πιο συγκρατημένη θετική μεταβολή του τριτογενή τομέα κλπ).

	Πρωτογενής Τομέας			Δευτερογενής Τομέας			Τριτογενής Τομέας		
	% στο σύνολο της ΑΠΑ 2005	% στο σύνολο ΑΠΑ 2010	Μεταβολή 2005-2010	% στο σύνολο της ΑΠΑ 2005	% στο σύνολο ΑΠΑ 2010	Μεταβολή 2005-2010	% στο σύνολο της ΑΠΑ 2005	% στο σύνολο ΑΠΑ 2010	Μεταβολή 2005-2010
Ζάκυνθος	6,5%	2,5%	-61,2%	8,4%	6,7%	-20,5%	85,1%	90,8%	6,7%
Κέρκυρα	4,0%	1,7%	-57,7%	10,3%	6,2%	-39,3%	85,7%	92,1%	7,4%
Κεφαλληνία & Ιθάκη	4,7%	5,1%	7,5%	20,7%	13,6%	-34,4%	74,5%	81,3%	9,1%
Λευκάδα	3,1%	2,0%	-36,4%	16,9%	11,7%	-30,6%	80,0%	86,3%	7,9%
Σύνολο ΠΙΝ	4,6%	2,6%	-43,7%	12,6%	8,4%	-33,5%	82,8%	89,0%	7,5%
Σύνολο Χώρας	4,9%	3,2%	-33,9%	19,7%	17,0%	-13,8%	75,4%	79,8%	5,8%

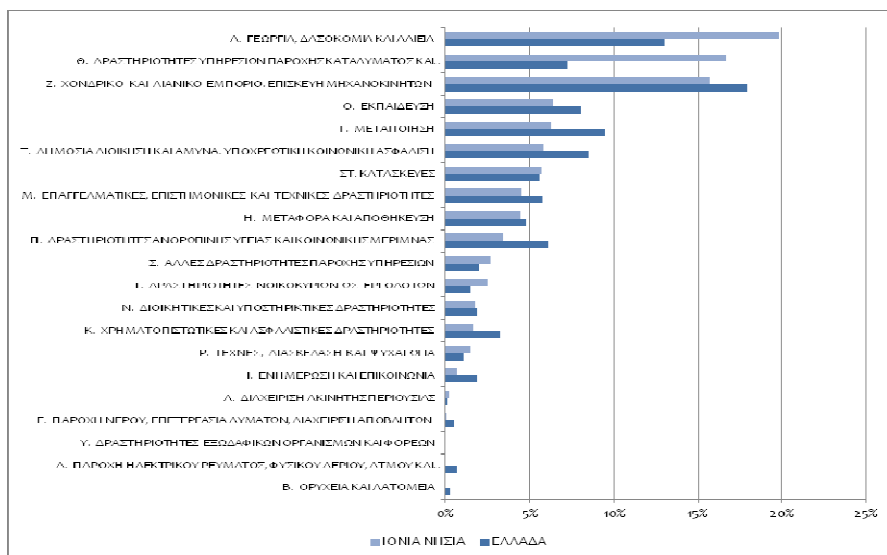
Γενικά, η συνολική ΑΠΑ, παρουσιάζει την 3η μεγαλύτερη μείωση στο σύνολο των ελληνικών Περιφερειών 2009-2011 (ΕΛΣΤΑΤ 2011).

-η κλαδική ανάλυση της ΑΠΑ δείχνει ότι οι επιμέρους κλάδοι των «ξενοδοχείων και εστιατορίων» (τουρισμός), του «εμπορίου, των επισκευών οχημάτων και ειδών οικιακής χρήσης», και των «μεταφορών – αποθήκευσης», εμφανίζουν συμμετοχή στην ΑΠΑ κατά πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη της χώρας (49,3% έναντι 25,6% σε επίπεδο χώρας) (Eurostat 2010).

-αντίστοιχα, στην αγορά εργασίας είναι επίσης υψηλή η συγκέντρωση στον τριτογενή τομέα της οικονομίας της Π.Ι.Ν. Ο τομέας αυτός συγκεντρώνει το 68% των συνόλου των απασχολούμενων και ακολουθούν από απόσταση ο πρωτογενής τομέας με 19,8% και ο δευτερογενής τομέας με 12,2%, ο χαμηλότερος βαθμός της χώρας (ΕΛ.ΣΤΑΤ-2012).

-το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων στην Περιφέρεια συγκεντρώνεται στον κλάδο της «Γεωργίας, Δασοκομίας και Αλιείας», ενώ ακολουθεί αυτός των «Δραστηριοτήτων & υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης» και ο κλάδος του «Χονδρικού και λιανικού εμπορίου κλπ».

Σχήμα: Απασχόληση ανά κλάδο στην Π.Ι.Ν., 2012 (%)

-ο συνολικός αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Π.Ι.Ν. ανέρχεται σε 29.143 επιχειρήσεις, με τζίρο 3.276 εκ.€. Το 77% αυτών υπάγονται στον τριτογενή τομέα και ακολουθούν οι επιχειρήσεις του δευτερογενή (21,2%) και του πρωτογενή τομέα (1,8%). Ο μεγαλύτερος αριθμός επιχειρήσεων της Περιφέρειας εντοπίζεται στους κλάδους «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο» και «Ξενοδοχεία-Εστιατόρια».

-ως προς την κλαδική κατανομή των επιχειρήσεων, σημειώνεται ότι στον κλάδο «Ξενοδοχεία-Εστιατόρια» το 58,5% των επιχειρήσεων αφορά δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης και το 41,5% Καταλύματα, ενώ στον κλάδο του εμπορίου το 74,2% των επιχειρήσεων αφορά τον κλάδο του λιανικού εμπορίου. Σημειώνεται ότι στον κλάδο «Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη», δραστηριοποιούνται **37 επιχειρήσεις με κύριο αντικείμενο την έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις φυσικές, κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες** (ΕΛ.ΣΤΑΤ-2008).

-με βάση στοιχεία του «Invest in Greece» (2011) για την επενδυτική πρόθεση ξένων στην Ελλάδα ανά γεωγραφική περιφέρεια για τα έτη 2004-2010, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων βρίσκεται στην τελευταία και προ-τελευταία θέση με βάση τόσο τον αριθμό όσο και τον π/υ επενδυτικών σχεδίων («επενδυτική βούληση»).

Έρευνα & Καινοτομία : 251η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Η έρευνα, η τεχνολογική ανάπτυξη και η καινοτομία αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας των περιφερειακών παραγωγικών συστημάτων.

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων είναι μία από τις λιγότερο δυναμικές ελληνικές περιφέρειες στην έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α) και την καινοτομία, και τα Ιόνια Νησιά κατατάσσονται (ομαδοποιημένα στην ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής Ελλάδας) ως «περιορισμένης – μεσαίας» σημασίας μαζί με όλες τις άλλες ελληνικές περιφέρειες εκτός της Αττικής.

Ειδικότερα, η Π.Ι.Ν.:

- εμφανίζει την 3^η χειρότερη επίδοση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας σε δαπάνες για έρευνα και καινοτομία ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το 2005, οι περιφερειακές ακαθάριστες δαπάνες για την Ε&Α (ΑΔΕΑ) ήταν μόλις €5,9 εκατ., 0,4% του εθνικού συνόλου ή 0,13% του περιφερειακού ΑΕΠ [σε σύγκριση με ελληνικό μέσο όρο 0,6% (€1,153 δις) ή μέσο όρο ΕΕ27 1,83%]. Η επίδοση αυτή υστερεί σημαντικά σε σχέση με το στόχο της Ε2020 για δαπάνες σε έρευνα και καινοτομία που θα ανέρχονται στο 3% του ΑΕΠ.

- η συντριπτική πλειοψηφία των περιφερειακών επενδύσεων Ε&Α λαμβάνει χώρα στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, κατά τα 3/4 της, η ερευνητική δραστηριότητα στην Π.Ι.Ν. διεξάγεται στα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα ενώ η αντίστοιχη αναλογία σε επίπεδο χώρας ανέρχεται σε ½ περίπου (Eurostat 2005). Ακόμη πιο εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι ο επιχειρηματικός τομέας της Περιφέρειας διεξήγαγε μόλις το 2,4% της έρευνας, ενώ ο μέσος όρος στην Ε27 ανέρχεται σε περίπου 63%.

- δεδομένων και των χαμηλών επιχειρηματικών επενδύσεων σε Ε&Α, **το επίπεδο κατοχύρωσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι αμελητέο**: μόλις 4,42 ευρεσιτεχνίες/ 1 εκατ. κατοίκους (και σε απόλυτους όρους μόλις 1 αίτηση), έναντι 9,34 για την Ελλάδα και 126,53 για την ΕΕ των 27 (Eurostat 2007).

- οι απασχολούμενοι σε τομείς «έρευνας και ανάπτυξης» ανέρχονται σε 380, που αντιστοιχούν περίπου στο 0,39%, του συνόλου των απασχολουμένων, επίδοση σημαντικά μικρότερη σε σχέση με τη χώρα (1,27%, 2005) και την ΕΕ27 (1,53%- Eurostat 2009), ενώ το 78% αυτών αφορά στα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Υποδομές συνδεσιμότητας : 248η θέση σε σύνολο 262 Περιφερειών της ΕΕ27

Η σημασία του παράγοντα «απόσταση» είναι σημαντική για τη βελτίωση της παραγωγικότητας, αφού επηρεάζει τη ροή των πληροφοριών και τη χωρική διάχυση της προόδου, καθώς και την υιοθέτηση καινοτομιών από τις επιχειρήσεις. Παρά το γεγονός ότι έχει επέλθει μεγάλη βελτίωση στις δυνατότητες και τα μέσα διάδοσης των πληροφοριών και της τεχνολογίας, η απόσταση (χρόνος και συνθήκες επικοινωνίας) ιδιαίτερα από τα κέντρα καινοτομιών και εξέλιξης της τεχνολογικής γνώσης, συνεχίζει να παίζει σημαντικό ρόλο (Πολύζος-Πετράκος - ΤΕΕ 2000).

Λόγω μορφολογίας (νησιωτικό σύμπλεγμα) και θέσης (στο επίκεντρο της μακρο-περιφέρειας Αδριατικής Ιονίων), για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων η συνδεσιμότητα έχει σημεία αναφοράς:

- το ενδοπεριφερειακό (διασφάλιση «εσωτερικής συνδεσιμότητας» με το συνδυασμό κυρίως χερσαίων και θαλάσσιων οδικών αξόνων – «κάθετος» προσανατολισμός)

-το διαπεριφερειακό – εθνικό (τόσο της «εσωτερικής» όσο και της συνδεσιμότητας με την υπόλοιπη χώρα με το συνδυασμό κυρίως θαλάσσιων πυλών -λιμάνια- και χερσαίων ηπειρωτικών οδικών αξόνων – «οριζόντιος» & «κάθετος» προσανατολισμός)

-το διαπεριφερειακό – «μακροπεριφερειακό» (με την αξιοποίηση κυρίως των θαλάσσιων λειτουργούντων οδικών αξόνων στον ευρύτερο περίγυρο).

Οι παραπάνω χερσαίες και θαλάσσιες υποδομές και συνδέσεις, που συμπληρώνονται από τις ενδοπεριφερειακές και διαπεριφερειακές εναέριες συνδέσεις, υποστηρίζει τη διακίνηση κατοίκων, προϊόντων και επισκεπτών.

Από πλευράς υποδομών, το λιμάνι της Κέρκυρας και τα 3 αεροδρόμια (Κέρκυρας, Κεφαλονιάς και Ζακύνθου) περιλαμβάνονται στον κατάλογο των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών.

Η παραπάνω διάταξη απέχει από το να λειτουργεί ως «ολοκληρωμένο σύστημα» συνδεσιμότητας με κενά και δυσλειτουργίες που δημιουργούν για το περιφερειακό παραγωγικό και κοινωνικό σύστημα επιβαρύνσεις σε χρόνο και κόστος. Το τελευταίο καθιστά αναγκαίο το σχεδιασμό μιας αντισταθμιστικής πολιτικής με την έννοια του «μεταφορικού ισοδύναμου».

Με γνώμονα το γενικό πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης» και τις αντίστοιχες στρατηγικές στον τομέα των μεταφορών, κρίνεται αναγκαία η **εκπόνηση Περιφερειακής Στρατηγικής Συνδεσιμότητας & Μεταφορών για την Π.Ι.Ν.**

Β. Διαθέσιμοι ανθρωπικοί και υλικοί πόροι για Έρευνα, Τεχνολογίες, Καινοτομία (ΕΤΑΚ)

Β.1. ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα

Η ερευνητική υποδομή (ανθρώπινη και υλική) αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την προώθηση της ΕΤΑΚ σε περιφερειακό επίπεδο. Στην Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων υπάρχουν υποδομές ανώτατης πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης, καθώς λειτουργεί το **Ιόνιο Πανεπιστήμιο** και το **Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων**. Στην παραγωγή γνώσης και την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας συμβάλλουν επίσης τα και άτυπα **ερευνητικά εργαστήρια των 2 Α.Ε.Ι., καθώς και μία σειρά συναφών φοπρέων και Ιδρυμάτων**.

Ειδικότερα:

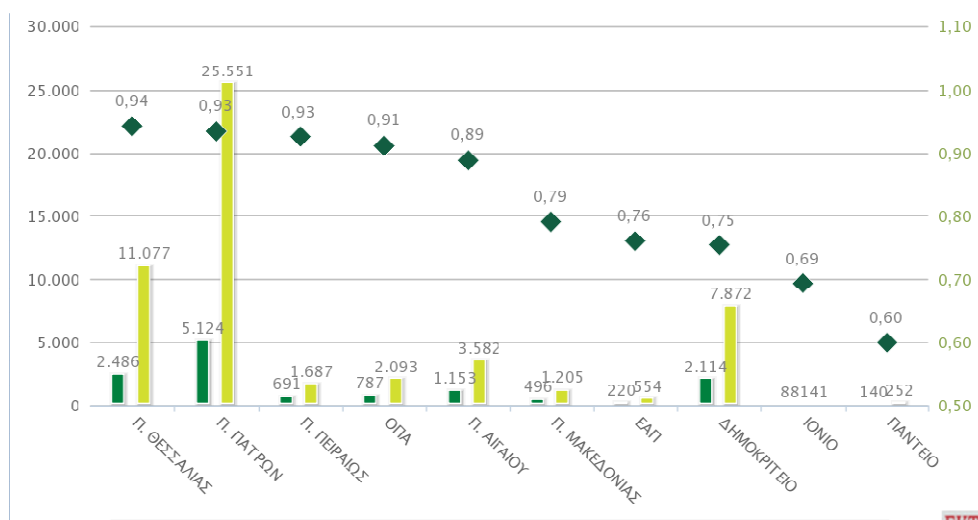
α. Ιόνιο Πανεπιστήμιο

-Ιδρύθηκε το 1984 με έδρα την Κέρκυρα. Το Πανεπιστήμιο απαρτίζεται από 3 σχολές (Ιστορίας και Μετάφρασης-Διερμηνείας, Επιστήμης της Πληροφορίας και Πληροφορικής, Μουσικής και Οπτικοακουστικών Τεχνών) και 6 τμήματα (Τμήμα Ιστορίας, Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας, Τμήμα Αρχαιολογίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας, Τμήμα Πληροφορικής, Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών) που αντιστοιχούν σε αυτές. Όσον αφορά τις μεταπτυχιακές σπουδές, το Πανεπιστήμιο διαθέτει 10 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε συναφή αντικείμενα.

-Το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 το Πανεπιστήμιο διέθετε 146 μέλη Δ.Ε.Π., ενώ οι φοιτητές του ανήλθαν σε 2.300. Ακόμα στο Πανεπιστήμιο φοιτούσαν άλλοι 1.368 φοιτητές πέραν των κανονικών εξαμήνων, καθώς και 600 μεταπτυχιακοί φοιτητές.

-η ερευνητική του εξειδίκευση προκύπτει από τον αριθμό δημοσιεύσεων και αναφορών στις επιστημονικές περιοχές δραστηριότητας του. Το μερίδιο του Πανεπιστημίου στη συνολική παραγωγή δημοσιεύσεων ανήλθε την περίοδο 2006-2010 στο 0,2% (88) της χώρας. Με βάση το Συγκριτικό δείκτη Απήχησης, το Ιόνιο Πανεπιστήμιο κατατάσσεται στην δέκατη ένατη (προτελευταία) θέση με δείκτη 0,69 (κάτω του μ.ο. της απήχησης των δημοσιεύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο).

Σχήμα : Αριθμός δημοσιεύσεων, αριθμός αναφορών και σχετικός δείκτης απήχησης των δημοσιεύσεων (2006-2010).

Πηγή: Σαχίνη Ε., Μάλλιου Ν., Χούσος Ν., Καραϊσκος Δ., (2013), Ελληνικές Επιστημονικές Δημοσιεύσεις 1996-2010: Βιβλιομετρική Ανάλυση Ελληνικών Δημοσιεύσεων σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά - Scopus, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

μένη σε θεμελιώδη ζητήματα για τη γηριατρική και τον εκφυλισμό των νεύρων, που σχετίζεται με την κατανόηση νευρολογικών ασθενειών (Αλτσχάμερ, Πάρκινσον, ALS, κλπ). Από το 2014 έχει στη διάθεσή του ένα υπερσύγχρονο εργαστήριο.

β. Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Ιονίων Νήσων

-Ιδρύθηκε το 2003, με έδρα το Αργοστόλι Κεφαλονιάς. Ωστόσο, τμήματα του Τ.Ε.Ι. βρίσκονται επίσης στο Ληξούρι Κεφαλονιάς, στην Ζάκυνθο και στην Λευκάδα.

Το Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων έχει 4 Σχολές (Τεχνολογίας Γεωπονίας & Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής, Τεχνολογικών Εφαρμογών, Διοίκησης και Οικονομίας, Μουσικής Τεχνολογίας) και αντίστοιχα τμήματα.

-το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 διέθετε 190 μέλη Δ.Ε.Π., ενώ οι φοιτητές του ανήλθαν σε 3.078, Ακόμα, στο ΤΕΙ φοιτούσαν άλλοι 1.314 φοιτητές.

-η ερευνητική του εξειδίκευση προκύπτει από τον αριθμό δημοσιεύσεων και αναφορών στις επιστημονικές περιοχές δραστηριότητας του και υποστηρίζεται από ικανό αριθμό εργαστηρίων. Το μερίδιο του Τ.Ε.Ι. στην συνολική παραγωγή δημοσιεύσεων ανήλθε την περίοδο 2006-2010 στο 1,1% (32). Όσον αφορά στην απήχηση του ερευνητικού έργου με βάση τις αναφορές, για την ίδια περίοδο, το Τ.Ε.Ι. είχε μερίδιο 1,4% με 117 αναφορές, καταλαμβάνοντας έτσι την δέκατη πέμπτη (προτελευταία) θέση.

γ. Λοιπά ακαδημαϊκά, ερευνητικά ιδρύματα

Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Ηπείρου και Ιονίων Νήσων

-Το Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας (Κ.Τ.Ε.) Ηπείρου και Ιονίων Νήσων με έδρα την Άρτα, δραστηριοποιείται σε πεδία αγροτικής οικονομίας, θαλάσσιου πλούτου, οικολογίας & τουρισμού κ.ά.. Ο τομέας «Διάσωσης Γενετικού Υλικού και Γεωργίας – Κτηνοτροφίας» εδρεύει στο Αργοστόλι.

Κεφαλληνιακό Ίδρυμα Ερευνών «ΕΥΔΟΞΟΣ»

-Συναποτελείται από το Εθνικό Αστεροσκοπείο της Εκπαιδύσεως – ΕΥΔΟΞΟΣ και το Εθνικό Κέντρο Αστρονομίας – ΕΥΔΟΞΟΣ και αποτελεί επιστημονικό κοινωφελές Ίδρυμα (ΝΠΔΔ) εγκατεστημένο στο όρος Αίνος της Κεφαλληνίας.

-Έχει εξελιχθεί σε ευρωπαϊκής εμβέλειας ειδικό αστρονομικό επιστημονικό κέντρο και προσφάτως επεκτάθηκε στις διαστημικές εφαρμογές και την ατμοσφαιρική οπτική. Δύναται να παρέχει την ευκαιρία σε μαθητές από όλη την Ευρώπη να χρησιμοποιήσουν (μέσω internet) τις εγκαταστάσεις του και ταυτόχρονα παρέχει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές να υλοποιήσουν ερευνητικά προγράμματα. Το ίδρυμα υπήρξε το πρώτο ρομποτικό αστεροσκοπείο στην Ελλάδα και έχει αναπτύξει σημαντικές διεθνείς επιστημονικές συνεργασίες και διασυνδέσεις. Το 2010 απέκτησε μεγάλο τηλεσκόπιο κατάλληλο για δορυφορικές παρατηρήσεις αμυδρού φωτός από διαστημικές τεχνητές και φυσικές πηγές. Επίσης, αποτελεί ένα από τα τρία σπουδαιότερα εκπαιδευτικά αστεροσκοπεία της Ευρώπης (το μεγαλύτερο στην Ελλάδα) εξυπηρετώντας σχολεία και πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού.

-Το Κέντρο διατηρεί σταθερό πυρήνα 8 συνεργαζομένων ερευνητών και συνεργασίες με επιστήμονες/ερευνητές της παγκόσμιας ερευνητικής κοινότητας

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτου Θετικών Επιστημών & Εφαρμογών (ΕΙΘΕ)

-Ιδρύθηκε το 2006 από το Ε.Μ.Π. και το Δ.Κέρκυρας, με έδρα την πόλη της Κέρκυρας. Στο Ινστιτούτο συμμετέχουν ήδη το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος, και μερικά από τα πιο έγκυρα Ερευνητικά Κέντρα και Πανεπιστήμια της Ευρώπης, ενώ έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για τη συμμετοχή μιας σειράς άλλων Ευρωπαϊκών Ιδρυμάτων αντίστοιχου επιπέδου.

-Λειτουργεί ως επέκταση των δραστηριοτήτων ενός εξαιρετικά επιτυχημένου προγράμματος με την επωνυμία Corfu Summer Institute on Elementary Particle Physics, ενώ στους σκοπούς του είναι η προαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή των Θετικών Επιστημών & Εφαρμογών τους.

Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού Ιονίων Νήσων

-Η Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.) Ιονίων Νήσων λειτουργεί στο Αργοστόλι της Κεφαλονιάς και είναι αποκλειστικά σχολή Πλοιάρχων.

Β.2.Επιμελητήρια, «Επιχειρηματικές συστάδες»

«Επιχειρηματικές συστάδες» (clusters)

Οι «Επιχειρηματικές συστάδες συνεργασίας» (clusters) αποτελούν ένα σημαντικό μοχλό για την ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

- οι τομείς επιχειρηματικής συνεργασίας στα Ιόνια Νησιά με τις υψηλότερες βαθμολογίες όσον αφορά στο μέγεθος, την εξειδίκευση και την εστίαση, είναι οι «Τουρισμός & Φιλοξενία», «Γεωργία και Κτηνοτροφία» (με 2 αστέρια έκαστος) και «Μεταφορών & Logistics», Θαλάσσιων δραστηριοτήτων», «Αγροτικών προϊόντων» και «Κατασκευών»(1 αστέρι) (Cluster Observatory Star Rating System, 2011)
-επομένως, δεν υπάρχει ένα «ώριμο» (3 αστέρων) cluster στην Περιφέρεια, αν και ο τομέας του «τουρισμού και της φιλοξενίας» είναι ένα δυναμικό οργανικό cluster γύρω από το οποίο άλλοι αναδυόμενοι τομείς θα μπορούσαν να συνδέονται με κατάλληλες πολιτικές.

Επιμελητήρια

Στα Ιόνια Νησιά λειτουργούν 4 Επιμελητήρια στους αντίστοιχους νομούς, που αποτελούν Ν.Π.Δ.Δ. με σκοπό την προστασία και ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια, μέσω της εκπροσώπησης των τοπικών παραγωγικών δυνάμεων. Για το σκοπό αυτό αναπτύσσουν δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων και η ανάληψη πρωτοβουλιών στήριξης & ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων καθώς και της εθνικής οικονομίας (προβολή τοπικής οικονομίας, ανάπτυξη συνεργασιών, υποστήριξη τοπικών επιχειρήσεων κλπ).

Στο πρόσφατο παρελθόν, τα Επιμελητήρια Ιονίων Νήσων είχαν συμμετάσχει ενεργά στην υλοποίηση του Προγράμματος «Καινοτομία στα Ιόνια Νησιά».

Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙ.ΠΕ.)

Η Βιομηχανική Περιοχή Αργοστολίου ιδρύθηκε το 1986 και έχει συνολική έκταση 120 στρέμματα. Στην ΒΙ.ΠΕ. είναι εγκατεστημένες συνολικά 80 επιχειρήσεις,

Γ. Ανάγκες του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων

Η νέα Περιφερειακή Στρατηγική 2014-2020, όπως περιγράφεται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, στηρίζεται στην αντιμετώπιση των βασικών αναγκών της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, που συγκεφαλαιώνονται στις παρακάτω ενότητες:

- τόνωση της ανταγωνιστικότητας του περιφερειακού παραγωγικού συστήματος
- ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού σε δεξιότητες και προσόντα
- αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στον κοινωνικό ιστό
- αντιμετώπιση των πιέσεων & των περιορισμών νησιωτικότητας

Οι γενικές αυτές ενότητες αναγκών και προβλημάτων αναλύονται σε επιμέρους στοιχεία, αρκετά εκ των οποίων άπτονται του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας.

Ειδικότερα:

Όπως προκύπτει από την προηγηθείσα αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και τη «γενική» SWOT Analysis, το υφιστάμενο παραγωγικό πρότυπο της Π.Ι.Ν. εμφανίζει στοιχεία κορεσμού, τα οποία έχουν επιδεινωθεί από την οικονομική κρίση. Οι «κλασικοί» τομείς της νησιωτικής οικονομίας είτε φθίνουν και περιορίζονται, είτε χαρακτηρίζονται από στασιμότητα, όσον αφορά την Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ), ενώ η σημαντική υστέρηση της ΠΙΝ στην καινοτομία και τις τεχνολογίες, την κατατάσσει σε χαμηλή θέση μεταξύ των ελληνικών και ευρωπαϊκών περιφερειών.

Η ανάγκη για «**τόνωση της ανταγωνιστικότητας του περιφερειακού παραγωγικού συστήματος**» είναι εμφανής και μπορεί να προσεγγιστεί μέσω:

- της δημιουργίας νέας Προστιθέμενης Αξίας:

Το παραγωγικό δυναμικό θα πρέπει, στηριζόμενο στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου, να κατευθυνθεί στην αξιοποίηση υφιστάμενων και νέων τομέων παραγωγικής δραστηριότητας

Έτσι, ως κυρίαρχα στοιχεία αναδεικνύονται:

- η ποιότητα (κυρίως οι υφιστάμενες ΜΜΕ, οφείλουν να αναβαθμίσουν την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των προσφερόμενων υπηρεσιών, προκειμένου να αποκτήσουν «τυπικότητα»²)
- η καινοτομία (νέες ΜΜΕ είναι ανάγκη να προωθηθούν & να υποστηριχθούν προκειμένου να μετατρέψουν τις καινοτόμες ιδέες τους σε επιχειρηματικό σχέδιο) και
- η παραγωγή και ενσωμάτωση νέας γνώσης στο τοπικό παραγωγικό σύστημα σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα (παραγωγή «στοχευμένης» έρευνας από τα περιφερειακά ερευνητικά ιδρύματα σε συνδυασμό με τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας ΜΜΕ & ερευνητικών ιδρυμάτων)
- η δημιουργία σύγχρονων δικτύων, εφαρμογών και υπηρεσιών ΤΠΕ, στοιχείων αναγκαίων για την τεχνολογική ανάπτυξη της ΠΙΝ

προκειμένου να επιτευχθεί η παραγωγή νέας Προστιθέμενης Αξίας.

- της δημιουργίας ισχυρών δια-τομεακών συνδέσεων:

Η περιορισμένη εξωστρέφεια της περιφερειακής οικονομίας γίνεται αντιληπτή είτε με το χαμηλό επίπεδο εξαγωγών (με την εξαίρεση ορισμένων δυναμικών κλάδων), είτε με την αδυναμία αξιοποίησης της τουριστικής αγοράς, που αποτελεί μίαν έμμεση μορφή εξωστρέφειας. Το γενικά μικρό μέγεθος των πολυάριθμων επιχειρήσεων, αλλά και η εν δυνάμει συμπληρωματικότητα τομέων παραγωγής, καθιστά την ενδοκλαδική και διακλαδική -διατομεακή επιχειρηματική συνεργασία, καθοριστικό παράγοντα (π.χ. δικτύωση του αγροδιατροφικού με τον τουριστικό τομέα).

Σε αντιστοιχία με το παραγωγικό, το ανθρώπινο δυναμικό της Π.Ι.Ν. αφενός συσσωρεύει υστερήσεις σε προσόντα και δεξιότητες και αφετέρου πλήττεται από τις επιπτώσεις της κρίσης. Οι υστερήσεις στο μορφωτικό επίπεδο και τις δεξιότητες αντανακλούν στον τρόπο ανάπτυξης των παραδοσιακών τομέων της

² Χαρακτηριστικά της «τυπικότητας» είναι η πιστοποίηση, η τυποποίηση, η τοπικότητα και η ιδιαίτερη ταυτότητα

περιφερειακής οικονομίας, αλλά μαζί με την κρίση έχουν επιδεινώσει συνολικά την κατάσταση, κυρίως του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Από την άλλη, η υστέρηση αυτή επιδρά αρνητικά στο επίπεδο διαβίωσης του πληθυσμού, αφού τεκμηριώνεται ότι άτομα με περιορισμένα προσόντα είναι περισσότερο ευάλωτα στη φτώχεια και στην ανεργία.

Η ανάγκη για την **«ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού σε δεξιότητες και προσόντα»** είναι εμφανής και μπορεί να προσεγγιστεί μέσω:

- της τόνωσης της εξειδίκευσης και των δεξιοτήτων του οικονομικά ενεργού πληθυσμού:

Η τοπική αγορά εργασίας είναι έντονα προσανατολισμένη προς τον τριτογενή τομέα και τον «τυποποιημένο» τουρισμό και συμπληρωματικά προς τον παραδοσιακό αγροτικό τομέα, που δεν απαιτούσαν έως τώρα αυξημένα προσόντα.

Όμως, η αναγκαία «στροφή» προς νέα πρότυπα και τομείς επιχειρηματικότητας, προϋποθέτει ανάλογες δεξιότητες για το ανθρώπινο δυναμικό, ενώ, στο βαθμό που η «γνώση» (τεχνολογίες, καινοτομία, έρευνα) ενσωματώνεται στο παραγωγικό σύστημα, οι απαιτήσεις για νέες ειδικότητες είναι προφανείς. Η ομάδα των ανέργων και μάλιστα των μακροχρόνια ανέργων τίθεται σε προτεραιότητα και ακολουθούν οι εργαζόμενοι & οι επιχειρηματίες, ιδίως στους σε τομείς με συγκριτικό πλεονέκτημα.

Στα παραπάνω, προστίθενται οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στον οικονομικό και κοινωνικό ιστό. Μάλιστα, έγκαιρα είχε εκτιμηθεί ότι η ΠΙΝ θα έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις (ΣΔΑΕΚ 2008-2010). Η δυσκολία πρόσβασης στην αγορά εργασίας είναι ιδιαίτερα έντονη ειδικά για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Έτσι, η ανάγκη για την **«αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης στον κοινωνικό ιστό»** είναι εμφανής & μπορεί να προσεγγιστεί μέσω:

- της προσπάθειας για μείωση του ποσοστού ανεργίας και (κατά συνέπεια) των επιπτώσεων της φτώχειας:

Η ανεργία στα Ιόνια Νησιά παρότι καταγράφεται ως σχετικά μικρή σε σύγκριση με τις λοιπές Περιφέρειες της χώρας, εάν ληφθούν υπόψη ορισμένοι πρόσθετοι παράγοντες (έντονη εποχικότητα & μερική απασχόληση κ.ά.) καθίσταται σημαντικό πρόβλημα.

Ιδιαίτερα αυξημένη εμφανίζεται η ανεργία των νέων, καθώς και η μακροχρόνια ανεργία, ενώ σημαντικό καθίσταται το πρόβλημα στους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οδηγώντας σε φυγή επιστημονικού δυναμικού.

Επίσης, καθώς η ΠΙΝ εμφανίζει αυξημένη ροπή προς την αυτό-απασχόληση, κρίνεται αναγκαία η ενίσχυση της δημιουργίας νέας επιχειρηματικότητας.

Η «νησιωτικότητα» διαγράφει ένα ιδιόμορφο πλαίσιο, δημιουργώντας ταυτόχρονα πλεονεκτήματα και περιορισμούς και καθιστώντας ευάλωτες τις κοινωνικο-οικονομικές - περιβαλλοντικές ισορροπίες. Βασικά χαρακτηριστικά της είναι η σχετική απομόνωση, η στενότητα των πόρων, το πλούσιο και παράλληλα εύθραυστο περιβάλλον, παράγοντες που στην περίπτωση των μικρότερων νησιών μεγεθύνονται.

Η γενική ανάγκη για την **«αντιμετώπιση των πιέσεων & των περιορισμών νησιωτικότητας»** είναι εμφανής και μπορεί να προσεγγιστεί μέσω:

- του περιορισμού των πιέσεων στο περιβάλλον και τους πόρους:

Η ΠΙΝ χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη γεωμορφολογία της και από την ξεχωριστή πολιτιστική της ταυτότητα. Η πρώτη δημιουργεί έναν σημαντικό περιβαλλοντικό πλούτο (περιοχές φυσικού κάλους, προστατευόμενοι βιότοποι), ενώ η δεύτερη είναι εμφανής στο πολιτιστικό απόθεμα, που περιλαμβάνει στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας, που διατηρεί σημαντικές αναφορές στην παράδοση (μουσική, εικαστική, λαϊκή κλπ).

Ο οικο-πολιτιστικός αυτός πλούτος αφενός αποτελεί στοιχείο που είναι ανάγκη να προστατευθεί από πιέσεις και κινδύνους και αφετέρου θεωρείται πόρος προς (ήπια) αξιοποίηση. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται σαφής η αναγκαιότητα για την προστασία τη φυσικής και πολιτιστικής

κληρονομιάς και κατά προέκταση η ανάδειξη και ήπια αξιοποίησή της στο πλαίσιο ενός νέου παραγωγικού προτύπου.

- της αναγκαίας εξοικονόμησης στους ενεργειακούς πόρους:

Όσον αφορά στην κατανάλωση ενεργειακών πόρων και τους ρύπους, η ΠΙΝ χαρακτηρίζεται γενικά από χαμηλά επίπεδα εκπομπών. Παρόλα αυτά, εστίες αυξημένης σχετικά ρύπανσης προέρχονται κυρίως από το δομημένο περιβάλλον, ιδιαίτερα των αστικών κέντρων και του τουριστικά αναπτυγμένου χώρου.

Ειδικά στο χώρο των ΜΜΕ, η ενεργειακή εξοικονόμηση και η χρήση φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων και τεχνολογιών, πέραν των γενικών λειτουργικών και περιβαλλοντικών ωφελειών, μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού και παραγωγής τοπικών προϊόντων.

Η παραπάνω αναφορά στις επιμέρους ανάγκες της Περιφέρειας με βάση την Περιφερειακή Αναπτυξιακή Στρατηγική, δεν είναι εξαντλητική, αλλά περιορίζεται στην αποτύπωση των αναγκών που αναφέρονται με περισσότερο άμεσο τρόπο, στο περιφερειακό παραγωγικό σύστημα.

Οι ανάγκες που σχετίζονται με το σύστημα μεταφορών προτείνεται να προσεγγιστούν στο πλαίσιο **ιδιαίτερης στρατηγικής για τη «συνδετικότητα» της Π.Ι.Ν.**

Γενική Ανάλυση SWOT για το παραγωγικό σύστημα της Π.Ι.Ν.

S

- Υψηλή αναγνωρισιμότητα ως δημοφιλούς και διθνώς γνωστού τουριστικού προορισμού
- Οικονομική εξειδίκευση σε συγκεκριμένες μεταποιητικές δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα
- Ισχυρά & Διαχρονικά Πολιτισμικά Στοιχεία (πόλη-μνημείο UNESCO κλπ) - Ιστορική και πολιτισμική παράδοση
- Σημαντική βιοποικιλότητα, περιοχές φυσικού κάλους – NATURA
- Πανεπιστήμιο και Τ.Ε.Ι με ερευνητικές δυνατότητες σε πεδίο όπως η βιο-πληροφορική, η αγροδιατροφή και η πολιτιστική κληρονομιά
- Τοπικά προϊόντα / «Καλάθι Περιφέρειας» (Λάδι – κρασί – αλλαντικά κλπ)
- Θαλάσσιοι πόροι (ακτές, θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα)

O

Opportunities

- Νέα καταναλωτικά πρότυπα προϊόντων & υπηρεσιών (τυπικά προϊόντα, ειδικός τουρισμός κλπ) που προσφέρουν δυνατότητες μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας.
- Νέες μέθοδοι παραγωγής, τεχνολογικές και ψηφιακές δυνατότητες, που ενισχύουν την παραγωγικότητα, την προβολή και την απόδοση
- Νέες τεχνολογίες ενεργειακής εξοικονόμησης και μείωσης περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- Στροφή των ΑΕΙ/ΤΕΙ της Περιφέρειας σε αντικείμενα έρευνας συναφή με την περιφερειακή εξειδίκευση
- Νέες ευρωπαϊκές περιφερειακές στρατηγικές για ευφυή εξειδίκευση, θαλάσσια οικονομία, συγκρότηση Μακρο-Περιφέρειας Αδριατικής-Ιονίου
- Αξιοποίηση της τουριστικής αγοράς προς όφελος και άλλων τομέων της περιφερειακής οικονομίας

W

Weaknesses

- Χαμηλό επίπεδο Ε&Α, έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας στις επιχειρήσεις & χαμηλός βαθμός διάχυσης ΤΠΕ
- Οικονομία βασισμένη σε παδασιακά μοντέλλα, μονοκαλλιέργειες και «μαζικά» πρότυπα
- Νησιωτική περιφέρεια με τα σχετικά μειονεκτήματα σε (αυξημένο κόστος διακίνησης και διαβίωσης κτλ.)
- Χαμηλό εκπαίδευτικό επίπεδο πληθυσμού
- Χαμηλή εξωστρέφεια (δίκτυα προώθησης) & περιορισμένη τυπικότητα (πιστοποίηση – τυποποίηση)
- Έλλειψη διατομεακών και διακλαδικών συνεργασιών

T

Threats

- Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον εξαιτίας της κρίσης
- Σημαντικός διεθνής ανταγωνισμός στους κλάδους εξειδίκευσης
- Οικονομική εξειδίκευση σε τομείς χαμηλής τεχνολογίας
- Ανταγωνισμός από οικονομίες χαμηλού κόστους
- Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι

Δ. Η νέα αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας

Δ.1. Υφιστάμενο και νέο παραγωγικό πρότυπο

Η **υφιστάμενη παραγωγική εξειδίκευση** της Περιφέρειας, εκμεταλλευόμενη τους περίπου κοινούς για όλα τα νησιά, ανθρώπινους και φυσικο-πολιτιστικούς πόρους έχει οδηγήσει γενικά και σε μεγάλο βαθμό, σε:

-ένα κυρίαρχο μοντέλο τουριστικής δραστηριότητας που το χαρακτηρίζει η «μαζικότητα»: μπορεί ο τουρισμός να ξεχωρίζει με την ΠΙΝ να έχει κατακτήσει μian εξέχουσα θέση στην ελληνική τουριστική αγορά, όμως ορισμένοι δείκτες (ένταση εποχικότητας, διάρκεια παραμονής & βαθμός πληρότητας, μέσο έσοδο ανά δωμάτιο) απεικονίζουν τάσεις στασιμότητας ή επιδείνωσης. Γενικά, πρόκειται για ένα είδος «τυποποιημένου» τουρισμού, σχετικά χαμηλής Προστιθέμενης Αξίας, με έντονες πιέσεις στο περιβάλλον και μη ικανοποιητική διάχυση των ωφελειών, ειδικά στη σημερινή φάση ωρίμανσής του.

- αγροτικές μονοκαλλιέργειες που χαρακτηρίζονται από παραδοσιακότητες: ο πρωτογενής τομέας, παρότι έχει εμπλουτίσει τις «κλασικές» δραστηριότητες και καλλιέργειες (αμπέλι, ελιά, παράκτια αλιεία) με ορισμένες τοπικές κυρίως παραγωγές, διατηρεί τις χρόνιες διαρθρωτικές του αδυναμίες, γεγονός που αντικατοπτρίζεται στη συνεχιζόμενη συρρίκνωσή του και την εγκατάλειψη από νέο ενεργό δυναμικό.

-παράκτιες δραστηριότητες που λειτουργούν σε ένα περιβάλλον «συγκρούσεων»: ο παράκτιος χώρος συγκεντρώνει σημαντικό μέρος της οικονομικής δραστηριότητας. «Μαζικός» τουρισμός, αλιεία & ιχθυοκαλλιέργειες συνυπάρχουν με αξιόλογα στοιχεία φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος, δημιουργώντας συνθήκες κορεσμού και «ασυμβατότητας» σε αρκετές περιπτώσεις τόσο μεταξύ τους, όσο και με το περιβάλλον.

Η παραπάνω εικόνα συμπληρώνεται από:

- αδύναμες σχετικά εξαγωγικές επιδόσεις και κατακερματισμό των δραστηριοτήτων (απουσία ουσιαστικών διατομεακών & δια-κλαδικών επιχειρηματικών συνεργασιών),
- χαμηλές επιδόσεις στα πεδία της καινοτομίας και της έρευνας
- μεσαίες επιδόσεις όσον αφορά στην ενσωμάτωση Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών στο παραγωγικό – κοινωνικό σύστημα και
- αυξανόμενα ποσοστά ανεργίας, εποχικής και ελαστικής απασχόλησης και μη ικανοποιητικές επιδόσεις όσον αφορά στις δεξιότητες και τα προσόντα του ανθρώπινου δυναμικού.

Γενικά, πρόκειται για ένα παραγωγικό μοντέλο που καταγράφει **φθίνοντες ρυθμούς απόδοσης, δημιουργεί συνθήκες σύγκρουσης και ανταγωνισμού με το περιβάλλον και δεν διαχέει επαρκώς τα οφέλη στην κοινωνία.**

Με βάση τα παραπάνω, τα Ιόνια Νησιά, κατατάσσονται στην ομάδα περιφερειών της χώρας «*με μεγάλες δυνατότητες στον τομέα του τουρισμού, αλλά εξαιρετικά χαμηλή καινοτομία*»¹.

Για την ακρίβεια, πρόκειται για μία από τις λιγότερο δυναμικές ελληνικές περιφέρειες στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, παρά τα σημαντικά βήματα που επιτελούνται, ιδίως από την πλευρά των Ακαδημαϊκών της Ιδρυμάτων.

Η **νέα αναπτυξιακή στρατηγική** της Περιφέρειας επιδιώκει την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του νησιωτικού συνόλου με τη συνδρομή και ενσωμάτωση σε αυτά της «**Γνώσης**» και με την ταυτόχρονη διασφάλιση της «**Αειφορίας**», προκειμένου να προκύψει ένα **διαφορετικό παραγωγικό πρότυπο**. Η κοινή για όλες τις ευρωπαϊκές Περιφέρειες κωδικοποίηση μιας τέτοιας προσέγγισης παραπέμπει στον όρο της «**Έξυπνης Εξειδίκευσης**» («**Smart Specialization**»), που αποτελεί βασική συνιστώσα της συνολικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Σύμφωνα δε με αυτήν, το νέο (επιδιωκόμενο) παραγωγικό πρότυπο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων οφείλει καταρχήν να στηρίζεται στο τρίπτυχο της:

- δημιουργικής αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού
- διασφάλισης της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος και των πόρων
- δημιουργίας συνθηκών κοινωνικής ευημερίας με διάχυση των ωφελειών

και επιπλέον να:

- ✓ ενσωματώνει τη «γνώση» (καινοτομία, δεξιότητες, τεχνολογίες) ως παράγοντα διαφοροποίησης του παραγωγικού προτύπου, ενίσχυσης του κοινωνικού ιστού και της απασχόλησης, καθώς και διαχείρισης του περιβάλλοντος και του χώρου
- ✓ αξιοποιεί με ήπιο και βιώσιμο τρόπο τον φυσικο-περιβαλλοντικό πλούτο, την κοινή κληρονομιά και το πολιτιστικό απόθεμα και γενικά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας
- ✓ δημιουργεί συνθήκες συγκράτησης του ανθρώπινου δυναμικού, παράγοντα απαραίτητου για την παραγωγική διαδικασία και την κοινωνική συνοχή
- ✓ ενεργοποιεί το ενδογενές δυναμικό κάθε επιμέρους χωρικής ενότητας διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την περιφερειακή συνοχή

Όλα τα παραπάνω προωθούνται:

- μέσα από («εκ των κάτω») **διαδικασίες συμμετοχής & διαβούλευσης** του παραγωγικού δυναμικού και της κοινωνίας γενικότερα
- με την επικέντρωση στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου, όπως αυτά συνδέονται και αναφέρονται σε **παραγωγικούς τομείς – προτεραιότητες** που πρέπει να εντοπιστούν
- συγκροτώντας ένα κοινό στόχο-όραμα για τα Ιόνια Νησιά και μια **στρατηγική νέας παραγωγικής εξειδίκευσης** που στηρίζεται στην αξιοποίηση της «γνώσης» και
- στο πλαίσιο ενός **σχεδίου δράσης**, που καταρτίζεται και υπόκειται σε διαδικασίες - **σύστημα παρακολούθησης**, αξιολόγησης και συνεχούς επικαιροποίησης και
- υπό την καθοδήγηση ενός περιφερειακού **συστήματος διακυβέρνησης**

Με βάση αυτά και όπως αναλύεται στη συνέχεια, το **νέο παραγωγικό πρότυπο** της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων επιδιώκει:

- να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου με κύρια χαρακτηριστικά του την επιδίωξη της διαφοροποίησης από το σημερινό μοντέλο και την αξιοποίηση της καινοτομίας
- να δημιουργήσει συνθήκες περιβαλλοντικής αειφορίας, με σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό απόθεμα
- να συντελέσει σε μεγαλύτερη και δικαιότερη κατανομή των ωφελειών στο κοινωνικό σύνολο.

Δ.2. Διαδικασίες διαβούλευσης & «επιχειρηματικής ανακάλυψης»

Η «εκ των κάτω» διαδικασία διαβούλευσης και διαμόρφωσης στρατηγικής και γενικά λήψης των αποφάσεων, αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή εκπόνηση και υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής για την «Εξυπνη Εξειδίκευση».

Η συζήτηση αυτή & γενικά η διαδικασία διαβούλευσης, υπό τον τίτλο της «**επιχειρηματικής ανακάλυψης**» συμπεριλαμβάνει οποιονδήποτε είναι σε πλεονεκτική θέση στην διαδικασία εντοπισμού & «ανακάλυψης» εκείνων των τομέων στους οποίους μια Περιφέρεια είναι πιθανό να υπερτερήσει, με δεδομένες τις υπάρχουσες δυνατότητες και τα παραγωγικά περιουσιακά της στοιχεία της (π.χ. ανώτατα εκπαιδευτικά & ερευνητικά ιδρύματα, παραγωγικοί φορείς & επιχειρηματικό κόσμος, φορείς του δημόσιου τομέα, κοινωνικοί φορείς/καταναλωτές κ.α.). Τα παραπάνω μέρη (**επιχειρηματικός κόσμος, ακαδημαϊκή/ερευνητική κοινότητα, φορείς (περιφερειακής) διακυβέρνησης και κοινωνία των πολιτών**) θα πρέπει να εμπλακούν σε ένα μοντέλο διακυβέρνησης που να χαρακτηρίζεται από συλλογικότητα και ευελιξία στον τρόπο λήψης των αποφάσεων.

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, επιφορτισμένη με την ευθύνη της εκπόνησης της Περιφερειακής Στρατηγικής «Εξυπνης Εξειδίκευσης» ακολουθεί μία διαδικασία πολύ-επίπεδης διαβούλευσης, που επιδιώκει την κάλυψη, αφενός της νησιωτικής ιδιαιτερότητας και αφετέρου την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής συμμετοχής σε τοπικό επίπεδο και σύνθεσης των απόψεων σε περιφερειακό επίπεδο.

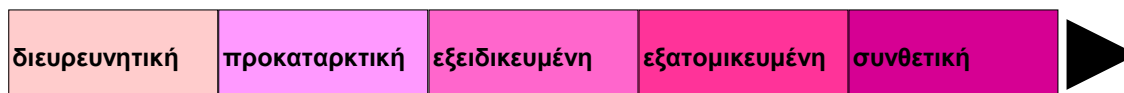
Η διαδικασία αυτή εξελίσσεται:

- σε δύο χωρικά επίπεδα: νομών (κυρίως μεγάλα νησιά) και περιφέρειας
- σε τρία «πολιτικά» επίπεδα: με την επιχειρηματική και ερευνητική κοινότητα σε τοπικό επίπεδο, με την εκπροσώπηση παραγωγικών, ακαδημαϊκών, τοπικών φορέων σε ένα ενδιάμεσο επίπεδο σύνθεσης και με την Περιφερειακή Αρχή (Περιφερειακό Συμβούλιο).

Επίσης, χαρακτηρίζεται από μία αναγκαία κλιμάκωση, ξεκινώντας από:

- το διερευνητικό στάδιο και περνώντας σε
- περισσότερο εξειδικευμένες συζητήσεις με τους εκπροσώπους παραγωγικών, ακαδημαϊκών και πολιτικών φορέων, καταλήγει
- στην τελική φάση της σύνθεσης και απόφασης

..... στάδια προσέγγισης στο πλαίσιο της "επιχειρηματικής ανακάλυψης"

Αναλυτικότερα και ακολουθώντας την παραπάνω (και χρονική) κλιμάκωση, η διαδικασία «επιχειρηματικής ανακάλυψης» και διαβούλευσης στα Ιόνια Νησιά έχει ακολουθήσει τα παρακάτω στάδια:

α. Διερεύνηση

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»
Οκτώβριος 2012	Ενημερωτικού χαρακτήρα, συνάντηση εμπλεκόμενων παραγωγικών, ακαδημαϊκών, πολιτικών φορέων για τη RIS με πρωτοβουλία της Ε.Ε. (εμπειρογνώμονες)
Απρίλιος 2013	«Συνάντηση εργασίας» (workshop) με εκπροσώπους παραγωγικών, ακαδημαϊκών, πολιτικών φορέων και 40 περίπου επιχειρηματιών, με πρωτοβουλία Ε.Ε.
Απρίλιος 2013	Συγκρότηση και 1η συνεδρίαση «Δικτύου για την Έξυπνη Εξειδίκευση» της Π.Ι.Ν.
Μάϊος 2013	Άτυπες ενημερωτικές συναντήσεις με δίκτυα και ομάδες παραγωγών στους 4 νομούς της Περιφέρειας (Δίκτυο «Eco-Ζάκυνθος», Συνεταιρισμοί & Ομάδα Βιοκαλλιεργητών Ζακύνθου, Συνεταιρισμός Ρομπόλας & τυροκόμοι Κεφαλονιάς, δίκτυο «Η Κέρκυρα Παράγει» κλπ)

β. Προκαταρκτική φάση -τομείς προτεραιότητας

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»	
Ιούνιος 2013	2η συνεδρίαση «Δικτύου για την Έξυπνη Εξειδίκευση» της Π.Ι.Ν. για τη σύζευξη προτεραιοτήτων και αναγκών τοπικού παραγωγικού συστήματος με τις ερευνητικές δυνατότητες των ΑΕΙ/ερευνητικών κέντρων	
Αύγουστος 2013	<p>Α' κύκλος επιτόπιων «συναντήσεων εργασίας» σε Ζάκυνθο, Ιθάκη, Αργοστόλι, Λευκάδα και Κέρκυρα, με τη συμμετοχή δημόσιων φορέων, ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας και παραγωγικού/ επιχειρηματικού κόσμου. Από τη συζήτηση προέκυψαν οι (4 βασικοί) τομείς προτεραιότητας της Π.Ι.Ν., δηλαδή:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ποιοτικός & θεματικός Τουρισμός -Πολιτισμός & Δημιουργική Οικονομία -Πρωτογενής Τομέας & Γαστρονομία -Θαλάσσια Οικονομία 	 <p>The images show four different meeting locations: Kerkira (top left), Argostoli (top right), Lefkada (bottom left), and Zakynthos (bottom right). Each photo has a small label at the bottom with the location name.</p>

γ. Εξειδικευμένη φάση – προτάσεις (δράσεις) πολιτικής

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»	
Οκτώβριος 2013	<p>Β' κύκλος «θεματικών συναντήσεων εργασίας» με αντικείμενο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Τουρισμός – Περιβάλλον & Πράσινη Οικονομία» (Ζάκυνθος) • «Πρωτογενής τομέας, Αγροδιατροφή & Γαστρονομία» (Κεφαλονιά) • «Θαλάσσια Οικονομία» (Λευκάδα) • «Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργική Οικονομία» (Κέρκυρα) <p>με εισηγητές από το τοπικό επιχειρηματικό & ακαδημαϊκό δυναμικό. Προέκυψαν προτάσεις για ένα Σχέδιο Δράσης στο πλαίσιο των τομέων προτεραιότητας.</p>	 <p>The poster is for a meeting titled «Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργική Οικονομία» (Tourism, Culture & Creative Economy) held on Friday, October 25, 2013, at the Kerkira (Lion) Conference Center - Faliraki. The meeting is from 18:00 to 19:00. It is part of the Regional Development Strategy of the Ionian Islands (Π.Ι.Ν.) and is supported by the European Union (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ) and the Ministry of Economic Development (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ).</p>

δ. Εξατομικευμένη προσέγγιση σε επίπεδο παραγωγών & επιχειρηματιών

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»	
Δεκέμβριος 2013	«Έρευνα Αγοράς» σε 150 επιχειρηματίες και παραγωγούς από όλους τους νομούς της Περιφέρειας, μέσω συνεντεύξεων και ερωτηματολογίου.	
από 2013	Δημιουργήθηκε ειδικός κόμβος στο διαδίκτυο (www.periponia.gr) για την ενημέρωση και την κατάθεση των απόψεων φορέων και πολιτών.	

ε. Σύνθεση απόψεων & διαμόρφωση Στρατηγικής

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»
Δεκέμβριος 2013	3η συνεδρίαση του Δικτύου για την «Έξυπνη Εξειδίκευση», με συζήτηση επί του Σχεδίου Δράσης της Στρατηγικής για την «Έξυπνη Εξειδίκευση» της Π.Ι.Ν.
Ιανουάριος 2014	4η συνεδρίαση του Δικτύου με αφορμή την παρουσίαση του σχεδίου Στρατηγικής για την «Έξυπνη Εξειδίκευση» της Π.Ι.Ν. σε εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων.
Ιούνιος 2014	Το Σχέδιο Στρατηγικής παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων (Λευκάδα)
Ιούλιος 2014	Το Σχέδιο τέθηκε εκ νέου υπόψη των μελών του Δικτύου «ΕΞ-ΕΞ», αλλά και στο σύνολο των επιχειρηματιών που συμμετείχαν στις διαδικασίες διαβούλευσης του 2013 για τελικές παρατηρήσεις

στ. Έγκριση από τα αρμόδια Όργανα της Περιφέρειας

Περίοδος	Δράση διαβούλευσης στο πλαίσιο της «επιχειρηματικής ανακάλυψης»
Νοέμβριος 2014	Το Σχέδιο Στρατηγικής παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων υπό τη νέα του σύνθεση (Λευκάδα)
Μάιος 2015	Προβλέπεται η συζήτηση του Σχεδίου στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης της Π.Ι.Ν.
Μάιος 2015	Προβλέπεται τελική συζήτηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων, με αντικείμενο την έγκριση του Σχεδίου

Όμως, η διαδικασία της «επιχειρηματικής ανακάλυψης» οφείλει να είναι μια διαρκής διαδικασία προσέγγισης, συζήτησης, και συνεχούς επικαιροποίησης της Περιφερειακής Στρατηγικής «Έξυπνης Εξειδίκευσης».

Στο επόμενο βήμα, μέσω της διαδικασίας αυτής θα επιδιωχθεί η περαιτέρω εξειδίκευση της Στρατηγικής «σε βάθος» με την ανάλυση στο επίπεδο της «Αλυσίδας Αξίας» συγκεκριμένων κλάδων & ομάδων προϊόντων / υπηρεσιών (σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης που ακολουθεί σε Παράρτημα).

Δ.3. Περιφερειακές προτεραιότητες: εξειδίκευση, κατάσταση, SWOT, ανάγκες

Δ.3.1. Τουρισμός

Για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον σημαντικότερο παραγωγικό τομέα, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην συμβολή του τουριστικού κλάδου.

Ειδικότερα και όσον αφορά στον τελευταίο:

- η Π.Ι.Ν. κατέχει εξέχουσα θέση στην τουριστική ανάπτυξη τόσο σε επίπεδο χώρας, όσο και σε μεσογειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Ο δυναμισμός του κλάδου σκιαγραφείται από τον σημαντικό αριθμό ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, αφίξεων κ.λ.π μεγεθών, σε συνάρτηση με το πληθυσμιακό και γεωγραφικό μέγεθος της Περιφέρειας. Συνολικά, στην Περιφέρεια καταγράφονται 7.884 επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα με συνολικό τζίρο 548 εκ.€ (ΕΛΣΤΑΤ, 2008), από τις οποίες οι 4.610 αφορούν επιχειρήσεις σε δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης και οι 3.274 καταλύματα.

Πίνακας 2.4: Δυναμικότητα καταλυμάτων ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ

ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΧΩΡΑ	% Συμμετοχής στη χώρα
Αριθμός καταλυμάτων	Ξενοδοχεία και ομοειδή καταλύματα	914	9.648	9,5%
	Τουριστικά κάμπινγκ	24	299	8%
	Σύνολο	938	9.947	8,4%
Αριθμός κλινών	Ξενοδοχεία και ομοειδή καταλύματα	88.793	763.668	11,6%
	Τουριστικά κάμπινγκ	5.917	81.549	7,3%
	Σύνολο	94.710	845.217	11,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2011

-όσον αφορά το ξενοδοχειακό δυναμικό (η ΠΙΝ συγκεντρώνει το 11,6% των ξενοδοχειακών κλινών της χώρας-2013), συγκεντρώνεται ιδιαίτερα σε Κέρκυρα και Ζάκυνθο και με βάση τα ποιοτικά στοιχεία, το κέντρο βάρους του βρίσκεται στις μεσαίες και χαμηλές κατηγορίες και στο μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων μικρής δυναμικότητας. Οι κλίνες υψηλών κατηγοριών (4 και άνω αστέρων) αποτελούν το 18,8% του συνόλου της χώρας.

-η Π.Ι.Ν. συγκεντρώνει το 7,1% των αφίξεων και το 10,8% των διανυκτερεύσεων της χώρας, με κύριο χαρακτηριστικό την έντονη εποχικότητα (60.0% έναντι 45,5% για τη χώρα, ΣΕΤΕ 2014), ενώ η μέση διαμονή των αλλοδαπών εκτιμάται σε περίπου 6 ημέρες και η πληρότητα στο 59% περίπου (ΕΛΣΤΑΤ 2011). Σημειώνεται ότι το 2011 σε σχέση με το 2010, η Περιφέρεια εμφάνισε αύξηση των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά 5,3%, η οποία ήταν μικρότερη σε σχέση με τη μέση αύξηση σε επίπεδο χώρας (6,3%).

-το μέσο έσοδο ανά δωμάτιο ξενοδοχείου διαμορφώνεται τα τελευταία χρόνια κάτω του ελληνικού μ.ο. (10,3 χιλ.€ έναντι 13,3 χιλ.€ - ΙΤΕΠ 2012), με τη σταδιακή συμπίεση των τιμών από υψηλότερες σε χαμηλότερες του ελληνικού μ/ο., παρά την αύξηση της πληρότητας τους μήνες αιχμής (90,9% έναντι 77,9% για τη χώρα-ΙΤΕΠ 2012) και τη μείωση της απασχόλησης.

- Όσον αφορά στην ικανοποίηση των τουριστών (Global Review Index-2014) η Π.Ι.Ν. βρίσκεται στο ενδιάμεσο των 13 ελληνικών περιφερειών με 83% (κάτω από το μ.ο. της χώρας 84,1%) , με υψηλές επιδόσεις στους τομείς «τοποθεσίας» και «εξυπηρέτησης» και χαμηλές στη «σχέση ποιότητας-τιμής».

-παρότι το μοντέλο τουρισμού που κυριαρχεί είναι αυτό του «μαζικού» τουρισμού, η δυνατότητα παράλληλης με το «μαζικό», ανάπτυξης «ειδικών μορφών» τουρισμού δημιουργεί μια διέξοδο για την τόνωση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας. Η πραγματικότητα στα Ιόνια νησιά προσφέρει τις προϋποθέσεις ουσιαστικής ανάπτυξης αρκετών από αυτές. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Θαλάσσιος Τουρισμός, με κύρια στοιχεία του τη ναυσιπλοΐα και την κρουαζιέρα, αλλά και λοιπές θαλάσσιες και υποθαλάσσιες δραστηριότητες. Τα Ιόνια νησιά χάρη στην κεντρική τους θέση στη βόρεια Μεσόγειο, την Αδριατική Θάλασσα και το Ιόνιο πέλαγος συνιστούν μία σημαντική θαλάσσια περιφέρεια, που διαθέτει περί τις 89 λιμενικές υποδομές διαφόρων τύπων και χαρακτήρα.

Η ναυσιπλοΐα αναψυχής παρέχει πολλαπλά οφέλη και στηρίζεται ήδη από σημαντικές υποδομές όπως οι μαρίνες Γουβίων στην Κέρκυρα (με χωρητικότητα 1.235 και 560 θέσεις εναπόθεσης σκαφών στην ξηρά) και Λευκάδας (η 2^η σε μέγεθος στο Ιόνιο πέλαγος, που διαθέτει 620 θέσεις ελλιμενισμού και χερσαίο χώρο εναπόθεσης για περίπου 280 σκάφη), αλλά και σειρά τουριστικών καταφυγίων. Η προώθηση της ναυσιπλοΐας αναψυχής γίνεται σε συνδυασμό με «γεγονότα» (ναυταθλητικά events, ιστιοπλοϊκές συναντήσεις κλπ)

Όσον δε αφορά στη σύγχρονη «κρουαζιέρα», η ευρύτερη περιοχή Αδριατικής-Ιονίου αποτελεί ένα σημαντικό προορισμό. Στα Ιόνια νησιά, τα λιμάνια Κέρκυρας (στα 10 μεγαλύτερα λιμάνια transit επιβατών) και Κεφαλονιάς (με ισχυρή δυναμική) διαθέτουν αξιόλογες υποδομές και συμμετέχουν στο δίκτυο «Cruise ADRION». Το λιμάνι της Κέρκυρας συγκαταλέγεται στη λίστα των, ενώ ισχυρή δυναμική παρουσιάζει και το λιμάνι της Κεφαλονιάς. Οι κυριότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας είναι η βελτίωση των υποδομών, η ανάπτυξη νέων προορισμών και η υπέρβαση της εποχικότητας κλπ.

Πολιτιστικός & θρησκευτικός Τουρισμός

Οι πολλοί και αξιόλογοι υλικοί και άυλοι πολιτιστικοί και αρχαιολογικοί θησαυροί (φρούρια, μνημεία, μονές, εκθέματα, παλιά πόλη Κέρκυρας-UNESCO, αρχιτεκτονικά σύνολα, μυθολογία, μουσική & εικαστική παράδοση κ.ά.) και γενικά η κοινή πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά και ταυτότητα των νησιών αποτελούν αφετηρία σχεδιασμού πολιτικής για αυτό το είδος τουρισμού. Ειδικότερα, πρόσφορο έδαφος υπάρχει και για την ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού (που συνδυάζεται & με άλλες μορφές τουρισμού) λόγω του μεγάλου πλούτου εκκλησιών και εκκλησιαστικών μνημείων, με καταρχήν εστίαση στη ρωσική αγορά, ενώ υπό προϋποθέσεις, ο πολιτιστικός πλούτος ωθεί και τον τουρισμό-πόλης.

Επίσης, η παράδοση στο μαθητικό τουρισμό, αλλά και η σχετική δραστηριοποίηση των ΑΕΙ & ερευνητικών κέντρων, δημιουργούν προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και του εκπαιδευτικού τουρισμού.

Οικολογικός & περιηγητικός τουρισμός

Το Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου, ο ορεινός όγκος του Αίνου στην Κεφαλονιά, οι αξιόλογες περιοχές του Καταλόγου NATURA που διαχέονται σε ολόκληρο το χώρο του Ιονίου, τα τοπία φυσικού κάλλους, οι (περίπου 60) ακτές με «γαλάζια σημαία» και γενικά τα στοιχεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της υπαίθρου αποτελούν εν δυνάμει πόλο έλξης για ειδικές κατηγορίες τουριστών που αναζητούν φιλικούς περιβαλλοντικούς προορισμούς και την περιήγηση στη φύση. Την τελευταία δεκαετία, παρατηρείται μία σταθερά αυξανόμενη τάση στις προτιμήσεις των τουριστών, για επιχειρήσεις φιλοξενίας που διακρίνονται για την ευαισθησία τους ως προς την προστασία του περιβάλλοντος («πράσινες» υποδομές και πρακτικές). Στα Ιόνια Νησιά ήδη αναλαμβάνονται ορισμένες πρωτοβουλίες από νέους επιχειρηματίες (π.χ. Ζάκυνθος)

**Κατευθύνσεις πολιτικής ανάπτυξης
της τουριστικής προσφοράς
δημιουργία νέας προσφοράς**

Εξερχόμενος από Ευρώπη τουρισμός: γεωγραφικές και προϊόντικές αγορές, 2009

	Σύνολο ευρωπαϊκών ταξιδιών	Γερμανία	Μ. Βρετανία	Γαλλία	Ιταλία	Ολλανδία
Ήλιος και θάλασσα	23%	24%	24%	32%	20%	19%
Τουρισμός πόλης	11%	7%	10%	10%	12%	18%
Περιηγητικός τουρισμός	12%	7%	9%	17%	28%	7%
Τουρισμός ευεξίας	1%	3%	1%	1%	1%	1%
Φαλσίσκος τουρισμός	2%	2%	3%	1%	3%	1%
Αθλητικός τουρισμός/θερινός	2%	4%	1%	< 1%	1%	5%
Αθλητικός τουρισμός/χειμερινός	3%	7%	1%	1%	1%	4%
Ιατρικός τουρισμός	1%	1%	< 1%	< 1%	1%	2%
Εκπαιδευτικός τουρισμός/εκμύθωση γλώσσας	2%	5%	1%	4%	1%	2%
Συνέδρια	3%	2%	2%	1%	2%	1%

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων UNWTO, World Travel Monitor, 2009

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: Κυρίαρχος γενικά τομέας (σε απασχόληση και εισόδημα) με χαρακτηριστικά τυποποιημένου «μαζικού» τουρισμού (κλασικό μοντέλο «ήλιος-θάλασσα»), έντονη εποχικότητα και τάσεις κορεσμού.

Δ.3.2.Αγροδιατροφικός τομέας (φυτική & ζωική παραγωγή)

Η οικονομική ζωή των Ιονίων Νησιών είχε ανέκαθεν αγροτικό χαρακτήρα με τη γεωμορφολογία να ευνοεί τις κλασικές μορφές της αγροτικής εκμετάλλευσης. Η διάρθρωση του πρωτογενούς τομέα της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από την επικράτηση της φυτικής παραγωγής έναντι της ζωικής και την κυριαρχία της ελαιοκαλλιέργειας στο σύνολο της φυτικής παραγωγής. Ειδικότερα,

-η γεωργική γη καταλαμβάνει σχετικά μικρή έκταση, με τάσεις εγκατάλειψης. Ο συνολικός αριθμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανέρχεται σε 61.534 (ΕΛΣΤΑΤ 2009) με τάσεις μείωσης (με κυρίαρχη την ελαιοκαλλιέργεια και σε μικρότερο βαθμό την αμπελοκαλλιέργεια).

-σε ότι αφορά το ζωικό κεφάλαιο κύριο χαρακτηριστικό της Περιφέρειας αποτελεί η συρρίκνωση των μονάδων εκμετάλλευσης ανά είδος ζωικού κεφαλαίου, με εξαίρεση τις εκμεταλλεύσεις που σχετίζονται με κυψέλες μελισσών. Ο μεγαλύτερος αριθμός κεφαλών καταγράφεται στα πουλερικά, ενώ ακολουθούν τα προβατοειδή και τα αιγοειδή.

-συνολικά, στον κλάδο «φυτικής και ζωικής παραγωγής, θήρας και συναφών δραστηριοτήτων» δραστηριοποιούνται 417 επιχειρήσεις, ο τζίρος των οποίων ανέρχεται σε 11,7 εκ.€ (ΕΛΣΤΑΤ, 2008).

-η ποικιλία (αν και σε σχετικά μικρές ποσότητες) των παραγόμενων προϊόντων, χαρακτηριστικό των νησιωτικών οικονομιών, δημιουργεί προϋποθέσεις ανάπτυξης του αγροδιατροφικού τομέα. Ειδικότερα:

Η **ελαιοκαλλιέργεια** «κυριαρχεί» σε Κέρκυρα (ο πολλαπλής χρησιμότητας κερκυραϊκός ελαιώνας που εκτείνεται σε έκταση περίπου 240.000 στρεμμάτων με κυρίαρχη ποικιλία τη «λιανολιά», και τα -1.400 & 13.000- στρέμματα βιολογικής καλλιέργειας και Ολοκληρωμένης Διαχείρισης, αποφέρει περί τους 15.000 τόνους χαμηλής κυρίως ποιότητας ελαιολάδου ετησίως). Στη Λευκάδα καταλαμβάνει περί τα 82.000 στρέμματα (μικρό κομμάτι καταλαμβάνει η βιολογική καλλιέργεια, ενώ κυρίαρχη ποικιλία είναι η «ασπρολιά»). Στη Ζάκυνθο καταλαμβάνει το 50% της καλλιεργήσιμης γης με την ποικιλία της «κωρωνείκης» ελιάς να κυριαρχεί στο 85% (μικρός είναι ο αριθμός των στρεμμάτων βιολογικής καλλιέργειας και Ολοκληρωμένης Διαχείρισης – 2.078 και 10.415 αντίστοιχα). Η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα και για την Κεφαλονιά & Ιθάκη, με τοπικές ποικιλίες όπως η «ντόπια», η «θειακιά» κ.ά. που αποδίδουν περί τους 2 χιλ. τόνους λάδι ετησίως και περιορισμένη (500 στρεμ.) βιοκαλλιέργεια.

Η καλλιέργεια της **αμπέλου** είναι σημαντική στη Ζάκυνθο όπου καταλαμβάνει το 5% της καλλιεργούμενης έκτασης με αρκετές οινοποιήσιμες (ΠΓΕ) ποικιλίες («σκιαδόπουλο», «σαββατιανό», «βερντέα» κ.ά.) & μέση ετήσια παραγωγή 4,5 χιλ. τόνους. Στην ίδια περιοχή συναντάται η παραδοσιακή καλλιέργεια της σταφίδας που καταλαμβάνει το 10% της καλλιεργούμενης έκτασης (16.000 στρέμματα), με το γνωστό εξαγωγίμο (ΠΟΠ) προϊόν «Zante currants», που παράγεται, μεταποιείται στο σταφιδεργοστάσιο της ΕΑΣ Ζακύνθου. Επίσης, ονομαστή για την ποιότητα των κρασιών της είναι η αμπελοκαλλιέργεια στην Κεφαλονιά - Ιθάκη (2^η σε έκταση καλλιέργεια με 10-13 χιλ. στρέμ), που αποδίδει περί τους 2 χιλ. τόνους μούστου ετησίως διαφόρων ποικιλιών, μεταξύ των οποίων και 3 γνωστών ΠΟΠ οίνων («ρομπόλα», «μαυροδάφνη», «μοσχάτος»). Σημαντικός για την περιοχή είναι ο Συνεταιρισμός παραγωγών «ρομπόλας» με 300 μέλη, που αναπτύσσει εξαγωγική δραστηριότητα. Στη Λευκάδα καταλαμβάνει το 5% της καλλιεργήσιμης γης και είναι διάσπαρτη σε όλο το νησί (επικρατούσες ποικιλίες είναι το «βερτζαμί» και η «βαρδέα», με ελάχιστα -25- στρέμματα βιο-καλλιέργειας), ενώ στην Κέρκυρα απασχολεί μόλις το 3,3% της καλλιεργήσιμης γης (ελάχιστα είναι τα στρέμματα με βιολογική καλλιέργεια, ενώ η πιο γνωστή ποικιλία είναι ο «κακοτρύγης»).

Στην Κεφαλονιά-Ιθάκη, όπου η **κτηνοτροφία** είναι παραδοσιακή και βασίζεται κυρίως στην ελεύθερη βόσκηση, κυριαρχεί το «κεφαλλονίτικο» πρόβατο (περί τις 200 χιλ. κεφάλια), ενώ στα βοοειδή αξίζει να αναφερθεί σπάνια φυλή των «βραχυκερατικών» αγελάδων. Η κτηνοτροφία παρότι παραδοσιακή ενασχόληση για την Κέρκυρα, σήμερα είναι εντελώς περιορισμένη (12,6 χιλ. αιγοπρόβατα και περιορισμένη εκτροφή χοίρων και βοοειδών κλπ). Αντίστοιχα και στη Λευκάδα κυριαρχεί η εκτατική και ημι-εκτατική εκτροφή αιγοπροβάτων (16,5 χιλ) και περιορισμένη εκτροφή βοοειδών και χοίρων. Τα αιγο-πρόβατα της Ζακύνθου (12,4 χιλ., με υψηλές αποδόσεις σε γάλα και κρέας) συμπληρώνονται από την περιορισμένη εκτροφή βοοειδών. Στους 3 νομούς (πλην Κέρκυρας) υπάρχει σημαντική

οικόσιτη ορνιθοτροφία, ενώ κυρίως στη Ζάκυνθο και δευτερευόντως στην Κεφαλονιά καταγράφεται και κονικλοτροφία.

Η **μελισσοκομία** παρουσιάζει σημαντικό ενδιαφέρον στην ΠΙΝ (περί τις 34.000 κυψέλες και περίπου 530 παραγωγούς-ΥΠΑΑΤ). Στην Κεφαλονιά-Ιθάκη, η γεωμορφολογία και οι κλιματικές συνθήκες προσδίδουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στο μέλι (170-200 τόνοι ετησίως «θυμαρίσιο», «ανθέων» ή «ελάτης», εξαιρετικής ποιότητας και φήμης). Στην Κέρκυρα ο κλάδος αναπτύσσεται με ικανοποιητικούς ρυθμούς (90-100 τόνοι ετήσιας παραγωγής, 2 τυποποιητήρια και 1 Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός), όπως και στη Λευκάδα (επίσης 90-100 τόνοι ετησίως) όπου το θυμαρίσιο μέλι αξίζει πιστοποίησης, παρότι η παραγωγή υστερεί ως προς την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων, αλλά και στη Ζάκυνθο (100 τόνοι ετησίως).

Λοιπά γνωστά τοπικά προϊόντα είναι το «κουμ-κουάτ» της Κέρκυρας (15 χιλ. δένδρα – προϊόν ΠΓΕ, εξαγωγίμο), η φακή της Λευκάδας (παραδοσιακή καλλιέργεια με ετήσια παραγωγή 20-25 τόνων στην Εγκλουβή κ.ά.), το πεπόνι (300 στρέμματα) και το νεροκρέμμυδο (300 στρέμματα) Ζακύνθου, τα αλλαντικά της Κέρκυρας και της Λευκάδας, το τυρί της Ζακύνθου και της Κεφαλονιάς, καθώς και εσπεριδοειδή και κηπευτικά στους περισσότερους νομούς. Σημαντική είναι η ποικιλία αυτοφυών αρωματικών φυτών στην Κεφαλονιά (Αίνος κ.ά., όπου υπάρχει & 1 μικρή βιοτεχνία), αλλά και σε Κέρκυρα και Λευκάδα κ.ά.

-στον τομέα της φυτικής και ζωϊκής παραγωγής λειτουργούν περί τις 417 επιχειρηματικές μονάδες με συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών περί τα 11,7 εκατ. Ευρά (ΕΛΣΤΑΤ 2008). Ξεχωρίζουν 168 ελαιοτριβεία, 6 τυποποιητήρια ελαιολάδου, 30 οινοποιεία, 9 μονάδες γαλακτοκομικών προϊόντων, 9 μονάδες αλλαντικών, 22 ποτοποιίες (και συναφείς) και 5 μονάδες μελιού. Μοναδικές είναι οι μονάδες παραγωγής μπύρας, τζιτζιμπίρας και σαπουνιού στην Κέρκυρα.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: παραδοσιακός παραγωγικός τομέας με γενικά φθίνουσα πορεία (Α.Π.Α. & απασχόληση), που τον χαρακτηρίζουν αρκετά διαρθρωτικά προβλήματα.

Δ.3.3.Θαλάσσια οικονομία - Αλιεία & Υδατοκαλλιέργεια

Η «**θαλάσσια οικονομία**» αποτελεί τη σύνθεση πολύπλευρων καταστάσεων και δυνατοτήτων ανάπτυξης. Από τον θαλάσσιο τουρισμό (που ήδη έχει αποτυπωθεί σε προηγούμενο ενότητα), έως την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, αλλά ακόμη και την αξιοποίηση και άλλων δυνατοτήτων και θαλάσσιων πόρων.

Ειδικότερα:

-ο κλάδος της ελληνικής **ιχθυοκαλλιέργειας** (ειδικότερα) κατέχει ηγετική θέση στη Μεσόγειο στην παραγωγή τσιπούρας και λαυρακιού με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό και με ανάλογες θετικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ και την απασχόληση της χώρας και των Περιφερειών. Στα Ιόνια Νησιά η ιχθυοκαλλιέργεια έχει πλέον εδραιωθεί ως ο δυναμικότερος κλάδος της πρωτογενούς παραγωγής της περιοχής, και κατατάσσεται στις κορυφαίες θέσεις σε αξία εξαγωγών αγροτικών προϊόντων. Η περιοχή διαθέτει πάνω από τριάντα μονάδες με δυναμικότητα μεγαλύτερη από 14.000 τόνους αλιευμάτων τον χρόνο.

Στην περιοχή Κεφ/νίας & Ιθάκης δραστηριοποιούνται πιστοποιημένες (ΕΛΟΤ) εταιρείες πρωτοπόρες στον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας, που εγγυώνται την ποιότητα και την υγιεινή των προϊόντων τους, ενώ εκτρέφονται ψάρια με βιολογικές μεθόδους και με μεγάλη ζήτηση στην εγχώρια και την ευρωπαϊκή αγορά. Η παραγωγή και συσκευασία τσιπούρας-λαυρακιού γίνεται με απόλυτα ελεγχόμενες συνθήκες, όπως και η διακίνηση και εμπορία τους (από τους 9.832τ/έτος εξάγεται το 61%). Στην Κέρκυρα υπάρχει 1 μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας που εκτρέφει λαβράκι και τσιπούρα (περί τους 300τ/έτος) με διάθεση κυρίως στην ιταλική αγορά, ενώ 1 μονάδα λειτουργεί και στη νήσο Κάλαμο της Λευκάδας, που εκτρέφει τσιπούρα, λαβράκι, φαγκρί και μυτάκι (460 τ/έτος), με διάθεση κυρίως στην εσωτερική αγορά.

-άλλες δραστηριότητες **υδατοκαλλιέργειας** ασκούνται στις λιμνοθάλασσες της Περιφέρειας (Κορισίων και Αντινιώτη στην Κέρκυρα, καθώς και Παλαιόν και Αυλαίμων στη Λευκάδα), όχι όμως με ιδιαίτερα σύγχρονες μεθόδους. Εκτρέφονται διάφορα είδη: από κέφαλο, τσιπούρα, λαβράκι, γαρίδα, έως και χέλι (περί τους 2 τ/έτος), ενώ παράγονται περιορισμένες ποσότητες αυγοτάραχου.

-όσον αφορά στην **αλιεία**, αυτή είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη στη θαλάσσια περιοχή της Κέρκυρας (παράκτια με 650 σκάφη και μέση αλιεία με 15 σκάφη, σύνολο αλιέων 1.500) και της Λευκάδας (παράκτια εντατική, με 1.000 αλιείς και 350 σκάφη), στη Ζάκυνθο φθίνει (890 αλιείς με 556 σκάφη) και στην Κεφαλονιά είναι σχετικά περιορισμένη (310 αλιείς με 277 σκάφη-Μελέτη για «Καλάθι Περιφέρειας 2012). Κάθε χρόνο αλιεύονται τόνοι ψαριών από γρί-γρί, τράτες και μικρούς ψαράδες και τα αλιεύματα διατίθενται στις λαϊκές αγορές, στα ιχθυοπωλεία, από πλανόδιους ψαράδες και κάποιες φορές στη ηπειρωτική Ελλάδα. Μόνο το προϊόν της μέσης αλιείας Κέρκυρας (περίπου 4 τ/έτος) εξάγεται. Ο αλιευτικός στόλος των Ιονίων Νήσων προσμετράει περί τα 1.850 πλοία (πάνω από το 9% του ελληνικού αλιευτικού στόλου), τα οποία υποστηρίζονται από έναν αριθμό (87 περίπου) αλιευτικών καταφυγίων.

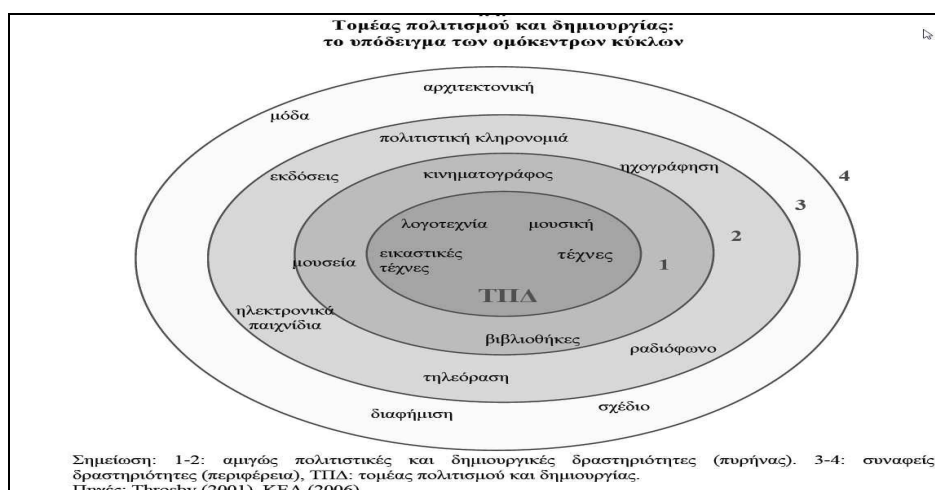
-συνολικά στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στα Ιόνια Νησιά λειτουργούν 106 επιχειρήσεις με συνολικό ετήσιο κύκλο εργασιών περί τα 25 εκατ.ευρώ.(ΕΛΣΤΑΤ 2008). Ξεχωρίζουν οι 37 μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας (οι 35 εκ των οποίων στην Κεφαλονιά-Ιθάκη) και οι 2 μονάδες συσκευασίας αλιευμάτων (2.100 τ. δυναμικότητα) & ένας ιχθυογεννητικός σταθμός (δυναμικότητα 5 εκατ. Ιχθύδια) στην Κεφαλονιά, 1 μονάδα συσκευασίας (500 τ.) και 1 μονάδα εμπορίας στην Κέρκυρα.

-πεδία με νέες δυνατότητες στο θαλάσσιο χώρο (πέραν των ήδη αναφερθέντων) αποτελούν για παράδειγμα η εξερεύνηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και η αξιοποίηση των διάφορων θαλάσσιων οργανισμών με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων (**θαλάσσια βιοτεχνολογία**) ή ακόμη ο (υπο)**θαλάσσιος πολιτισμός** με την αξιοποίηση αρχαίων ναυαγίων που ήδη έχουν ανιχνευθεί στη θάλασσα του Ιονίου ή υποθαλάσσιων γεωλογικών σχηματισμών κλπ).

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: δυναμικός (και σε ένα βαθμό εξωστρεφής) θαλάσσιος τομέας, που ασκεί πιέσεις προς το περιβάλλον και «συγκρούεται» με οικονομικές δραστηριότητες του παράκτιου χώρου.

Δ.3.4. Πολιτιστική & Δημιουργική οικονομία

Οι κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές, αλλά κυρίως οι τεχνολογικές εξελίξεις που σημειώθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες στους τομείς της πληροφορίας και της επικοινωνίας, ενίσχυσαν τη ζήτηση για πολιτιστικά αγαθά, πνευματικές δημιουργίες και νέες μορφές ψυχαγωγίας. Έτσι, ο δημιουργικός τομέας όχι μόνο διαδραματίζει πλέον κεντρικό ρόλο στην αναπτυξιακή προοπτική, της ΕΕ-28, αλλά αποτελεί και παράγοντα τοπικής ανάπτυξης που ενισχύει την κοινωνική συνοχή και κοινωνική ανάπτυξη. Σύμφωνα δε με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, ο τομέας αυτός συνεισφέρει το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ-27 και απασχολεί περισσότερους από 7 εκατομμύρια ανθρώπους και φάνηκε μάλιστα ιδιαίτερα ανθεκτικός στην παρούσα κρίση. Περιφέρειες με υψηλό βαθμό εξειδίκευσης και απασχόλησης σε δραστηριότητες πολιτισμού και δημιουργίας συγκαταλέγονται ανάμεσα στις πιο αναπτυγμένες.

Οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας αλληλεξαρτώνται με άλλους παραγωγικούς («κλασικούς») τομείς, όπως π.χ. η μεταποίηση, η εστίαση και ο τουρισμός, και αποτελούν και οι ίδιοι πηγή έμπνευσης και καινοτομίας σε τομείς όπως η διαφήμιση, το σχέδιο και η δημιουργία επωνυμίας.

Για τα Ιόνια Νησιά η προώθηση της δημιουργικής & πολιτιστικής οικονομίας αποτελεί ένα νέο εγχείρημα. Παρόλα αυτά υπάρχουν αρκετά στοιχεία που συνηγορούν θετικά σε αυτό:

- τα Ιόνια διαθέτουν δύο εκ των τριών βασικών κινητήριων δυνάμεων της δημιουργικής & πολιτιστικής οικονομίας, που είναι η τεχνολογία, και ο τουρισμός, δεδομένου ότι αφενός έχουν ήδη κατακτήσει μια ισχυρή τουριστική παρουσία και αφετέρου διαθέτουν 2 ΑΕΙ με σχετικά πεδία εκπαίδευσης και έρευνας (Ιστορίας, Μουσικής, Τεχνών Ήχου & Εικόνας, Πληροφορικής, Μετάφρασης & Διερμηνείας, Αρχαιολογίας).
- διαθέτουν πλούσια πολιτιστική, υλική και άυλη, κληρονομιά (μνημεία, μουσική, εικαστική κλπ παράδοση και δημιουργία), με κορυφή την παλιά πόλη της Κέρκυρας – μνημείο εγγεγραμμένο στον κατάλογο της UNESCO.
- αναπτύσσεται ήδη μια δραστηριότητα σε σχετικούς κλάδους, χωρίς ωστόσο να συνθέτει ένα διακριτό τομέα δημιουργικής-πολιτιστικής οικονομίας, όπως ενδεικτικά παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα.

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ	Εκδοτικές δραστηριότητες	37	3,4
	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο & τηλεοπτ. προγρ/των, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	30	0,9
	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	54	2,8
ΤΕΧΝΕΣ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	Δραστηριότητες αθλητισμού, διασκέδασης & ψυχαγωγίας	394	11,5
	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	161	4,7
	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	43	0,7
Γενικό άθροισμα ΜΜΕ ΠΙΝ		29.143	3.276,5

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: νέος, αναδυόμενος τομέας με δυνατότητες ανάπτυξης σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

Δ.3.5. Αναδυόμενο πεδίο στον τομέα της ΥΓΕΙΑΣ -Υπηρεσίες Υγείας μέσω Βιο-ιατρικής

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων **σήμερα** διαθέτει περιορισμένη "μάζα" επιχειρηματικού δυναμικού στον τομέα της Υγείας. Εκτός των ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων, αξιοσημείωτη είναι η λειτουργία 4 Γενικών Νοσοκομείων (τα 3 εκ των οποίων εκσυγχρονίστηκαν πρόσφατα).

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡ.ΕΠΙΧ/ΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	61	1,0
	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	21	0,3
Γενικό άθροισμα Π.Ι.Ν.		29.143	3.276,5

Παρόλα αυτά:

- στο Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου, το Εργαστήριο «Βιοπληροφορικής και Ανθρώπινης Ηλεκτροφυσιολογίας», δραστηριοποιείται τα τελευταία έτη με σημαντικό και διεθνώς αναγνωρισμένο έργο στην αναγνώριση νευρο-εκφυλιστικών παθήσεων. Τα πρώτα ερευνητικά αποτελέσματα αναφέρονται στη νόσο Alzheimer, όπου έχει ήδη δημοσιευθεί μια συνδυασμένη στατιστική δοκιμή για τους πιθανούς ασθενείς της νόσου, προκειμένου να επιτευχθεί η έγκαιρη διάγνωση, καθώς και στη νόσο του Πάρκινσον (PD), όπου στόχος αποτελεί ο σχεδιασμός μιας νέας «τεχνολογίας», βασιζόμενη σε μοντέλα οντολογίας για την ακριβή διάγνωση και παρακολούθηση σε πρώτη φάση, της νόσου.Επίσης, το (θεσμοθετημένο πλέον) Εργαστήριο διαθέτει σημαντική ερευνητική υποδομή (υπερσύγχρονο ερευνητικό εργαστήριο που δημιουργήθηκε προσαρμοσμένο στους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας)³

- ακολουθήθηκε (και συνεχίζεται) ξεχωριστή διαδικασία διαβούλευσης και επιχειρηματικής ανακάλυψης για τον υπό ανάδειξη (αναδυόμενο) τομέα των «Υπηρεσιών Υγείας (μέσω βιο-ιατρικής), όπου μετά την επιστημονική δημοσιοποίηση των πρώτων ερευνητικών αποτελεσμάτων από το Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου, πραγματοποιήθηκαν:

α. συναντήσεις με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, το Νοσοκομείο Κέρκυρας και άλλα δημόσια Νοσοκομεία της χώρας, καθώς και με ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα (Κέρκυρας, Αθήνας κλπ)

β. επαφές συνεργασίας και δικτύωσης: έχει ήδη αναπτυχθεί ευρύτερο (ελληνικό και διεθνές) ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ερευνητικών (και σε επόμενη φάση επιχειρηματικών) συνεργασιών: την περίοδο αυτή (από αρχές 2015) προωθείται η υλοποίηση συνεργασιών με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης (ίδρυση Μονάδας Ημερήσιας Νοσηλείας), με το (ελληνικό και ευρωπαϊκό) δίκτυο ιατρικών κέντρων της «AFFIDEA», με την εταιρεία Neurodiagnostics Innovatus (ίδρυση Early Diagnostic Centre for Alzheimers στο Λονδίνο), με το Computer Algebra Research Group of Ontario (για την ίδρυση Innovative Research Center on Human Ageing) και διεξαγωγή κλινικών μελετών για εξατομικευμένη φαρμακευτική αγωγή με την KIPA Pharnacal (Κύπρος) κ.ά., στο πλαίσιο ενός σχεδιασμού ανάπτυξης της συγκεκριμένης ερευνητικής δραστηριότητας (βλέπε σχετικό Παράρτημα).

Στόχος για την Π.Ι.Ν. αποτελεί η αμεσότερη εμπλοκή τοπικών νοσηλευτικών και ιατρικών μονάδων στο υπό ανάπτυξη δίκτυο με επίκεντρο το Εργαστήριο και η δημιουργία Προστιθέμενης Αξίας (εκτός από τη χώρα) και για τα Ιόνια Νησιά, μεσοπρόθεσμα. Ήδη, οι παραπάνω συνεργασίες αναμένεται να οδηγήσουν σε σύντομα στη δημιουργία τουλάχιστον 2 νέων εταιρειών στην Π.Ι.Ν. για πιστοποίηση κλινικών δοκιμών & για δημιουργία καινοτόμων φαρμακευτικών ουσιών, καθώς και σε αναβάθμιση ήδη λειτουργούντων διαγνωστικών κέντρων ή/και στη δημιουργία νέων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: σημαντική ερευνητική δραστηριότητα, με περιορισμένη «επιχειρηματική μάζα» σε αυτή τη φάση.

³ Στο εκπαιδευτικό επίπεδο, το Εργαστήριο διοργάνωσε (2014) το 1st World Congress on Geriatrics and Neurodegenerative Diseases Research, που θα επαναλαμβάνεται ανά 2ετία, έχει ήδη εγκριθεί σχετικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα (Βιοπληροφορική & Νευροπληροφορική), ενώ σχεδιάζονται θερινά σχολεία..

SWOT Analysis : «Βιομηχανία της εμπειρίας» (τουρισμός & δημιουργική οικονομία):

S

- Σημαντική παρουσία αξιόλογων πολιτιστικών στοιχείων (μνημεία, εκκλησίες, πόλη-UNESCO) & πολιτιστική παράδοση που λειτουργούν ως πόλος έλξης
- Σημαντική τάση καλλιτεχνικής δημιουργίας
- Θαλάσσια και γενικότερη γεωμορφολογία που συνθέτει μία ποικιλία τοπίων & ακτών, ελκτικών για τους επισκέπτες
- Ήδη αναγνωρισμένος διεθνώς, σημαντικός τουριστικός προορισμός
- Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α..Ε.Ι & Τ.Ε.Ι.) με δραστηριοποίηση σε θέματα ιστορίας και πολιτισμού
- Ύπαρξη μικρών επιχειρήσεων που επιτρέπει «προσωποποίηση» φιλοξενίας

O

Opportunities

- Αξιοποίηση διαφοροποιημένων προτιμήσεων τουριστών για ειδικές μορφές «μη μαζικού» τουρισμού (πολιτιστικός, οικολογικός κλπ) και η εμφάνιση νέων αγορών (Ρωσία κλπ)
- Δυνατότητα αξιοποίηση της τοπικής τουριστικής αγοράς σε συνδυασμό με άλλους τοπικούς παραγωγικούς κλάδους (τρόφιμα, τοπικά προϊόντα, ενθυμήματα κλπ)
- Νέες τεχνολογικές εξελίξεις κυρίως στην ψηφιακή οικονομία, που παρέχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης του πολιτιστικού και αξιοποίηση του τουριστικού προϊόντος γενικότερα
- Νέες δυνατότητες από ενεργειακές και περιβαλλοντικές τεχνολογίες για ενεργειακή εξοκονόμηση στο χώρο των τουριστικών επιχειρήσεων
- Ευρωπαϊκή έμφαση σε περιφερειακές στρατηγικές ευφυούς εξειδίκευσης
- Αναδυόμενος τομέας δημιουργικής / πολιτιστικής οικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο

W

Weaknesses

- Επικράτηση «μαζικών» τουριστικών προτύπων, με έντονη εποχική συγκέντρωση που φαίνεται να εξαντλούν τη δυναμική τους (3S)- μειούμενος βαθμός αυθεντικότητας
- Ελάχιστη διασύνδεση ερευνητικών κέντρων με παραγωγικούς κλάδους, έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας, Χαμηλός βαθμός διάχυσης τεχνολογιών
- Ελάχιστες (δια) τομεακές συνεργασίες (π.χ. οριζόντιες συνεργασίες αγροδιατροφής – εστίασης- φιλοξενίας κλπ)
- Χαμηλή ποιότητα προσφερομένων ανωδομών (μεγάλος αριθμός εννοικιαζομένων δωματίων και ξενοδοχείων με μέση και χαμηλή κατηγορία κλινών) και μη επαρκώς πιστοποιημένων υπηρεσιών
- Ανεπάρκειες στην τουριστική προβολή και τη δημιουργία brand
- Νησιωτική περιφέρεια με τα σχετικά μειονεκτήματα (περεταίρω επιβάρυνση σε κόστος & χρόνο μετακίνησης επισκεπτών)
- Χαμηλό επίπεδο εξειδίκευσης ανθρώπινου δυναμικού, χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας
- Υπέρβαση φέρουσας τουριστικής ικανότητας ορισμένων προορισμών

T

Threats

- Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον εξαιτίας της κρίσης
- Σημαντικός διεθνής κυρίως ανταγωνισμός στο υφιστάμενο τουριστικό μοντέλλο
- Χαμηλή εξειδίκευση τουριστικού ανθρώπινου δυναμικού
- Αυξημένες περιβαλλοντικές πιέσεις στον παράκτιο χώρο και συνθήκες κορεσμού
- Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι (π.χ. παράκτια ρύπανση, σεισμικότητα κλπ)

SWOT Analysis: Αγροδιατροφή & Γαστρονομία

S

- Ικανός αριθμός τοπικών προϊόντων που συνθέτουν το «Καλάθι Περιφέρειας» (Λάδι – κρασί– μέλι κλπ)
- Αναξιοποίηση γαστρονομική ιδιαιτερότητα και παράδοση , Μεσογειακή Διατροφή
- Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι) με δραστηριοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος και αγροδιατροφής
- Οικονομική εξειδίκευση σε ορισμένες μεταποιητικές δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα (λάδι, κουμ-κουάτ, αλλαντικά κλπ)

O

Opportunities

- Αξιοποίηση διεθνών καταναλωτικών τάσεων προς τυπικά, ποιοτικά, ασφαλή προϊόντα
- Δυνατότητα αξιοποίηση της τοπικής τουριστικής αγοράς & γαστρονομίας για την προώθηση τοπικών προϊόντων
- Νέες καλλιεργητικές μέθοδοι μη εκτατικής εκμετάλλευσης (βιο-καλλιέργεια, νέες τεχνολογίες στην παραγωγή και μεταποίηση κλπ)
- Νέες δυνατότητες από ενεργειακές και περιβαλλοντικές τεχνολογίες
- Ευρωπαϊκή έμφαση σε περιφερειακές στρατηγικές ευφυούς εξειδίκευσης
- Τάση (επαν) εισροής νέων ηλικιών στην αγροτική παραγωγή

W

Weaknesses

- Συντήρηση παραδοσιακών προτύπων σε βασικές καλλιέργειες (π.χ. ελαιοκαλλιέργεια, κτηνοτροφία) με συνέπεια τη συρρίκνωση και τη φθίνουσα Προστιθέμενη Αξία
- Ελάχιστη διασύνδεση ερευνητικών κέντρων με παραγωγικούς κλάδους, έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας, Χαμηλός βαθμός διάχυσης τεχνολογιών
- Ελάχιστες ενδοτομεακές και διατομεακές συνεργασίες (κάθετες συνεργασίες παραγωγής-μεταποίησης, οριζόντιες συνεργασίες αγροδιατροφής – εστίασης κλπ)
- Χαμηλή εξωστρέφεια (δίκτυα προώθησης), περιορισμένη τυπικότητα προϊόντων (πιστοποίηση, συσκευασία κλπ)
- Νησιωτική περιφέρεια με τα σχετικά μειονεκτήματα (περεταίρω επιβάρυνση σε κόστος α' υλών και προϊόντων)
- Χαμηλό επίπεδο εξειδίκευσης ανθρώπινου δυναμικού, χαμηλή παραγωγικότητα εργασίας
- Δυσμενής ηλικιακή σύνθεση αγροτικού δυναμικού
- Έλλιπες χωροταξικό πλαίσιο δραστηριοτήτων και υφάσεων που εντείνει συγκρούσεις και πιέσεις

T

Threats

- Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον εξαιτίας της κρίσης - φτώχεια
- Σημαντικός διεθνής και εσωτερικός ανταγωνισμός στους κλάδους αγροτικής εξειδίκευσης
- Οικονομική εξειδίκευση σε τομείς χαμηλής τεχνολογίας
- Ανταγωνισμός από οικονομίες χαμηλού κόστους
- Αυξημένοι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι (π.χ. πυρκαγιές) σε συνδυασμό με την ευθραστότητα του περιβάλλοντος

SWOT Analysis: Θαλάσσια Οικονομία (αλιεία – υδατοκαλλιέργεια –θαλάσσιος τουρισμός)

S

- Ευνοϊκές συνθήκες αλίευσης – εκτροφής ιχθυηρών (θαλάσσιο γεωμορφολογία κλπ)
- Υπαρξη τεχνογνωσίας και ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού στην ιχθυοκαλλιέργεια
- Εξαγωγικός προσανατολισμός ιχθυοκαλλιέργειας & εγγύτητα με αγορές
- Η γεωμορφολογία & φυσικό κάλλος παράκτιας ζώνης ευνοεί θαλάσσιο τουρισμό (yachting)
- Υπαρξη σημαντικών στοιχείων έλξης στον ευρύτερο παράκτιο χώρο Αδριατικής-Ιονίου που ευνοούν τον θαλάσσιο τουρισμό (κρουαζιέρα)
- Αναβαθμισμένες υποδομές θαλάσσιου τουρισμού (μαρίνες, προβλήτες κρουαζιεροπλοίων)

O

Opportunities

- Ισχυρή προτίμηση καταναλωτών σε ιχθυρά (ιδιαίτερα ντόπια & νωπά)
- Δυνατότητα αξιοποίησης της αγοράς που προσφέρει ο θαλάσσιος τουρισμός για την προώθηση τοπικών προϊόντων
- Νέες καλλιεργητικές μέθοδοι (βιο-καλλιέργεια, «ανοικτή θάλασσα») & νέες τεχνολογίες που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση ποιότητας
- Νέες δυνατότητες από ενεργειακές και περιβαλλοντικές τεχνολογίες
- Ευρωπαϊκή έμφαση σε στρατηγικές θαλάσσιας οικονομίας & χωροταξίας
- Ευρωπαϊκή έμφαση σε Στρατηγική Μακρο-Περιφέρειας Αδριατικής-Ιονίου
- Αυξητικές τάσεις – προτιμήσεις για θαλάσσιο τουρισμό στην Ευρώπη και Μεσόγειο

W

Weaknesses

- Εκτακτικής μορφής εκμετάλλευση & παραδοσιακές μέθοδοι αλιείας (ειδικά παράκτιος χώρος), περιορισμένη διαφοροποίηση προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας
- Ελάχιστη διασύνδεση ερευνητικών κέντρων με παραγωγικούς κλάδους, αλλά διάθεση για καινοτομία
- Ελάχιστες ενδο και διατομεακές συνεργασίες (π.χ. συνεργασίες αγροδιατροφής – εστίασης, - κρουαζιέρας, συνεργασίες σε επίπεδο θαλάσσιας λεκάνης κλπ)
- Νησιωτική περιφέρεια με τα σχετικά μειονεκτήματα (περεταίρω επιβάρυνση σε κόστος α' υλών και προϊόντων)
- Ανταγωνισμός στη χρήση του αιγιαλού-Ελλειπές χωροταξικό πλαίσιο θαλάσσιων δραστηριοτήτων
- Έλλειψη home-ports στον τομέα της κρουαζιέρας, συγκέντρωση σε 1-2 λιμάνια της Π.Ι.Ν.
- Χαμηλή εγχώρια ζήτηση για θαλάσσιο τουρισμό

T

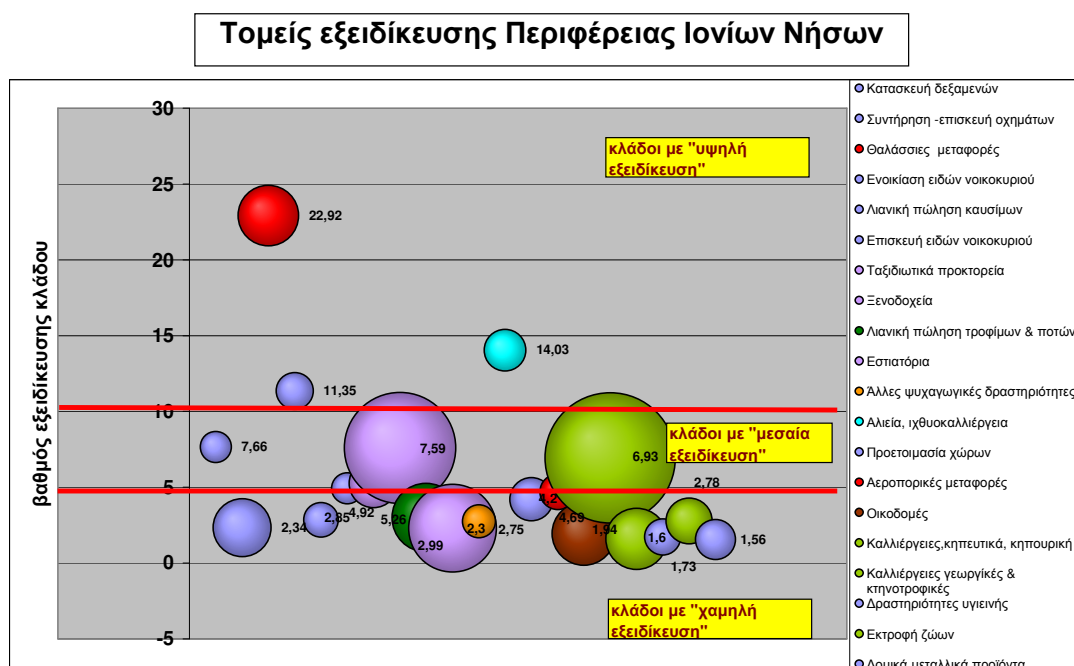
Threats

- Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον εξαιτίας της κρίσης
- Σημαντικός (διεθνής) ανταγωνισμός, ιδιαίτερα στον κλάδο της ιχθυοκαλλιέργειας
- Μείωση ιχθυοαποθεμάτων, ιδιαίτερα αυτών που προορίζονται για ιχθυοτροφές
- Αυξημένοι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι (π.χ. ρύπανση θαλάσσιων υδάτων)
- Ισχυρός ανταγωνισμός (ειδικά στο yachting) από γειτονικές χώρες (Ιταλία, Κροατία)

Δ.3.6. Τεκμηρίωση της επιλογής των Τομέων

Η επιλογή των (4+1) τομέων τεκμηριώνεται ως εξής:

α. σε **πρώτο στάδιο** (διερευνητικό- τεχνοκρατικό), με βάση το βαθμό εξειδίκευσης της Περιφέρειας ανά κλάδο ή τομέα οικονομικής δραστηριότητας: δύο τομείς της θαλάσσιας οικονομίας (θαλάσσιες μεταφορές και αλιεία-υδατοκαλλιέργεια) φαίνεται να ξεχωρίζουν, αν και τα μεγέθη της απασχόλησης είναι σχετικά περιορισμένα. Στην επόμενη κατηγορία ξεχωρίζουν επίσης δύο/τομείς κλάδοι (φιλοξενία/ξενοδοχεία και αγροτικές καλλιέργειες) με σχετικά μέτρια εξειδίκευση, αλλά με σημαντικό εκτόπισμα όσον αφορά στην απασχόληση κ.ο.κ.

Ειδικά, ο προτεινόμενος τομέας «Υπηρεσίες Υγείας (Βιο-ιατρική)», έχει την εξής ιδιαιτερότητα όσον αφορά στα Ιόνια Νησιά: ενώ δεν διαθέτει σήμερα επαρκώς αναπτυγμένη την αναγκαία «κρίσιμη μάζα» για την επιχειρηματική αξιοποίησή του, εντούτοις είναι ο βασικότερος τομέας στα Ιόνια Νησιά με την έννοια της ήδη υλοποιούμενης (τα τελευταία χρόνια) και εξελισσόμενης σημαντικής ερευνητικής δραστηριότητας, στην οποία έχει ήδη «επενδύσει» η Περιφέρεια, που αποκτάει διεθνείς διασυνδέσεις και εντάσσεται στο πλαίσιο της εθνικής «έξυπνης εξειδίκευσης».

Επικουρικά, όσον αφορά στην επιλογή των παραπάνω τομέων συνηγορούν γενικότερου ενδιαφέροντος μελέτες και αναφορές, όπως :

-«**Η Ελλάδα 10 Χρόνια Μπροστά: Προσδιορίζοντας το νέο Εθνικό Μοντέλο Ανάπτυξης**»- McKinsey & Company (2013)

-«**Πρόταση τομεακής πολιτικής για την Έρευνα και Καινοτομία στο πλαίσιο προετοιμασίας του ΣΕΣ**» - ΓΓΕΤ (2013)

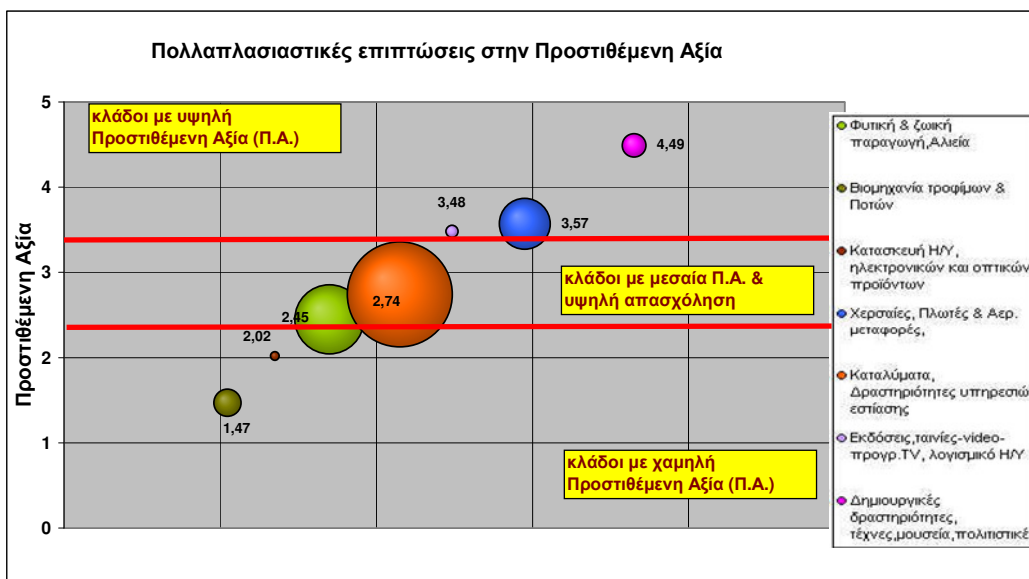
- **3η Εγκύκλιος για την κατάρτιση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014-2020** – ΥΠΑΝ (2014)

που περιγράφουν το πλαίσιο των εθνικών προτεραιοτήτων.

Β. σε **δεύτερο στάδιο** (επαλήθευσης-πολιτικό/κοινωνικό) μέσω της διαβούλευσης και της διαδικασίας της «επιχειρηματικής ανακάλυψης», όπως έχει ήδη αναφερθεί αναλυτικά.

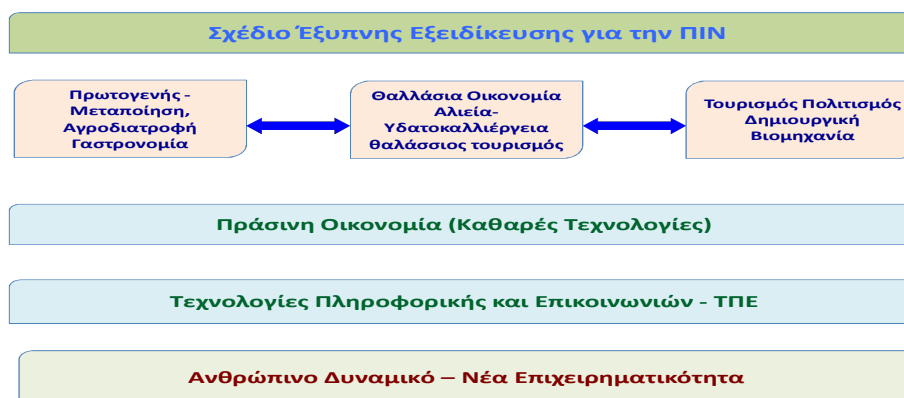
Γ. σε **τρίτο στάδιο** (επιβεβαίωσης-επίσης τεχνοκρατικό), μέσω του υπολογισμού των πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων όσον αφορά στην Προστιθέμενη Αξία της επένδυσης στους κλάδους αυτούς, σε σχέση με τους υπόλοιπους. Σε υψηλές θέσεις, ανεξαρτήτως «κρίσιμης μάζας» (απασχόληση), κατατάσσονται κλάδοι όπως αυτοί της δημιουργικής

οικονομίας, των (και θαλάσσιων) μεταφορών, του πρωτογενή τομέα (περιλαμβάνεται η αλιεία), του τουρισμού («καταλύματα-εστίαση») κ.ά.

Σημ. :το μέγεθος της φυσαλίδας αποτυπώνει το μέγεθος της απασχόλησης του κλάδου (2011)

Οι παραπάνω (4) βασικοί τομείς προτεραιότητας και η αλληλεξάρτησή τους παρουσιάζεται στο Σχήμα που ακολουθεί. Ο πρωτογενής και η μεταποίηση συνδυάζεται με την ανάπτυξη της τοπικής αγροδιατροφής και την αξιοποίηση της γαστρονομίας. Η βιομηχανία της εμπειρίας μέσα από τη τόνωση του πολιτισμού και της δημιουργικής βιομηχανίας δημιουργεί νέες μορφές τουρισμού και αξιοποίησης του περιφερειακού φυσικού πλούτου. Τέλος η θαλάσσια οικονομία με την περαιτέρω ενίσχυση του θαλάσσιου τουρισμού, αποτελεί μαζί με την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες, τις «μηχανές γαλάζιου πλούτου». Η αξιοποίηση των ΤΠΕ και των «καθάρων τεχνολογιών» διατρέχει οριζόντια τους τομείς προτεραιότητας στην Περιφέρεια, όπως και μέτρα που αφορούν στην ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η αναφορά αυτή συνθέτει το πλαίσιο των δυνατοτήτων (συγκριτικά πλεονεκτήματα) του περιφερειακού παραγωγικού συστήματος, το οποίο συνοδεύεται από προβλήματα και ανάγκες που θα πρέπει να προσεγγιστούν με ικανοποιητικό τρόπο.

Δ.4. Όραμα και επιμέρους Στόχοι της νέας στρατηγικής

Για τον καθορισμό των στόχων και τον προσδιορισμό του οράματος της νέας στρατηγικής, λαμβάνονται συνδυαστικά υπόψη στοιχεία από:

1.Την «τοποθέτηση» της Περιφέρειας σε ένα σύστημα ταξινόμησης 3 διαστάσεων⁴, δηλαδή «έξυπνη ανάπτυξη», «βιώσιμη ανάπτυξη» και «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»

ΘΕΣΗ Π.Ι.Ν.: «παράκτια περιφέρεια», «μη οδηγούμενη από την επιστήμη και την τεχνολογία», που εμφανίζει «αρνητικές δημογραφικές τάσεις »

2.Την «τυπολογία» των ενδεικνυόμενων γενικών στρατηγικών κατευθύνσεων για καινοτομία για διάφορους τύπους περιφερειών⁵ και τα προτεινόμενα εργαλεία πολιτικής.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ Π.Ι.Ν. : συνδυασμός χαρακτηριστικών περιφερειών που χαρακτηρίζονται από «διαρθρωτική αδράνεια» και «ένταση του πρωτογενή τομέα» (δηλαδή περιφερειών «μη οδηγούμενων από την επιστήμη και την τεχνολογία), που θα πρέπει να δώσουν έμφαση στον «κοινωνικο-οικονομικό μετασχηματισμό» και στην «ανάκτηση του χαμένου εδάφους, στην κατεύθυνση της δημιουργίας δυνατοτήτων με βάση τη γνώση»

3.Ένα (ενδεικτικά) προτεινόμενο με βάση τα παραπάνω (1 και 2) μείγμα πολιτικής που συνδυάζει την τόνωση της «απορρόφησης» γνώσης και του επιχειρηματικού δυναμισμού, την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, τη δημιουργία «κρίσιμης μάζας» και την αύξηση της ποιότητας των διασυνδέσεων.

ΜΙΓΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ : ενδεικτικά αναφέρονται επιμέρους πολιτικές όπως προώθηση επιχειρηματικότητας βασισμένης στην καινοτομία, ανάπτυξη και χρήση κοινών υποδομών πειραματισμού, προσανατολισμός εκπαίδευσης προς νέα προσόντα και δεξιότητες, ενίσχυση τοπικών αλυσίδων, κατάρτιση για εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης και άνεργους, υποστήριξη «συστάδων» με καινοτόμο δυναμικό, πιλοτικά καινοτόμα προγράμματα και ενίσχυση κέντρων γνώσης, ένταξη περιφέρειας σε διεθνή παραγωγικά δίκτυα κλπ.

4. Την διαπίστωση ότι έως το πρόσφατο παρελθόν τα Ιόνια Νησιά συγκαταλέγονταν στις πλέον ελκυστικές Περιφέρειες της Ευρώπης⁶, ιδίως ως πόλος έλξης επισκεπτών και συνεπώς η επάνοδος στη θέση, φυσικά **με νέους όρους**, αποτελεί πρόκληση για την Περιφέρεια.

⁴ Οδηγός Ε.Ε. για την RIS

⁵ Regions and Innovation Policy, OECD, 2011

⁶ Μελέτη ESPON (2011)

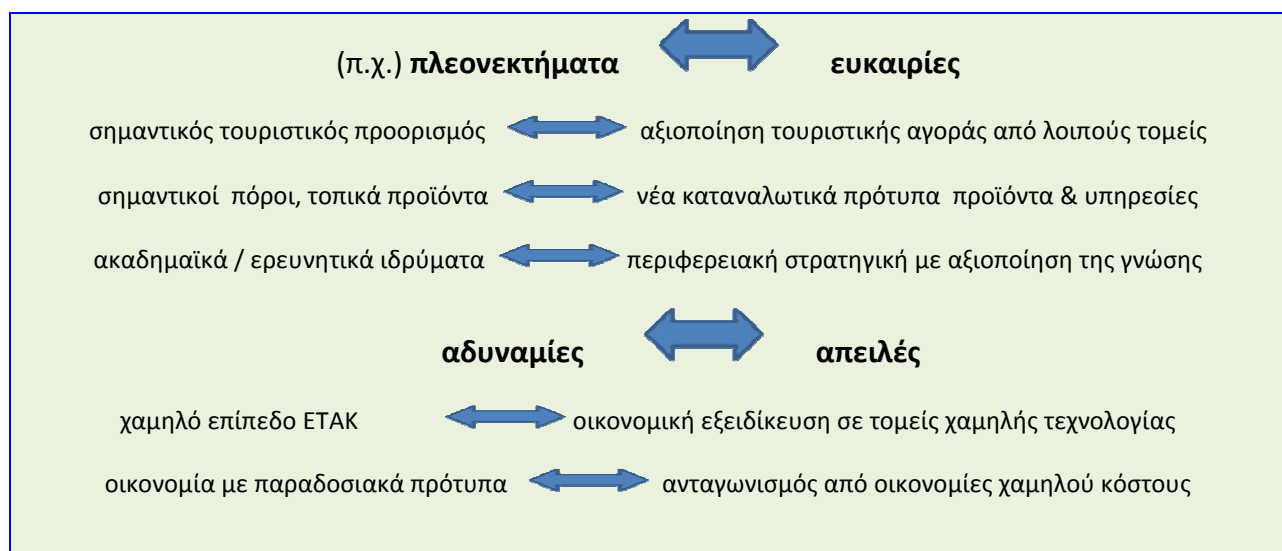
5. Τις ήδη αναλυθείσες βασικές ανάγκες / προβλήματα του παραγωγικού συστήματος (Ενότητα –Γ-), που αποτελούν μέρος των γενικότερων αναγκών της Περιφέρειας, και εντοπίζονται:

ΑΝΑΓΚΕΣ / ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ Π.Ι.Ν. : τόνωση ανταγωνιστικότητας, αντιμετώπιση πιέσεων & περιορισμών σε πόρους, ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού & αντιμετώπιση συνεπειών της κρίσης.

6. Τους παραγωγικούς «Τομείς Προτεραιότητας» για τα Ιόνια Νησιά, όπως αυτοί αναλύονται στην Ενότητα –Δ- και είναι:

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ Π.Ι.Ν. : αγροδιατροφή & γαστρονομία, θαλάσσια οικονομία (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, θαλάσσιος τουρισμός), «βιομηχανία της εμπειρίας» (θεματικός τουρισμός και δημιουργική οικονομία).

7. Την SWOT Analysis (γενική και κατά τομέα προτεραιότητας) και ειδικότερα τους συνδυασμούς «πλεονεκτημάτων – ευκαιριών» και «αδυναμιών – απειλών».

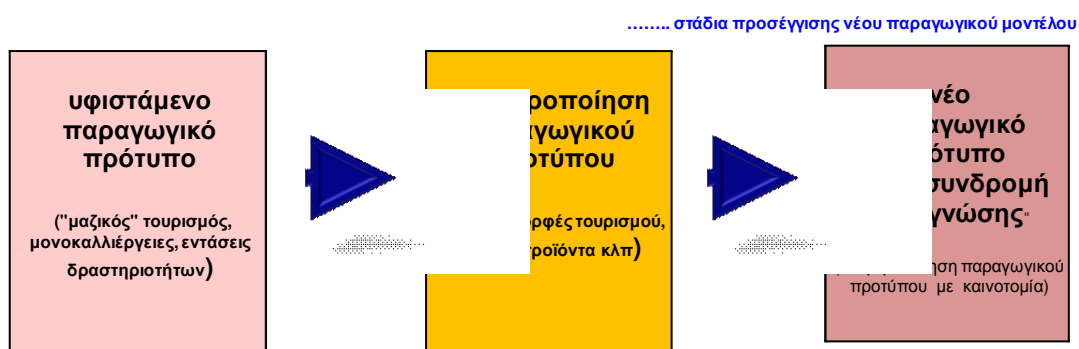

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, καθορίζονται στη συνέχεια οι **Στόχοι** της νέας στρατηγικής με κυρίαρχο χαρακτηριστικό της την «Εξυπνη Εξειδίκευση» της Περιφέρειας και αποτυπώνονται τα προσδοκώμενα **Αποτελέσματα**:

ΑΝΑΓΚΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
τόνωση ανταγωνιστικότητας	αναδιάρθρωση παραγωγικού προτύπου με έμφαση στην "εξυπνη εξειδίκευση"	αύξηση της επιχειρηματικότητας σε τομείς προτεραιότητας
• δημιουργία νέας Προσπιθέμενης Αξίας	1.Αύξηση της ερευνητικής δραστηριότητας και της μεταφοράς γνώσης για την παραγωγή νέων προϊόντων & υπηρεσιών	1. Προσέλκυση και αναβάθμιση του ερευνητικού δυναμικού
• δημιουργία ισχυρών δια-τομεακών συνδέσεων	2.Αύξηση της επιχειρηματικής δαπάνης & των συμπράξεων σε ΕΤΑΚ για την παραγωγή προϊόντων & υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας	2.Δημιουργία ελκυστικού ερευνητικού περιβάλλοντος για την προσέλκυση συμπράξεων
	3.Βελτίωση ποιότητας τοπικών αλυσίδων αξίας για την ενίσχυση της παραγωγής τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών	5.Αναβάθμιση της ποιότητας της επιχειρηματικότητας καθώς και των προσφερομένων προϊόντων - υπηρεσιών
αντιμετώπιση πιέσεων & περιορισμών σε πόρους	4.Αύξηση παραγωγικών επενδύσεων σε τομείς περιφερειακής εξειδίκευσης για την καινοτομία & τη διαφοροποίηση προϊόντων & υπηρεσιών	3. Αύξηση των ΜΜΕ & των παραγωγών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της περιφερειακής εξειδίκευσης
• αντιμετώπιση πιέσεων στο περιβάλλον και τους πόρους	5.Αύξηση παραγωγικών επενδύσεων & ενίσχυση αλυσίδας αξίας μέσω δικτύωσης για την προώθηση στην αγορά	4.Αύξηση των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω δικτύων στους τομείς της περιφερειακής εξειδίκευσης
• εξοικονόμηση ενεργειακών πόρων	6.Αύξηση επενδύσεων σε υποδομές στήριξης της παραγωγής προϊόντων & υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας	9. Μεταβολή της παραγωγής με υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας
	7. Διατήρηση & βιώσιμη αξιοποίηση (φυσικών και πολιτιστικών) πόρων	13.Δημιουργία νέων πόλων έλξης για κατοίκους και επισκέπτες
	ενεργοποίηση ανθρώπινου δυναμικού στην κατεύθυνση της παραγωγικής εξειδίκευσης	βελτίωση της προσβασιμότητας στην αγορά εργασίας
ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού & αντιμετώπιση συνεπειών της κρίσης	8.Ενίσχυση & προσαρμογή δεξιοτήτων για την απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού	6.Απόκτηση νέων δεξιοτήτων και εξειδίκευση εργαζομένων & ανέργων στους τομείς προτεραιότητας
• εξειδίκευση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού	9.Ενδυνάμωση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού, διατήρηση & προσέλκυση ερευνητών	1. Προσέλκυση και αναβάθμιση του ερευνητικού δυναμικού
• μείωση της ανεργίας & αντιμετώπισης της φτώχειας	10. Δημιουργία νέων ευκαιριών & δυνατοτήτων πρόσβασης του ανθρώπινου δυναμικού στην απασχόληση	7. Αύξηση του ποσοστού απασχόλησης & αυτό-απασχόλησης σε τομείς προτεραιότητας
	υποστήριξη του νέου παραγωγικού προτύπου	ενίσχυση ανταγωνιστικότητας παραγωγικού συστήματος μέσω τεχνολογιών
	11.Αύξηση της παραγωγής & ενσωμάτωσης ψηφιακών υπηρεσιών & εφαρμογών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις	10. Ενίσχυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών στις ΜΜΕ
	12. Βιώσιμη αξιοποίηση τοπικών πόρων με τη συνδρομή των ΤΠΕ	11.Ενίσχυση του μεριδίου των υπηρεσιών και λειτουργιών που προσφέρονται ψηφιακά
	13.Αύξηση των ψηφιακά παρεχόμενων υπηρεσιών στην κοινωνία και το παραγωγικό σύστημα	11.Ενίσχυση του μεριδίου των υπηρεσιών και λειτουργιών που προσφέρονται ψηφιακά
	14. Ανάπτυξη & επέκταση σύγχρονων ψηφιακών υποδομών για την ενίσχυση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών	12.Ενίσχυση της διαθεσιμότητας και διείσδυσης ευρυζωνικών υποδομών & υπηρεσιών
	15. Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της λειτουργίας του παραγωγικού συστήματος	8. Αύξηση επενδύσεων ενεργειακής απόδοσης & ενεργειακή αναβάθμιση σε εκμεταλλεύσεις και ΜΜΕ
	16.Αύξηση επενδύσεων σε δομές και συστήματα υποστήριξης της παραγωγής προϊόντων & υπηρεσιών σε τομείς προτεραιότητας	3. Αύξηση των ΜΜΕ & των παραγωγών που δραστηριοποιούνται στους τομείς της περιφερειακής εξειδίκευσης
	δημιουργία πόλων θεματικής εξειδίκευσης στο πλαίσιο Ο.Χ.Α	
	16.Προώθηση περιούχων παραγωγικής εξειδίκευσης	

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η (επιμέρους) στρατηγική της «έξυπνης εξειδίκευσης» αποτελεί βασικό συντελεστή για την **διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος** της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και κατά συνέπεια για την τόνωση της ελκυστικότητάς της, με βασικό εργαλείο τη **συνδρομή της γνώσης** (έρευνα, καινοτομία, τεχνολογίες κλπ). Η στρατηγική αυτή, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες στρατηγικές και πολιτικές για την ενίσχυση του κοινωνικού ιστού και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, αποτελούν τους πυλώνες της ανάπτυξης της Περιφέρειας για την επόμενη περίοδο.

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων οφείλει (εκτός των άλλων) να αναδιατάξει το παραγωγικό της προτύπο, με βάση την ανάπτυξη της γνώσης και της καινοτομίας, τη διασύνδεση των παραγωγικών τομέων, τη βιώσιμη αξιοποίηση των οικολογικών και πολιτιστικών πόρων, την ποιοτική αναβάθμιση προϊόντων και υπηρεσιών, την εξοικονόμηση (ενεργειακών κλπ) πόρων και γενικά τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του συστήματα και με περιβαλλοντικούς όρους.

Η επιδίωξη αυτή συμπυκνώνεται στο κεντρικό Στόχο για την «**επανάκτηση της Ελκυστικότητας με την αξιοποίηση της Γνώσης**», που επιχειρεί να θέσει το **παραγωγικό πρότυπο σε νέες βάσεις** και είναι απολύτως συμβατό (ως υπο-σύνολο) με το γενικό όραμα της Περιφέρειας «**Ιόνια Νησιά: ελκυστικός προορισμός και βιώσιμος τόπος**».

Ο σχεδιασμός, όπως αναλύεται διεξοδικά στα επόμενα κεφάλαια, περιλαμβάνει ενότητες δράσεων ανά τομέα προτεραιότητας, που καλύπτουν τα πεδία της έρευνας, των ψηφιακών τεχνολογιών, της επιχειρηματικότητας και των δικτυώσεων, του ανθρώπινου δυναμικού, των υποστηρικτικών δράσεων και δομών, καθώς και μηχανισμό υποστήριξης και παρακολούθησης.

Επίσης, προτείνεται ως δυνατότητα, ένας συγκερασμός επιμέρους στοιχείων (τομέων προτεραιότητας) της «έξυπνης εξειδίκευσης», με την Ολοκληρωμένη προσέγγιση της Χωρικής Ανάπτυξης, στηριζόμενος στα τοπικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε χωρικής ενότητας (πόλεις, παράκτιος χώρος, ορεινές περιοχές, ύπαιθρος), επιδιώκοντας έτσι τη δημιουργία **πόλων θεματικής εξειδίκευσης**.

Δ.5. Προτεραιότητες ανά Τομέα εξειδίκευσης

Στην Ενότητα αυτή αναλύονται οι Τομείς και υπο-τομείς εξειδίκευσης και αποτυπώνονται σε γενικές γραμμές ορισμένες προτεραιότητες για κάθε περίπτωση

ΤΟΜΕΑΣ: Πρωτογενής τομέας, Αγροδιατροφή και Γαστρονομία

Ο Τομέας προτεραιότητας περιλαμβάνει 2 τομείς παρέμβασης :

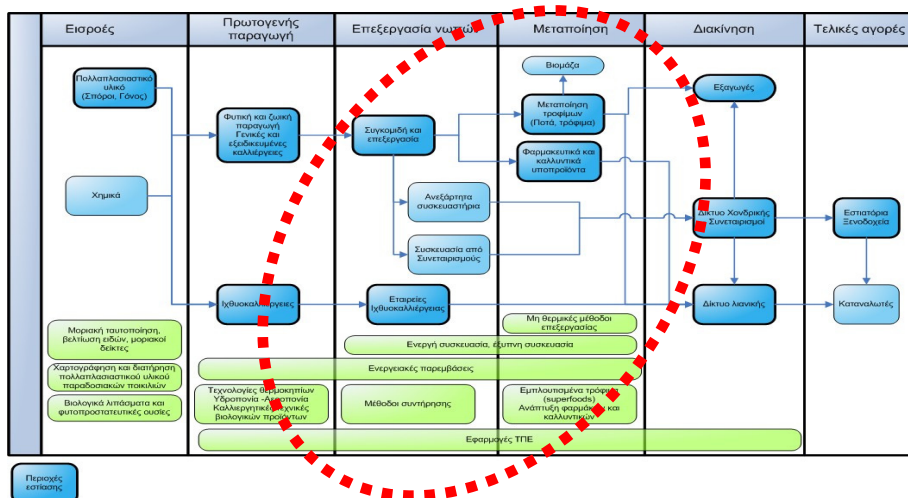
- Αγροδιατροφή και
- Γαστρονομία

Παραγωγή και νέα προϊόντα στην αγροδιατροφή

Ο αγροτικός τομέας της Περιφέρειας εξακολουθεί να υφίσταται τα διαρθρωτικά προβλήματα που χαρακτηρίζουν γενικότερα τον ελληνικό αγροτικό χώρο (μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων, πολυ-τεμαχισμός του κλήρου κλπ).

Η ανάπτυξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του πρωτογενή τομέα και της σχετιζόμενης μεταποίησης θα βασιστεί τόσο στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η περιοχή, όπως η φύση, οι πρώτες ύλες και η καλλιεργητική και μεταποιητική παράδοση, όσο και στην αξιοποίηση της γνώσης και της τεχνολογίας. Έμφαση θα δοθεί στα προϊόντα που έχουν ενταχθεί στο Καλάθι των Ιονίων Νήσων και στις συναφείς μεταποιητικές δραστηριότητες.

Η παρέμβαση σε συγκεκριμένα σημεία της αλυσίδας αξίας της αγροδιατροφής (έμφαση σε πρωτογενή παραγωγή, μεταποίηση, προώθηση στις αγορές) είναι κρίσιμης σημασίας ζήτημα για την Περιφέρεια

Σχήμα : Αλυσίδα αξίας της Αγροδιατροφής

Οι βασικές προτεραιότητες αφορούν σε:

- παραγωγή νέων προϊόντων** με την **αξιοποίηση της γνώσης** (έρευνας & καινοτομίας)
- διαφοροποίηση** του αγροδιατροφικού προϊόντος με **βελτίωση της ποιότητας** (καλλιεργητικές και εκτροφικές μέθοδοι, τεχνογνωσία κλπ)
- τυποποίηση και προώθηση στις αγορές** (πιστοποίηση, τυποποίηση, δικτύωση)

Βασικά προϊόντα και καλλιέργειες της Π.Ι.Ν. αποτελούν η ελιά και το αμπέλι με τα παράγωγά τους, ενώ το «καλάθι της Περιφέρειας» περιλαμβάνει σειρά προϊόντων είτε αναδυόμενων είτε εστιασμένων σε ορισμένες χωρικές ενότητες. Η συνέχιση της διαδικασίας «επιχειρηματικής ανακάλυψης», θα προσδιορίσει τις ακριβείς ομάδες προϊόντων, στις οποίες θα δοθεί κατά προτεραιότητα, στήριξη.

Ανάδειξη της επανησιακής γαστρονομίας

Η γαστρονομία συνδέει τον αγροδιατροφικό τομέα με τον τουρισμό, αφού αφενός αναβαθμίζει την ταξιδιωτική εμπειρία και αφετέρου αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης για τουρίστες ειδικού ενδιαφέροντος, οι οποίοι συνθέτουν μια εξειδικευμένη ζήτηση⁷.

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων έχει την δυνατότητα να κεφαλαιοποιήσει τον γαστρονομικό της πολιτισμό (με επικέντρωση στην αυθεντικότητα) σχεδιάζοντας, αναπτύσσοντας και υλοποιώντας μια ολοκληρωμένη πολιτική για την σύνδεση του αγροδιατροφικού τομέα με τον τουρισμό, με όχημα τη γαστρονομία και με επικέντρωση στην **αυθεντικότητα**, τη **μοναδικότητα** & την **τοπικότητα**. Αυτό αναμένεται να επιτευχθεί σταδιακά, και σε συνάρτηση με την παραγωγή τυπικών αγροτικών προϊόντων & τροφίμων.

Οι βασικές προτεραιότητες αφορούν σε:

-**ενίσχυση της γαστρονομικής τοπικότητας** (εισαγωγή αγροδιατροφικής τοπικότητας στην εστίαση)

-**προώθηση και ανάδειξη της τοπικής γαστρονομίας** (γαστρονομική ταυτότητα)

Η δε ανάπτυξη «γαστρονομικού τουρισμού», θεωρείται μακροπρόθεσμος στόχος, αφού προϋποθέτει σειρά παραγόντων και πρωτίστως στηρίζεται στην πολύ καλή και ιδιαίτερη πρώτη ύλη, ενώ απαιτεί ειλικρίνεια, γνησιότητα και ιδιαιτερότητα⁸.

ΤΟΜΕΑΣ: Θαλάσσια οικονομία (Αλιεία, υδατοκαλλιέργεια & θαλάσσιος τουρισμός)

Ο Άξονας προτεραιότητας περιλαμβάνει βασικά 2 ενότητες-τομείς παρέμβασης:

-**Αλιεία & Υδατοκαλλιέργεια**

-**Θαλάσσιος Τουρισμός**

⁷ «Η Γαστρονομία στο Μάρκετινγκ του ελληνικού Τουρισμού» (ΣΕΤΕ, 2009)

⁸ «Πρωτογενής τομέας, αγροδιατροφή και γαστρονομία» - Παντελιός (2013)

Αλιεία & υδατοκαλλιέργεια

Η αλιεία στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων επικεντρώνεται κυρίως στην τοπική αγορά. Παρόλα αυτά το τμήμα της το οποίο στοχεύει σε αγορές εκτός Περιφέρειας, μοιράζεται μέρος της αλυσίδας αξίας του με τις υδατοκαλλιέργειες, όπως για παράδειγμα τη μεταποίηση και συσκευασία και τις μεταφορές.

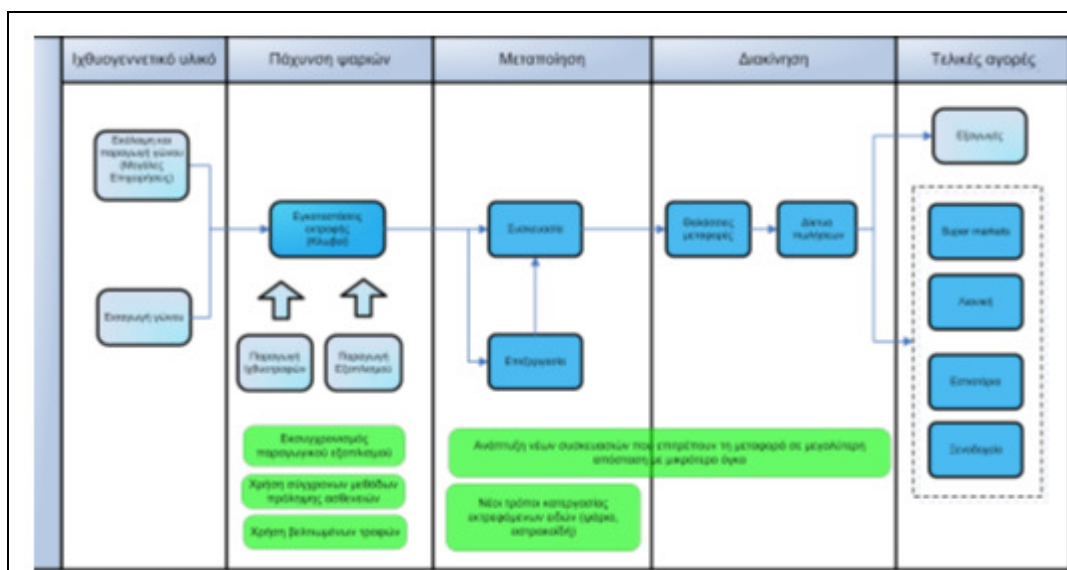
Οι δε υδατοκαλλιέργειες αποτελούν τμήμα μιας ευρύτερης αλυσίδας αξίας (σχήμα 4.2) η οποία επεκτείνεται σε αρκετές περιφέρειες της Ελλάδας. Ο τομέας στην Περιφέρεια εξαρτάται από τις εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο τόσο εξαιτίας της παρουσίας μονάδων εκτροφής μεγάλων ομίλων, όσο και της απουσίας από την Περιφέρεια σημαντικών τμημάτων της αλυσίδας αξίας όπως η παραγωγή γόνων, τροφών και εξοπλισμού.

Με δεδομένη την ένταξη των δυο αυτών τμημάτων σε μια ευρύτερη και εθνικής εμβέλειας αλυσίδας αξίας, η στρατηγική ανάπτυξης του κλάδου επιδιώκει να κεφαλαιοποιήσει τις ενέργειες και παρεμβάσεις σε εθνικό επίπεδο μέσα από την αξιοποίηση συνεργιών, επικεντρώνοντας (προτεραιότητες) στη:

-**Διαφοροποίηση προϊόντων** (νέα είδη και μεταποίηση πρωτογενών προϊόντων).

-**Μείωση τους κόστους παραγωγής** (εισαγωγή καινοτομιών σε διαδικασία αλίευσης, εκτροφής, μεταποίησης) σε συνδυασμό με την **άνοδο της ποιότητας** (βελτίωση των εκτρεφόμενων ειδών και την πιστοποίηση)

-**Διατήρηση και προστασία** του περιβάλλοντος (ιδιαίτερα των θαλάσσιων πόρων), καθώς και στη **συμβίωση και ανάπτυξη της συνεργασίας** με άλλες οικονομικές δραστηριότητες (π.χ. τουρισμός).

Σχήμα: Αλυσίδα αξίας Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας

Η συνέχιση της διαδικασίας «επιχειρηματικής ανακάλυψης», θα προσεγγίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια και **νέα είδη** (προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας) που αποκτούν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, σε συμπλήρωση όσων παράγονται σήμερα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι πρόκειται για είδη που διαφοροποιούν την αγορά (πχ φαγκρί, συναγρίδα, αλιεύματα «βαθείας θάλασσας»), που μπορούν να παράξουν πρώτη ύλη για μεταποίηση και παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας (φέτες, φιλέτα, κλπ) και έχουν διαφορετικές διατροφικές απαιτήσεις (π.χ. φυτοφάγα είδη).

Θαλάσσιος Τουρισμός

Ο Θαλάσσιος Τουρισμός αποτελεί προνομιακό πεδίο για την Ελλάδα και τα Ιόνια., η δε ορθολογική αξιοποίησή του μπορεί να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την οικονομική ανάπτυξη και φυσικά την απασχόληση.

Η γεωμορφολογία, η θέση, το θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον και ο πολιτισμός δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την περεταίρω ανάπτυξη της τουριστικής δραστηριότητας, που άπτεται του θαλάσσιου χώρου.

Ο Θαλάσσιος Τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί περεταίρω σε διάφορα πεδία, όπως αυτά της κρουαζιέρας, της ιστιοπλοΐας & των σκαφών αναψυχής, του καταδυτικού και αλιευτικού τουρισμού, του θαλάσσιου αθλητικού τουρισμού, που δημιουργούν συναφείς επαγγελματικές δραστηριότητες (τροφοδοσίας, εξυπηρέτησης, υποστήριξης, ψυχαγωγίας κλπ).

Βασικό πρόβλημα για την περεταίρω ανάπτυξή του αποτελεί η σχετική υστέρηση στο δίκτυο υποδομών (μαρίνες & καταφύγια Τουριστικών Σκαφών).

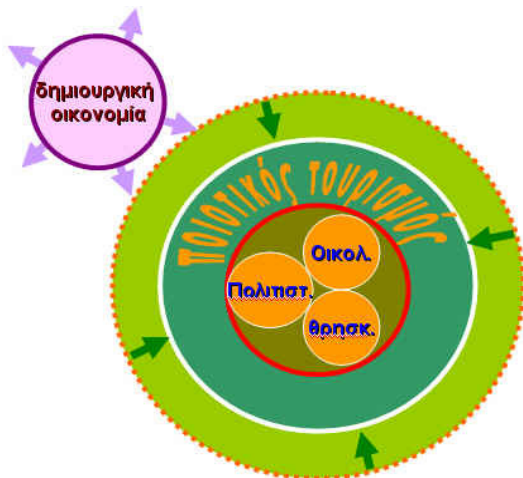
Συνάφεια με τη θαλάσσια τουριστική δραστηριότητα έχει ο τουρισμός που αναπτύσσεται στην παράκτια ζώνη. Στην περίπτωση αυτή έχει κυριαρχήσει το μαζικό πρότυπο τουρισμού, που δημιουργεί πιέσεις στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και τείνει να χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλή προστιθέμενη αξία.

Προτεραιότητες της Στρατηγικής αποτελούν:

- η προώθηση **νέων επιχειρησιακών μοντέλων** μέσω της ανάπτυξης συμπράξεων και δικτύων,
- η **ανάπτυξη επιχειρηματικότητας σε συναφή πεδία και άλλες μορφές** θαλάσσιου τουρισμού (π.χ. αλιευτικός), καθώς και δραστηριότητες για την ανάδειξη του θαλάσσιου φυσικού και πολιτιστικού πλούτου.

Η συνέχιση της διαδικασίας «επιχειρηματικής ανακάλυψης», θα προσεγγίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια το αντικείμενο.

ΤΟΜΕΑΣ : Βιομηχανία της εμπειρίας: Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργική Οικονομία

Ο Άξονας προτεραιότητας περιλαμβάνει 2 συσχετιζόμενους τομείς παρέμβασης:

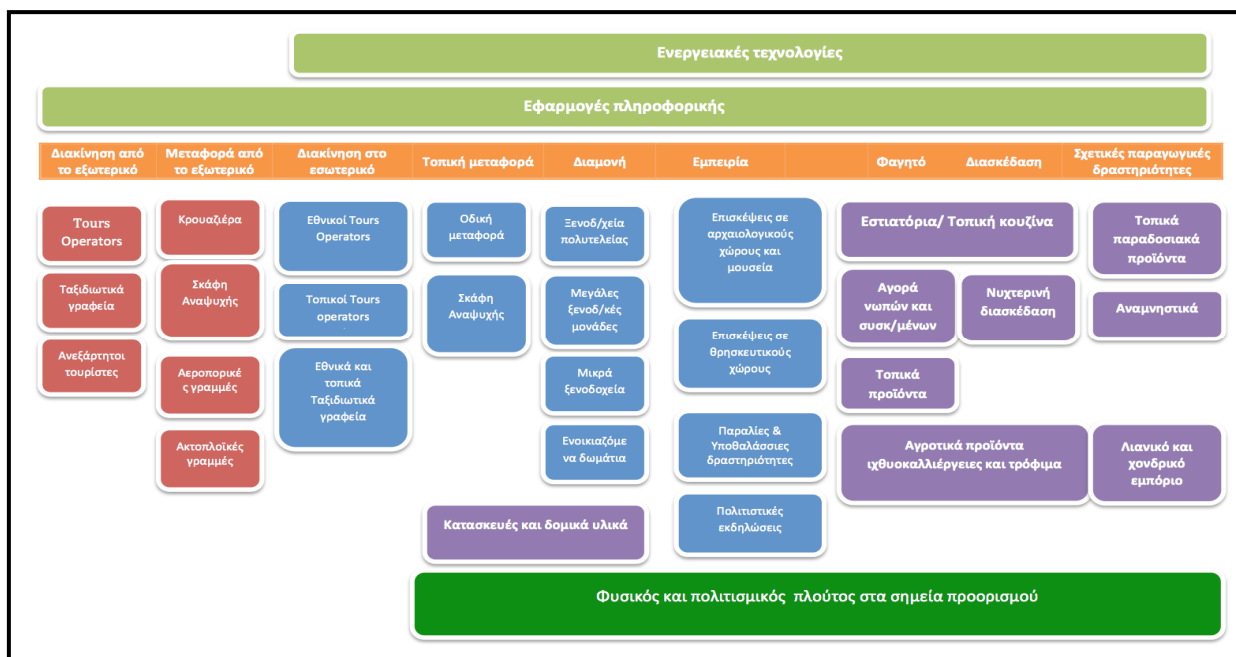
-Θεματικός Τουρισμός

-Πολιτιστική-δημιουργική οικονομία

Διαφοροποίηση του Τουριστικού Προϊόντος (Θεματικός Τουρισμός)

Η βιομηχανία της εμπειρίας και ιδιαίτερα ο τουρισμός είναι μια διεθνοποιημένη βιομηχανία και επομένως οι δραστηριότητες στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αποτελούν τμήματα μιας παγκόσμιας αλυσίδας αξίας (βλ. Σχήμα 4.3).

Ο βιώσιμος τουρισμός (και οι συσχετιζόμενοι κλάδοι, περιλαμβανομένης της «πολιτιστικής - δημιουργικής βιομηχανίας»), προϋποθέτει τη «μετακίνηση» των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες και αγορές οι οποίες είναι μεγαλύτερης έντασης δεξιοτήτων και τεχνολογίας και αναπτύσσονται σε αρμονία με το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον.

Σχήμα: Αλυσίδα αξίας της βιομηχανίας της Εμπειρίας

Η στρατηγική της αναβάθμισης & διαφοροποίησης θέτει ως προτεραιότητες:

- Διεύρυνση της αλυσίδας αξίας** (προσέλκυση περισσότερων δραστηριοτήτων στην αλυσίδα αξίας με την ανάπτυξη των διασυνδέσεων του τουρισμού με την αγροτική οικονομία και τη μεταποίηση, την αξιοποίηση του πολιτισμού στην κατεύθυνση της δημιουργίας επιχειρηματικότητας κλπ)
- Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος** (αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο φυσικός και πολιτισμικός πλούτος για την ανάπτυξη μορφών τουρισμού και πέραν από το μοντέλο «ήλιος και θάλασσα» και το «μαζικό τουρισμό»)
- Αναβάθμιση των υποδομών & υπηρεσιών φιλοξενίας και εστίασης** (άνοδος σε μεγαλύτερη κατηγορία και απόκτηση σημάτων ποιότητας)
- Χρήση ψηφιακών (ΤΠΕ) και «καθαρών» τεχνολογιών** (για την ταχύτερη προώθηση των υπηρεσιών, την αύξηση της αυτονομίας, τη μείωση του κόστους και των επιπτώσεων στο περιβάλλον)

Στην εφαρμογή τους, τα παραπάνω μπορούν να συνδυαστούν και να αλληλοϋποστηριχθούν.

Πολιτιστική & δημιουργική οικονομία

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο (υπο) τομέας της «πολιτιστικής & δημιουργικής» οικονομίας είναι ειδικά στα Ιόνια Νησιά, αλληλένδετος με εκείνον του τουρισμού.

Προτεραιότητες της Στρατηγικής: παρά το σχετικό ενδογενές δυναμικό που υφίσταται σε σημαντικό βαθμό, η στρατηγική στόχευση για την ανάδειξη και προώθηση της σύζευξης και επιχειρηματικής αξιοποίησης επιμέρους λειτουργούντων στοιχείων (ΑΕΙ με συναφή πεδία, επιχειρηματικότητα, έντονη πολιτιστική κουλτούρα, δραστηριότητα και απόθεμα), οδηγεί μεσοπρόθεσμα στην ανάπτυξη μιας νέας και συμπληρωματικής με τον τουρισμό δραστηριότητας - (υπο)τομέα. Επομένως, η υλοποίηση του εγχειρήματος θα έχει καταρχήν **πιλοτικά χαρακτηριστικά**, που αξιολογούμενα θα επεκτείνονται. Βασική προτεραιότητα αποτελεί η **δημιουργία (υπο) δομής για την εκκόλαψη & υποστήριξη** της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με την **ώθηση της επιχειρηματικότητας** με χαρακτηριστικά καινοτομίας και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών ΤΠΕ.

Η συνέχιση της διαδικασίας «επιχειρηματικής ανακάλυψης», θα προσεγγίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια το πλαίσιο της διαφοροποίησης και τη σχετιζόμενη με αυτό ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού & δημιουργικής οικονομίας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο **πολιτιστικός** και ο **οικολογικός** τουρισμός αποτελούν περιπτώσεις που σε κυμαινόμενο βαθμό αφορούν σε όλα τα νησιά της Περιφέρειας.

Αναδυόμενο πεδίο στον ΤΟΜΕΑ της ΥΓΕΙΑΣ : Βιο-ιατρική- υπηρεσίες υγείας με την αξιοποίηση της γνώσης

Σύμφωνα με την **Εθνική Στρατηγική «Έρευνας και Καινοτομίας»** ο τομέας «**Υγεία-Φάρμακο**» αποτελεί έναν από τους τομείς προτεραιότητας για τη χώρα. Κεντρικός στόχος της στρατηγικής αυτής στον τομέα «Υγείας και Φαρμάκων» είναι και η « βελτίωση της κατανόησης της υγείας του πληθυσμού και των ασθενειών και η μετάφραση αυτής της γνώσης σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες υγείας». Ειδικότερα, η στρατηγική για τον τομέα στοχεύει σε επιμέρους αλυσίδες αξίας (όπως τα «Συστήματα, εφαρμογές και υπηρεσίες στο χώρο της υγείας» και κρίκους (όπως οι «**υπηρεσίες βιο-πληροφορικής**») στους οποίους συγκεντρώνονται τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, καθώς και σε κρίκους που διασταυρώνονται με άλλες αλυσίδες αξίας όπως των ΤΠΕ, του τουρισμού κλπ.

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, από το Εργαστήριο «Βιοπληροφορικής και Ανθρώπινης Ηλεκτροφυσιολογίας" του Ιονίου Πανεπιστημίου, εξελίσσεται μια σημαντική ερευνητική δραστηριότητα (βλέπε Παράρτημα 3) με εστίαση στην αναγνώριση νευρο-εκφυλιστικών παθήσεων, για την οποία έχει ήδη αναπτυχθεί ευρύτερο (ελληνικό και διεθνές) ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ερευνητικών (και σε επόμενη φάση επιχειρηματικών) συνεργασιών.

Με βάση τα στοιχεία αυτά και το γεγονός ότι πρόκειται για την πλέον σημαντική ερευνητική δραστηριότητα σε μια Περιφέρεια που κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις, όσον αφορά στην έρευνα, αλλά και το ότι η Περιφέρεια έχει ήδη συνδράμει με την δημιουργία ενός υπερ-σύγχρονου εργαστηρίου:

Θεωρείται εύλογη η συνέχιση (της υποστήριξης) της ερευνητικής αυτής προσπάθειας και η συμπερίληψή της στη Στρατηγική για την «Εξυπνη Εξειδίκευση» της Π.Ι.Ν., με τη μορφή «**πilotικής δράσης**» **εξαιρετικής σημασίας**, σε ένα νέο-αναδυόμενο πεδίο για την Π.Ι.Ν. στον τομέα της Υγείας.

Εξάλλου, για τον σκοπό αυτό, έχει συμπεριληφθεί σχετική πρόβλεψη (δράση) στο εγκεκριμένο (2014) Π.Ε.Π. Ιονίων Νήσων 2014-2020.

Πέραν δε αυτού, επειδή το πεδίο της «βιο-ιατρικής» εντάσσεται στο πλαίσιο της ανάπτυξης ενός εκ των 8 τομέων "εθνικής εξειδίκευσης" (δηλαδή του τομέα "Υγεία-Φάρμακο"), για την μεσοπρόθεσμη εξέλιξη της έρευνας θα αναζητηθούν συνεργασίες και ενίσχυση σε εθνικό (ΕΠΑΝΕΚ) και ευρωπαϊκό (HORIZON) επίπεδο.

Έτσι, οι προτεραιότητες για τον αναδυόμενο αυτό τομέα, έχουν να κάνουν με:

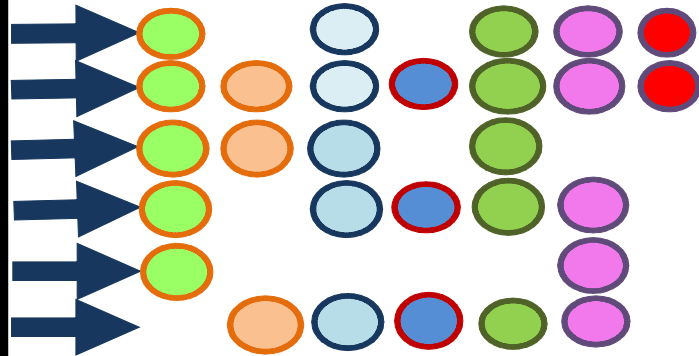
- την **επέκταση και «ωρίμανση»** της έρευνας έως το στάδιο των εφαρμοσμένων αποτελεσμάτων
- την άμεση **δικτύωση** σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο με συναφείς ερευνητικούς και επιχειρηματικούς πόλους
- τον επιχειρησιακό σχεδιασμό για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων **μεσοπρόθεσμης επιχειρηματικής αξιοποίησης** (και) από την Περιφέρεια (βλέπε σχετικό **Παράρτημα**)

Τέλος, οι παραπάνω Τομείς και υπο-τομείς εξειδίκευσης της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων συνδέονται με τους επιμέρους στόχους και επιδιώξεις της Στρατηγικής που έχουν αποτυπωθεί στην ενότητα -Δ4-, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα που ακολουθεί.

..... στόχοι στρατηγικής "έξυπνης εξειδίκευσης" Π.Ι.Ν. ανά Τομέα Προτεραιότητας

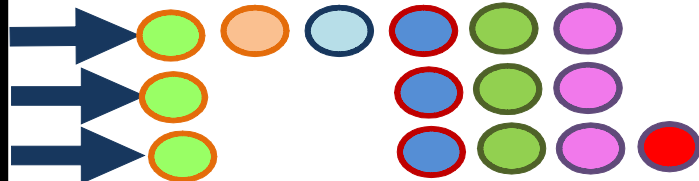
Γ. Σ. 1: αναδιάρθρωση παραγωγικού προτύπου με έμφαση στην "έξυπνη εξειδίκευση"

- έρευνα & μπρά γνώσης στο παραγ. σύστημα
- διατομεακές συνδέσεις & συνεργασίες
- ποιότητα τοπικών αλυσίδων αξίας
- καινοτομία & διαφοροποίηση
- υποδομές στήριξης της παραγωγής
- αξιοποίηση πόρων (περιβάλλον - πολιτισμός)

Γ.Σ. 2: ενεργοποίηση ανθρώπινου δυναμικού στην κατεύθυνση της παραγωγικής εξειδίκευσης

- προσόντα & δεξιότητες
- πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- ερευνητικό δυναμικό

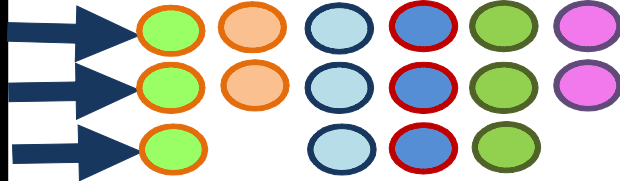
Γ.Σ. 3: δημιουργία πόλων θεματικής εξειδίκευσης στο πλαίσιο Ο.Χ.Α.

- περιοχές "έξυπνης" παραγ. Εξειδίκευσης

Γ. Σ. 4: υποστήριξη νέου παραγωγικού προτύπου

- δομές & συστήματα
- ενσωμάτωση Τ.Π.Ε.
- ενεργειακή εξοικονόμηση

αγροδιατροφή	γαστρονομία	αλιεία & υδατοκ.	θαλάσσιος τουρισμός	θεματικός τουρισμός	δημιουργική οικονομία	Βιο - ιατρική
--------------	-------------	------------------	---------------------	---------------------	-----------------------	---------------

Δ.6. Σχέδιο Δράσης- Προτεραιότητες & Μέτρα πολιτικής

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το Σχέδιο Δράσης κατά «Τομέα», «Υποτομέα» και «Ομάδα Δράσεων, με στοιχεία για την ονομασία και περιγραφή των δράσεων, τον προϋπολογισμό (δημόσια δαπάνη) και τους δικαιούχους υλοποίησης.

Στα Παραρτήματα (Φύλλα EXCEL) παρέχεται πλήρης ανάπτυξη του Σχεδίου Δράσης που περιλαμβάνει:

- συμβολή Δράσεων στην επίτευξη των Στόχων της Στρατηγικής
- πλήρης περιγραφή των δράσεων ανά Τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεών τους (δείκτες)
- (προτεινόμενες πέραν του ΠΕΠ) πηγές χρηματοδότησης.

Ειδικότερα:

Τομέας: Αγροδιατροφή & Γαστρονομία

Υποτομέας: Αγροδιατροφή

Ομάδα Δράσεων: Αξιοποίηση της έρευνας & καινοτομίας στο αγροδιατροφικό σύστημα

Δράση 1.1.1.α: *Ερευνητική δραστηριότητα στον τομέα της αγροδιατροφής (ΠΕΠ)*

-Υποστήριξη της δημιουργίας νέων τυπικών προϊόντων στον τομέα της αγροδιατροφής (π.χ. δημιουργία νέων γεύσεων -χρήση φυσικών ζυμομυκήτων, μείξη με αρωματικά φυτά- ή νέων χρήσεων προϊόντων -π.χ. φαρμακευτικές ιδιότητες αρωματικών και θαλάσσιων φυτών, φυσικά συντηρητικά αλλαντικών-, αντιμετώπιση ασθενειών καλλιεργειών κλπ), μέσα από την ενίσχυση της ερευνητικής δομής (αριστεία & ειδικός εξοπλισμός έρευνας)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:1.700.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ακαδημαϊκά/Ερευνητικά Ιδρυμάτων (Α/Ε.Ι.)

Δράση 1.1.1.β: *Μεταφορά γνώσης μέσω δράσεων επίδειξης στον τομέα της αγροδιατροφής (ΠΑΑ)*

-Υποστήριξη δράσεων επίδειξης (δράσεις για την επί τόπου επίδειξη μιας τεχνολογίας, χρήση ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου μηχανήματος, μιας νέας μεθόδου προστασίας των καλλιεργειών ή μιας συγκεκριμένης τεχνικής παραγωγής) σε συνδυασμό με δράσεις ενημέρωσης ωφελουμένων (π.χ. πρότυπο/πειραματικό αγρόκτημα, νέο σύστημα αρμέγματος κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:300.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ακαδημαϊκά/Ερευνητικά Ιδρυμάτων (Α/Ε.Ι.), Επαγγελματικοί Συνεργατισμοί, Αυτοδιοίκηση

Δράση 1.1.1.γ: *Συμπράξεις στον αγροδιατροφικό τομέα (τροφήμα) (ΠΕΠ)*

-Ενίσχυση για την αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας στον αγροδιατροφικό τομέα με τη σύμπραξη ΑΕΙ/ερευνητικών κέντρων και ΜΜΕ. (δικτύωση ΑΕΙ/ ερευνητικών κέντρων και ΜΜΕ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επιχειρηματικοί συνεργατισμοί («συστάδες»), Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.1.1.δ: Συμπράξεις στον αγροδιατροφικό τομέα (καλλιέργειες) (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για τη δημιουργία «επιχειρησιακών ομάδων» από φορείς που εμπλέκονται στους τομείς της γεωργίας & των τροφίμων (αγρότες, ερευνητές, επιχειρήσεις, περιβαλλοντικές ομάδες, ομάδες καταναλωτών κ.ά.) για την αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας (ενισχύονται μελέτες/σχέδια, λειτουργικές δαπάνες συνεργασία, άμεσες δαπάνες κοινών έργων – Μέτρο 16)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επιχειρηματικοί συνεργατισμοί («συστάδες»), Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Επαγγελματικοί Συνεργατισμοί

Ομάδα Δράσεων: Βελτίωση καλλιεργητικών & εκτροφικών μεθόδων & τεχνογνωσίας παραγωγών

Δράση 1.2.1.α: Συστήματα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης & βιολογικά πρότυπα (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για την προώθηση νέων καλλιεργητικών και εκτροφικών μεθόδων με βάση τα συστήματα της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης (AGRO) και τα βιολογικά πρότυπα καλλιέργειας (εισαγωγή συστημάτων ποιότητας και δράσεις προώθησης-πληροφόρησης, καθώς ενίσχυση της μετατροπής των καλλιεργητικών πρακτικών από συμβατικές σε βιολογικές και τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων στη γεωργία & κτηνοτροφία – Μέτρο 11)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.050.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.2.1.β: Μεταποίηση αγρο-διατροφικών προϊόντων (τρόφιμα) (ΠΕΠ & ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση της παραγωγής μεταποιημένων τυπικών προϊόντων αγροδιατροφής με βάση το «καλάθι της Περιφέρειας» και έμφαση στην καινοτομία (μηχανήματα & εξοπλισμός, καινοτομία & χρήση νέων τεχνολογιών & διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 4.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.2.1.γ: Μεταποίηση αγρο-διατροφικών προϊόντων (κυρίως πρώτη μεταποίηση) (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση της επεξεργασίας και μεταποίησης (από μικρές εκμεταλλεύσεις και ΜΜΕ) γεωργικών και μη γεωργικών (σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού) προϊόντων αγροδιατροφής με βάση το «καλάθι της Περιφέρειας» και έμφαση στην καινοτομία (μηχανήματα & εξοπλισμός, καινοτομία & χρήση νέων τεχνολογιών & διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.2.1.δ: Παραγωγή τυπικών προϊόντων από νέους αγρότες (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση της εγκατάστασης νέων αγροτών και ανάπτυξης μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την παραγωγή «τυπικών» προϊόντων και κατά προτεραιότητα σε συνδυασμό με την υιοθέτηση συστημάτων Ο.Δ. & βιολογικών προτύπων.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.2.1.ε: Παραγωγή τυπικών προϊόντων αγροδιατροφής(ΠΑΑ)

-Ενίσχυση των μικρών εκμεταλλεύσεων που στρέφονται προς την παραγωγή ποιοτικών αγροτικών προϊόντων (ακίνητα, μηχανήματα, εξοπλισμός με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος κ.ά.) και στη βελτίωση του περιβαλλοντικού τους προφίλ (επενδύσεις σε διαχείριση εδάφους, νερών, λιπασμάτων και αποδοτικότερη χρήση ενέργειας)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.500.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.2.1.στ: Υποδομές μικρής κλίμακας για τη κτηνοτροφία(ΠΑΑ)

-Υποστήριξη για την οριοθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών σε ορεινές περιοχές (π.χ. Κεφαλονιά) & δημιουργία των απαραίτητων υποδομών σε αυτές (όπως οδικό δίκτυο, ύδρευση, παροχή ρεύματος, κοινόχρηστο τμήμα εγκαταστάσεων χειρισμού αποβλήτων, παγολεκάνες κ.λπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: αρμόδιοι για τη δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου Δημόσιοι Φορείς

Ομάδα Δράσεων: Τυποποίηση, πιστοποίηση και ανάπτυξη δικτύων

Δράση 1.3.1.α:Συσκευασία και Τυποποίηση προϊόντων αγροδιατροφής (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για την προώθηση σύγχρονων μεθόδων τυποποίησης (συσκευασία, αποθήκευση, διακίνηση γεωργικών και μη γεωργικών σύμφωνα με το Παράρτημα Ι) προϊόντων αγροδιατροφής με βάση το «καλάθι της Περιφέρειας», (μηχανήματα & εξοπλισμός, καινοτομία & χρήση νέων τεχνολογιών & διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.3.1.β: Πιστοποίηση προϊόντων αγροδιατροφής (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για την προσαρμογή σε συστήματα πιστοποίησης προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα (ΠΟΠ, ΠΓΕ, Νησιωτικό Προϊόν) που συνδέονται με έναν τόπο (εισαγωγή συστημάτων ποιότητας &ι δράσεις προώθησης / πληροφόρησης)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 450.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.3.1.γ: Δικτύωση και συνεργασίες στον αγροδιατροφικό τομέα (τροφή) (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για την προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας μέσω της δημιουργίας & ανάπτυξης παραγωγικών δικτύων ΜΜΕ (π.χ. άτυπο δίκτυο «Η Κέρκυρα Παράγει» κλπ) για τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας και την προώθηση των προϊόντων στην αγορά (κοινές υπηρεσιών και υποδομές μικρής κλίμακας).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 450.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.3.1.δ: Δικτύωση και συνεργασίες στον αγροδιατροφικό τομέα (καλλιέργεια/ εκτροφή & πρώτη μεταποίηση) (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για την προώθηση της επιχειρηματικής συνεργασίας ΜΜΕ μέσω της δημιουργίας παραγωγικών δικτύων και συμπράξεων (π.χ. δικτύωση τυροκόμων και κτηνοτρόφων ορεινής Κεφαλονιάς, δίκτυο οινοποιών κλπ), προκειμένου να οργανώσουν κοινές μεθόδους εργασίας, να μοιραστούν εγκαταστάσεις και πόρους, να παράξουν βιομάζα και να προωθήσουν (με βραχείες αλυσίδες/κοινωνικά δίκτυα/τοπικές αγορές) τα προϊόντα στην αγορά (ενισχύονται μελέτες/σχέδια, λειτουργικές δαπάνες συνεργασία, δραστηριότητες προώθησης και άμεσες δαπάνες κοινών έργων – Μέτρο 16)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Υποτομέας: Γαστρονομία

Ομάδα Δράσεων: Ενίσχυση της γαστρονομικής τοπικότητας

Δράση 1.4.1.α: Εισαγωγή αγροδιατροφικής τοπικότητας στην εστίαση (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για την προώθηση τοπικών αγροδιατροφικών προϊόντων μέσω της εστίασης (προώθηση της τοπικής κουζίνας & προϊόντων -π.χ. «πρωινό Ιονίου», θεματικά μενού εστιατορίων, παραδοσιακά εδέσματα, τοπικότητα υλικών- και δημιουργία εξειδικευμένων χώρων -π.χ. οινολογικό μουσείο, χώροι γευσιγνωσίας-)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.4.1.β: Δικτύωση & συνεργασία μεταξύ των τομέων αγροδιατροφής & εστίασης (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για τη προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης επιχειρήσεων εστίασης και παραγωγών τυπικών προϊόντων αγροδιατροφής (π.χ. δίκτυα πιστοποιημένων εστιατορίων & ομάδων παραγωγών κλπ) για την ανάπτυξη κοινών υπηρεσιών και υποδομών μικρής κλίμακας (συμβουλευτικές υπηρεσίες, προβολή & προώθηση, κοινές υποστηρικτικές ενέργειες κλπ), με σκοπό την υποστήριξη της γαστρονομικής τοπικότητας.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 400.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 1.4.1.γ: Περιφερειακό σήμα ποιότητας στην εστίαση (ΠΕΠ)

Δημιουργία, προβολή & απονομή περιφερειακού σήματος σε συνδυασμό με ενέργειες ευαισθητοποίησης για τα τοπικά προϊόντα και μεταφοράς «καλών πρακτικών».

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:100.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επαγγελματικοί Φορείς, Αυτοδιοίκηση

Δράση 1.4.1.δ: Πιστοποίηση επιχειρήσεων εστίασης (ΕΠΑΝΕΚ)

Πιστοποίηση ΜΜΕ εστίασης στις απαιτήσεις περιφερειακού σήματος ποιότητας και «επτανησιακής κουζίνας» (Σήμα Ποιότητας Ιονίου, Ionian Cuisine - ενίσχυση για χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών και για την απόκτηση του σήματος).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.200.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Ομάδα Δράσεων: Προώθηση & ανάδειξη τοπικής γαστρονομίας

Δράση 1.4.2.α : Ανάδειξη γαστρονομικής ταυτότητας (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη του γαστρονομικού τουριστικού προϊόντος των Επτανήσων με απώτερο σκοπό τη δημιουργία γαστρονομικού - τουριστικού χαρτοφυλακίου, μέσα από την γαστρονομική τεκμηρίωση, και την ανάπτυξη υποστηρικτικών ενεργειών για την προώθηση της γαστρονομικής τοπικότητας (καταγραφή της γαστρονομικής προσφοράς, καθιέρωση τοπικών γαστρονομικών εκδηλώσεων, καθώς και η ενημέρωση & ευαισθητοποίηση για τη διατροφική αξία τοπικών προϊόντων – υλικών).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επιμελητήρια, Συνεταιρισμοί, ΑΕΙ, Φορείς Αυτοδιοίκησης

Τομέας: Θαλάσσια Οικονομία

Υποτομέας: Αλιεία & υδατοκαλλιέργεια

Ομάδα Δράσεων: Βελτίωση ιχθυογενετικού υλικού και αλίευση - εκτροφή νέων ειδών

Δράση 2.1.1.α: Συμπράξεις στον τομέα αλιείας & υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση για τη δημιουργία συνεργασιών με τη συμμετοχή ΑΕΙ/Ερευνητικών Κέντρων και επιχειρήσεων («συστάδες» & απευθείας συνεργασίες) για την **ερευνητική υποστήριξη** ιδίως σε πεδία όπως η ανάπτυξη & αλίευση νέων προϊόντων, η εκτροφή (πρόληψη ασθενειών, χρήση εναλλακτικών τοπικών α' υλών, πρακτικές σίτισης κλπ), ο προσδιορισμός νέων περιοχών («ανοικτή» & «βαθεία» θάλασσα κλπ), καθώς και η θαλάσσια βιοτεχνολογία (αξιοποίηση θαλάσσιων οργανισμών)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Συνεργατισμοί στους τομείς αλιείας & υδατοκαλλιέργειας, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα

Ομάδα Δράσεων: Εκσυγχρονισμός και εφαρμογή νέων μεθόδων εκτροφής & αλίευσης

Δράση 2.2.1.α: Μέθοδοι εκτροφής και αλίευσης (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση για τη βελτίωση των μεθόδων εκτροφής και αλίευσης σε υφιστάμενα και νέα είδη με έμφαση στην καινοτομία (μέσω παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜΜΕ, τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των μονάδων - καινοτόμα συστήματα αυτοματοποίησης, αυτοελέγχου & έγκαιρης προειδοποίησης, νέα υλικά, πλατφόρμες, εργαλεία κλπ-).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.2.1.β: Βιολογική (υδατο) καλλιέργεια (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση για την ανάπτυξη της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας (μέσω της μετάβασης των ΜΜΕ σε συστήματα και μεθόδους οικολογικής παραγωγής, διαχείρισης και ελέγχου) και γενικά προώθηση αλιείας - υδατοκαλλιέργειας **φιλικής στο περιβάλλον** (εξοπλισμός ΜΜΕ που βυθό και οικοσύστημα, "πιλοτική" εφαρμογή εκτροφής σε ανοικτή θάλασσα, βελτίωση της εκτροφής κα).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.2.1.γ: Ποιότητα και πιστοποίηση προϊόντων (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση για τη βελτίωση των μεθόδων υγιεινής, ανάπτυξη συστημάτων ιχνηλασιμότητας, ποιότητας και πιστοποίησης προϊόντος αλιείας & υδατοκαλλιέργειας.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 300.000

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Ομάδα Δράσεων: Πιστοποίηση, τυποποίηση και μεταποίηση

Δράση 2.3.1.α: Επεξεργασία αλιευμάτων και ειδών υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση της βελτίωσης των μεθόδων μεταποίησης αλιευμάτων, υπο-προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και της παραγωγής νέων μεταποιημένων προϊόντων μεγαλύτερης προτιθέμενης αξίας με έμφαση στην καινοτομία (ανάπτυξη νέων προϊόντων που βασίζονται στο ψάρι -φέτα & φιλέτο- και σε θαλάσσιους οργανισμούς με τη χρήση καινοτόμων τεχνικών επεξεργασίας -μη θερμικών- και «ενεργών» συσκευασιών, καθώς και η χρήση φυσικών αντιοξειδωτικών)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.3.1.β: Ποιότητα και πιστοποίηση στην επεξεργασία προϊόντων αλιείας & υδατοκαλλιέργειας (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση για τη βελτίωση της υγιεινής, της ποιότητας, καθώς και της απόκτηση σημάτων ποιότητας στο στάδιο της μεταποίησης.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 90.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.3.1.γ: Δικτύωση και συνεργασία με τον τουριστικό (κυρίως) τομέα (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση συμπράξεων για την ανάπτυξη τοπικών συνεργασιών ιδίως με τον τουριστικό τομέα, αλλά και ευρύτερων συνεργασιών-δικτυώσεων (πλαίσιο Μακρο-περιφέρειας Α-Ι) για την προώθηση των προϊόντων αλιείας & ιχθυοκαλλιέργειας.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 200.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.3.1.δ.: Παραγωγή προϊόντων θαλάσσιας βιοτεχνολογίας (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση της ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τομέα της θαλάσσιας βιοτεχνολογίας με έμφαση στην καινοτομία.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 500.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Ομάδα Δράσεων : Αειφόρος διαχείριση της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας**Δράση 2.4.1.α: Υποστηρικτικά εργαλεία και συστήματα στην αλιεία (ΕΠΘΑ)**

-Υποστήριξη της εφαρμογής διαχειριστικών εργαλείων για την αειφόρο ανάπτυξη της αλιείας (θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές περιορισμένης αλιείας)
-Υποστήριξη για την κατασκευή & τοποθέτηση εγκαταστάσεων για την προστασία της θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας (π.χ. δημιουργία τεχνικών υφάλων)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 200.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ/ ερευνητικά κέντρα, Αυτοδιοίκηση

Δράση 2.4.1.β: Υποστηρικτικά εργαλεία και συστήματα στην υδατοκαλλιέργεια (ΕΠΘΑ)

-Υποστήριξη της εφαρμογής διαχειριστικών εργαλείων για την αειφόρο ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών (ζώνες υδατοκαλλιέργειας)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 200.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ/ ερευνητικά κέντρα, Αυτοδιοίκηση

Δράση 2.4.1.γ: Έρευνα στο θαλάσσιο και υπο-θαλάσσιο χώρο (ΕΠΘΑ)

-Υποστήριξη της επιστημονικής έρευνας & παρακολούθησης-μετριάσμού των επιπτώσεων στο θαλάσσιο περιβάλλον (υπολογισμός της φέρουσας ικανότητας και των ιχθυοαποθεμάτων, ανάπτυξη προγραμμάτων περιβαλλοντικής παρακολούθησης, η ανίχνευση και καταγραφή τοξινών κατά τη διάρκεια επιβλαβών φυτοπλαγκτονικών εξάρσεων σε περιοχές υδατοκαλλιέργειας, πιλοτικά προγράμματα ελέγχου αλιείας κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ/ ερευνητικά κέντρα

Υποτομέας: Θαλάσσιος τουρισμός

Ομάδα Δράσεων: Υποστήριξη δραστηριοτήτων ιστιοπλοΐας και κρουαζιέρας

Δράση 2.5.1.α: Συμπράξεις για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση συμπράξεων συναφών επιχειρήσεων και οργανισμών για τη δημιουργία τοπικού cluster κρουαζιέρας και ιστιοπλοΐας με σκοπό τη δικτύωση των προορισμών, τη διαδικτυακή προβολή και διασύνδεση με άλλα γεγονότα, την από κοινού συμμετοχή στην δημιουργία ιστιοπλοϊκών διαδρομών, την προώθηση τοπικών προϊόντων κλπ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 300.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Συνεργατισμοί θαλάσσιου τουρισμού

Δράση 2.5.1.β: Επιχειρηματική αξιοποίηση θαλάσσιου τουρισμού (ΠΕΠ)

-η ενίσχυση ΜΜΕ για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σε συναφή πεδία (εφοδιασμός, κατασκευή/συντήρηση σκαφών, ανακύκλωση υλικών κλπ), με έμφαση στην καινοτομία.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Συνεργατισμοί θαλάσσιου τουρισμού

Δράση 2.5.1.γ: Δημόσια δίκτυα στη θαλάσσια οικονομία (ΠΕΠ)

Ενίσχυση συμπράξεων λιμενικών οργανισμών για τη δημιουργία ή ένταξη σε δίκτυα με σκοπό την προβολή, πληροφόρηση, εξυπηρέτηση (κοινές πλατφόρμες & e-υπηρεσίες πληροφόρησης- ενημέρωσης επισκεπτών για εκδρομές, αγκυροβόλια κ.ά.) κλπ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 500.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Λιμενικά Ταμεία. Φορείς Αυτοδιοίκησης

Ομάδα Δράσεων: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε συμπληρωματικές μορφές θαλάσσιου τουρισμού

Δράση 2.6.1.α: Συμπράξεις για την ανάδειξη του θαλάσσιου πολιτιστικού πλούτου(ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για τη δημιουργία συνεργατικού σχηματισμού με τη συμμετοχή επιχειρήσεων, ΑΕΙ και σχετικών φορέων με αντικείμενο την οργάνωση θαλάσσιων πολιτιστικών διαδρομών, θαλάσσιων αγώνων και συναφών γεγονότων, καθώς και την ανάδειξη του υπο-θαλάσσιου φυσικού και πολιτιστικού πλούτου, στη βάση θεματικών αξόνων (π.χ. περίπλους Οδυσσέα)(Ε.Π. 3.α.)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 250.000

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Συνεργατισμοί θαλάσσιου τουρισμού, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.6.1.β: Πολιτιστικές διαδρομές και δίκτυα (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη με δημόσιου χαρακτήρα δράσεις, της δημιουργίας πολιτιστικών διαδρομών & συναφών (π.χ. ναυαθλητικών) «γεγονότων» και της ανάδειξης της υπο-θαλάσσιας πολιτιστικής κληρονομιάς (Ε.Π. 6c) στη βάση θεματικών αξόνων (π.χ. μυθολογική διαδρομή Οδυσσέα), που ενδεχομένως επεκτείνονται στη διάσταση της Μακρο-Περιφέρειας Α-Ι.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα, Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΟΘΠΖ

Δράση 2.6.1.γ : Επιχειρηματικότητα σε λοιπά πεδία της θαλάσσιας τουριστικής οικονομίας (ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας στα πεδία του καταδυτικού τουρισμού, θαλάσσιου οικοτουρισμού, θαλασσίων σπορ και συναφών με τον τουρισμό δραστηριοτήτων (δημιουργία παρατηρητηρίων ναυαγίων, θαλάσσιων ενυδρείων, πολυχώρων ναυτικού πολιτισμού κλπ), καθώς και τη διατήρηση της ναυπηγικής τεχνικής (με ενέργειες προβολής, συμβουλευτικής υποστήριξης, προμήθειας ειδικού εξοπλισμού, τεχνολογιών και μέσων κ.ά.), με έμφαση στην καινοτομία (Ε.Π.3.α)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.600.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 2.6.1.δ: Αξιοποίηση θαλάσσιου οικοσυστήματος ως πόλου έλξης (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη για την αξιοποίηση του Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου ως πόλου έλξης θεματικού τουρισμού, με σεβασμό στις προϋποθέσεις προστασίας του (δράσεις παρατήρησης και παρακολούθησης κυρίως της θαλάσσιας χελώνας, εκπόνηση και υλοποίηση Σχεδίου Διαχείρισης, ψηφιακή χαρτογράφηση θαλάσσιων & παράκτιων οικοτόπων κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα, Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΟΘΠΖ

Δράση 2.6.1.ε: Αλιευτικός τουρισμός (ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση της ανάπτυξης συμπληρωματικών θαλάσσιων δραστηριοτήτων, όπως αλιευτικός τουρισμός και περιβαλλοντικές υπηρεσίες (αποκομιδή θαλάσσιων απορριμμάτων, εκπαιδευτικές δραστηριότητες (με επενδύσεις επί σκάφους)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 750.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Τομέας: «Βιομηχανία της Εμπειρίας»

Υποτομέας: Θεματικός Τουρισμός

Ομάδα Δράσεων: Ανάπτυξη συνεργατικών μοντέλων δράσης

Δράση 3.1.1.α: Διασύνδεση και συνεργασίες στο τουριστικό σύστημα (δικτύωση)(ΠΕΠ)

-Ενίσχυση για την ανάπτυξη συνεργασιών με τη δημιουργία ενδο και διακλαδικών δικτύων και «συστάδων» (π.χ. δίκτυο eco-τουριστικών ΜΜΕ –ΦΔ οικοσυστημάτων –παραγωγών τοπικών προϊόντων, τουριστικών πρακτορείων – πολιτιστικών φορέων, μουσείων- επαγγελματικών ενώσεων/ΜΜΕ κ.ά.) για την ανάπτυξη κοινών υπηρεσιών και υποδομών μικρής κλίμακας (συμβουλευτικές υπηρεσίες, προβολή και προώθηση, κοινές υποστηρικτικές ενέργειες κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 600.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Συνεργατικοί σχηματισμοί

Ομάδα Δράσεων: Ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων υπηρεσιών εμπειρίας

Δράση 3.2.1.α: Ανάπτυξη ερευνητικού / εκπαιδευτικού τουρισμού (ΕΠΑΝΕΚ)

-Υποστήριξη της περιφερειακής ερευνητικής δραστηριότητας σε θέματα "αστροδιαστημικής έρευνας" και συναφή πεδία από δίκτυο συνεργαζομένων ιδρυμάτων (ΚΙΕ ΕΥΔΟΞΟΣ κ.ά.) με απώτερο στόχο τη δράση του ως Μεσογειακού Κέντρου παρατηρήσεων και εστίας υψηλής επιστημονικής επισκεψιμότητας και εκπαιδευτικού τουρισμού.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕ/ΤΕΙ και λοιποί ερευνητικοί οργανισμοί (ΚΙΕ ΕΥΔΟΞΟΣ, ΕΙΘΕ)

Δράση 3.2.1.β: Προώθηση συνεργασιών για την ανάπτυξη ερευνητικού / εκπαιδευτικού τουρισμού (ΠΕΠ)

-Ενέργειες συνεργασίας & δικτύωσης περιφερειακών ερευνητικών κέντρων με αντίστοιχα διεθνή κέντρα, αυτοδιοίκηση και παραγωγικούς φορείς για την προώθηση επιστημονικού/εκπαιδευτικού τουρισμού βασισμένου στη γνώση (διαρκές φόρουμ θετικών επιστημών, θερινά σχολεία και workshops, δράσεις επισκέψεως υποδοχής, συνεργασίας και εκλαΐκευσης σε υφιστάμενες ερευνητικές και εκπαιδευτικές δομές, συνδυασμοί με τις μορφές θεματικού τουρισμού κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:400.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ και ερευνητικοί φορείς (Ι.Π., ΤΕΙ), λοιποί ερευνητικοί οργανισμοί (ΚΙΕ ΕΥΔΟΞΟΣ, ΕΙΘΕ), Συνεργατικοί σχηματισμοί, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Επιμελητήρια, Φορείς Αυτοδιοίκησης

Ομάδα Δράσεων: Ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων υπηρεσιών εμπειρίας

Δράση 3.2.1.γ: Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας σε λοιπά πεδία θεματικού τουρισμού (ΕΠΑΝΕΚ & ΠΕΠ)

-Ενίσχυση επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη λοιπών μορφών θεματικού τουρισμού, όπως ο οικολογικός, ο θρησκευτικός, ο πολιτιστικός, κ.ά. με έμφαση στην καινοτομία («πράσινες» επιχειρήσεις & δραστηριότητες, πολιτιστικά-αθλητικά «γεγονότα», αξιοποίηση αργούντος πολιτιστικού & αρχιτεκτονικού αποθέματος, προσφορά καινοτόμων υπηρεσιών κ.ά.) (3.α.)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:11.700.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 3.2.1.δ: Διευκόλυνση της παραγωγικής διαφοροποίησης στον αγροτικό χώρο με έμφαση στον θεματικό τουρισμό (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη αγροτικού & οικολογικού τουρισμού & συναφών πολύ-δραστηριοτήτων στις αγροτικές (έμφαση σε ορεινές & μειονεκτικές) περιοχές

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:10.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 3.2.1.ε: Δημιουργία περιφερειακού σήματος ποιότητας σε φιλοξενία & υπηρεσίες θεματικού τουρισμού (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη για τη δημιουργία, προβολή & απονομή περιφερειακού σήματος τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υπηρεσιών (3.γ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 150.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επαγγελματικοί Φορείς, Αυτοδιοίκηση

Δράση 3.2.1.στ: Πιστοποίηση & τυποποίηση τουριστικών επιχειρήσεων (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση για την τυποποίηση και πιστοποίηση με βάση τις απαιτήσεις περιφερειακού ή άλλου σήματος ποιότητας παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών (τοπικό σήμα ποιότητας, «οικολογική» πιστοποίηση κλπ - ενίσχυση για χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών και για την απόκτηση του σήματος).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.000.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 3.2.1.ζ: Ειδικές υποδομές και δράσεις που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά & δημιουργία (ΠΕΠ, ΠΑΑ & ΕΠΑΝΕΚ)

-Υποστήριξη της δημιουργίας των απαραίτητων για την ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού, ειδικών υποδομών (π.χ. θεματικές διαδρομές, παρατηρητήρια, ανάδειξη & αξιοποίηση στοιχείων πολιτιστικής υλικής και άυλης κληρονομιάς & δημιουργίας, δικτύωση μνημείων και χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος, ειδικός εξοπλισμός κλπ, αλλά και υποδομές υποδοχής επισκεπτών και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς κ.ά.).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 11.500.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ και ερευνητικοί φορείς (Ι.Π., ΤΕΙ), Επιμελητήρια, Φορείς Αυτοδιοίκησης, σχετικά ΝΠΔΔ

Δράση 3.2.1.η: Ειδικές υποδομές και δράσεις που σχετίζονται με τη φυσική κληρονομιά & το οικοσύστημα (ΠΕΠ & ΠΑΑ)

-Υποστήριξη για τη δημιουργία των απαραίτητων για την ανάπτυξη των νέων μορφών τουρισμού, ειδικών υποδομών (π.χ.-η ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών (π.χ. θεματικές διαδρομές, παρατηρητήρια, ανάδειξη στοιχείων φυσικής κληρονομιάς, ειδικός εξοπλισμός,, δικτύωση οικοτόπων, αλλά και ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την προστασία της φυσικής κληρονομιάς κ.ά.).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 7.400.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ και ερευνητικοί φορείς (Ι.Π., ΤΕΙ), Επιμελητήρια, Φορείς Αυτοδιοίκησης, σχετικά ΝΠΔΔ

Ομάδα Δράσεων: Παραγωγική αξιοποίηση πολιτιστικού & δημιουργικού δυναμικού

Δράση 3.3.1.α: Δημιουργία «Εκκολαπτηρίου Πολιτιστικών & Δημιουργικών Επιχειρήσεων»(ΠΕΠ)

-Υποστήριξη για τη δημιουργία δομής που θα παρέχει σε νεοσύστατες επιχειρήσεις του πολιτιστικού/δημιουργικού τομέα το απαιτούμενο περιβάλλον και την υποστήριξη προκειμένου καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες να τύχουν υλοποίησης (κατάλληλα διαμορφωμένοι & εξοπλισμένοι χώροι, συμβουλευτική υποστήριξη & προώθηση, εξεύρεση πόρων κλπ). Η εν λόγω δομή θα λειτουργεί σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. της Περιφέρειας, με προοπτική δικτύωσης στο χώρο της Μακροπεριφέρειας Α-Ι.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 700.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Σύμπραξη Φορέων (Επιμελητήρια, Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ)

Δράση 3.3.1.β: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας στον τομέα της πολιτιστικής & δημιουργικής οικονομίας (ΠΕΠ & ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση της δημιουργίας επιχειρηματικότητας στον τομέα της δημιουργικής & πολιτιστικής οικονομίας, για την παραγωγική αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος μέσω ψηφιακών εφαρμογών (π.χ. ψηφιακή αναπαράσταση, «έξυπνων συστημάτων» εικόνας, ήχου, μετάφρασης, animation κ.ά.) (3.α. & 2.β), καθώς και για την αξιοποίηση των τεχνών (μουσική, εικαστικά κ.ά.) και της παραδοσιακής χειροτεχνίας/ δημιουργίας (π.χ. παραγωγή ενθυμημάτων με 3D-printing κ.ά.) με τη χρήση προηγμένων τεχνολογικών εργαλείων & έμφαση στην καινοτομία.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.700.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 3.3.1.γ : Παραγωγή νέου πολιτιστικού & δημιουργικού δυναμικού με τη συνδρομή της έρευνας (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση για τη δημιουργία συνεργασιών («συστάδων») καθώς και απευθείας συνεργασιών ΑΕΙ/Ερευνητικών Κέντρων και επιχειρήσεων δημιουργικού τομέα για την προαγωγή της έρευνας και τη μεταφορά προηγμένης τεχνολογίας / τεχνολογίας σε πεδία της δημιουργικής οικονομίας (π.χ. αναπαράσταση μέσω «ολογραμμάτων») και συνακόλουθα την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.350.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ, Συνεργατικοί σχηματισμοί, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 3.3.1.δ: Υποστήριξη της παραγωγικής αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς & δημιουργίας (ΠΕΠ & ΕΠΑΝΕΚ)

-Υποστήριξη της παραγωγικής αξιοποίησης του πολιτιστικού αποθέματος με δημόσιες δράσεις, όπως η δημιουργία «νησίδων» εικονικής αναπαράστασης πολιτιστικών και ιστορικών γεγονότων, η ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών προστασίας πολιτιστικής κληρονομιάς & δημιουργίας κλπ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.082.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Επιμελητήρια, Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ

Τομέας: Υπηρεσίες Υγείας μέσω Βιο-ιατρικής (αναδυόμενο πεδίο)

Ομάδα Δράσεων: Αξιοποίηση της βιο-πληροφορικής στην πρόγνωση & παροχή υπηρεσιών υγείας

Δράση 4.1.1.α: Εφαρμοσμένη έρευνα στο πεδίο της βιο-ιατρικής (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη για την εξέλιξη της ενεργούμενης έρευνας σε πεδία της βιο-ιατρικής με τη συνδρομή της βιο-πληροφορικής, για την έγκαιρη διάγνωση νευρο-εκφυλιστικών ασθενειών (ενίσχυση ερευνητικών υποδομών και κέντρου αριστείας στο πλαίσιο ενός επιχειρησιακού σχεδίου)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.513.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ

Δράση 4.1.1.β: Διασύνδεση και συνεργασίες στο πεδίο της βιο-ιατρικής (HORIZON)

-Αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην έγκαιρη διάγνωση νευρο-εκφυλιστικών ασθενειών με τη δημιουργία δικτύου υποστήριξης της ανάπτυξης της ερευνητικής δραστηριότητας με τη συμμετοχή ΑΕΙ/Ερευνητικών Κέντρων και συναφών επιχειρήσεων ιατρικού κλάδου (νοσοκομεία, ιατρικά κέντρα & εργαστήρια κλπ)

Σημ.: σε μακροπρόθεσμη βάση θα μπορούσε να υποστηριχτεί η ανάπτυξη σχετικού ιατρικού τουρισμού.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ, Συνεργατικοί σχηματισμοί

«Οριζόντιες» Δράσεις: Ανθρώπινο Δυναμικό

Ομάδα Δράσεων: Ενίσχυση δεξιοτήτων και απασχόλησης στους τομείς προτεραιότητας

Δράση 5.1.1.α: Απόκτηση δεξιοτήτων από ανέργους στους τομείς προτεραιότητας (ΠΕΠ & ΕΠΑΝΑΔ)

-Υποστήριξη των παραγωγικών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (συμβουλευτική υποστήριξη, κατάρτιση κλπ) με έμφαση στους ανέργους (χαμηλά τυπικά προσόντα, μακροχρόνια άνεργοι)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 5.380.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΟΑΕΔ, αρμόδιο Υπουργείο, ΑΜΚΕ.

Πεδία εφαρμογής των δράσεων: αγροδιατροφικός τομέας, γαστρονομία, αλιεία & υδατοκαλλιέργεια, θεματικός τουρισμός & δημιουργική οικονομία, περιλαμβανομένης της ψηφιακής & περιβαλλοντικής τους διάστασης
Για τις παραπάνω προτεινόμενες δράσεις ενθαρρύνεται η χρησιμοποίηση των ΤΠΕ (vocational training e-services)

Δράση 5.1.1.β: Απόκτηση δεξιοτήτων από εργαζόμενους στους τομείς προτεραιότητας (ΠΕΠ)

-Υποστήριξη της προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων (ΜΜΕ, συνεταιρισμοί, εργαζόμενοι) στις προτεραιότητες της περιφερειακής στρατηγικής (συμβουλευτική υποστήριξη, ενίσχυση δεξιοτήτων κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.045.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΟΑΕΔ, αρμόδιο Υπουργείο, ΑΜΚΕ.

Δράση 5.1.1.γ: Δημιουργία θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις στους τομείς προτεραιότητας (ΠΕΠ & ΕΠΑΝΑΔ)

-Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης σε επιχειρήσεις με έμφαση στους ανέργους & τους νέους επιστήμονες

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 3.305.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΟΑΕΔ, αρμόδιο Υπουργείο, ΑΜΚΕ

Δράση 5.1.1.δ: Δημιουργία θέσεων εργασίας μέσω νέας επιχειρηματικότητας στους τομείς προτεραιότητας (ΠΕΠ)

-Δημιουργία νέας επιχειρηματικότητας και αυτό-απασχόλησης (συμβουλευτική υποστήριξη, κεφάλαιο κίνησης) με έμφαση στους ανέργους και τους νέους επιχειρηματίες

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 845.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΟΑΕΔ, αρμόδιο Υπουργείο, ΑΜΚΕ

Πεδία εφαρμογής των δράσεων: αγροδιατροφικός τομέας, γαστρονομία, αλιεία & υδατοκαλλιέργεια, θεματικός τουρισμός & δημιουργική οικονομία, περιλαμβανομένης της ψηφιακής & περιβαλλοντικής τους διάστασης

Δράση 5.1.1.ζ: Ενδυνάμωση του ανθρώπινου (ερευνητικού) δυναμικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΕΠΑΝΑΔ)

-Υποστήριξη του ερευνητικού δυναμικού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΠΙΝ μέσω της προώθησης ερευνητικών προγραμμάτων με την συμμετοχή φοιτητών και αξιοποίηση συνεργασιών ή/και δικτύωσεων με άλλα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και παραγωγικούς φορείς

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΑΕΙ, ΓΓΕΤ

Ομάδα Δράσεων: Υιοθέτηση & χρήση ψηφιακών συστημάτων & εφαρμογών στον αγροδιατροφικό και τουριστικό τομέα

Δράση 5.2.1.α: Χρήση & υιοθέτηση ΤΠΕ στον αγρο-διατροφικό τομέα (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση επιχειρηματικότητας στον αγροδιατροφικό τομέα για την εισαγωγή και αξιοποίηση των τεχνολογιών ΤΠΕ σε διάφορα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας (π.χ. παρακολούθηση μετεωρολογικών παραμέτρων, συστήματα για την εξοικονόμηση νερού άρδευσης, «ιχνηλασιμότητα» αγροτικών & αλιευτικών προϊόντων κ.ά.)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 400.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.2.1.β: Χρήση ΤΠΕ για την αύξηση της παραγωγικότητας, αυτονομίας & ποιότητας υπηρεσιών τουρισμού (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση τουριστικής επιχειρηματικότητας για τη δημιουργία e-υπηρεσιών για χρήση από «έξυπνες συσκευές» (επέκταση της διασύνδεσης των μεμονωμένων συστημάτων κρατήσεων με τις μεγάλες διεθνείς υπηρεσίες κρατήσεων, εφαρμογές δημιουργίας τουριστικών πακέτων για μικρές ξενοδοχειακές μονάδες, εφαρμογές διαχείρισης επισκεπτών κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 4.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.2.1.γ: Χρήση ΤΠΕ για την προώθηση προϊόντων & υπηρεσιών στην αγορά (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση (με τη μορφή κουπονιών) της συμμετοχής ΜΜΕ (κυρίως θεματικού) τουρισμού και παραγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων σε ψηφιακές πλατφόρμες προβολής & προώθησης στην αγορά.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.2.1.δ: Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών ανάδειξης του συγκριτικού πλεονεκτήματος της ΠΙΝ στους τομείς Τουρισμός – Πολιτισμός - Περιβάλλον (ΠΕΠ)

- Υποστήριξη **δημόσιων** δράσεων για τη δημιουργία εφαρμογών ψηφιακής προβολής & αναπαράστασης για την συνδυασμένη ανάδειξη στοιχείων του τοπικού υλικού και άυλου πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος («πλατφόρμα διαχείρισης προορισμού», εικονικά πολιτιστικά δίκτυα και διαδρομές, θεματικός τουρισμός, χερσαία, θαλάσσια και υπο-θαλάσσια φυσική κληρονομιά κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.050.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

Δράση 5.2.1.ε: Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών ανάδειξης & προβολής αγροτικών προϊόντων και περιοχών (ΠΑΑ)

- Υποστήριξη δημόσιων δράσεων για τη δημιουργία ηλεκτρονικών εφαρμογών καταγραφής και παροχής πληροφοριών σχετικά με τα τοπικά αγροτικά προϊόντα και τις αγροτικές περιοχές, τουριστική προβολή κλπ, καθώς και δημιουργία ψηφιακής «πλατφόρμας προώθησης αγροδιατροφικών προϊόντων»

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 400.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης, Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

Ομάδα Δράσεων: Ψηφιακές Υπηρεσίες βελτιστοποίησης υποδομών, εγκαταστάσεων & υπηρεσιών

Δράση 5.2.2.α: «Έξυπνα συστήματα» για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας (ΠΕΠ)

- Υποστήριξης της από απόσταση πρόσβασης σε «έξυπνες υπηρεσίες» τηλεφροντίδας με έμφαση στις απομονωμένες περιοχές (προϊόντα απομακρυσμένης διαχείρισης κατάστασης υγείας χρονίως πασχόντων και ευπαθών ομάδων)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.200.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ κλπ

Δράση 5.2.2.β: «Έξυπνα συστήματα» για την διαχείριση κινδύνων (ΠΕΠ)

- Υποστήριξη για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων (π.χ. σεισμικότητα, θαλάσσια ρύπανση με συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης με συνδυασμό earth observation, social media, μοντέλα πρόβλεψης εξέλιξης κλπ)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ κλπ

Δράση 5.2.2.γ: «Έξυπνα συστήματα» για τη διαχείριση περιβαλλοντικών υπηρεσιών (ΠΕΠ)

- Υποστήριξη για την εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» για τον έλεγχο και τη μείωση των απωλειών πόσιμου ύδατος σε δημόσιες υποδομές και δίκτυα ύδρευσης
- Υποστήριξη για την εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» για τη συλλογή των απορριμμάτων

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.100.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ κλπ

Δράση 5.2.2.δ: «Έξυπνα συστήματα» για τη διαχείριση της κυκλοφορίας (ΠΕΠ)

- Υποστήριξη για τη δημιουργία «έξυπνων συστημάτων» μεταφορών για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και της στάθμευσης εντός των αστικών κέντρων & των πυλών εισόδων, καθώς και για την οδική ασφάλεια, την πληροφόρηση/ ενημέρωση των μετακινούμενων κλπ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 800.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ, αρμόδια ΝΠΔΔ κλπ

Δράση 5.2.2.ε: Ψηφιακές Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (ΕΠΑΜ- Δράση Β.2.1)

- Υποστήριξη **δημόσιων** δράσεων «έξυπνων» εφαρμογών για τη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των πολιτών και τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στις τοπικές υποθέσεις (π.χ. ανάπτυξη συστημάτων για την παροχή ηλεκτρονικών διοικητικών κλπ υπηρεσιών προς τους πολίτες & ΜΜΕ (e-government), καθώς και την υποστήριξη διαδικασιών συμμετοχής τους στην τοπική διακυβέρνηση (e-participation))

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 2.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

Ομάδα Δράσεων: Υποδομές ευρυζωνικότητας

Δράση 5.2.3.α: Ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών νέας γενιάς (ΕΠΑΝΕΚ)

- Υποστήριξη της ανάπτυξης νέων υποδομών και δικτύων ευρυζωνικότητας για την εξασφάλιση της ψηφιακής επικοινωνίας και λειτουργίας, με έμφαση στις υψηλές ταχύτητες και στις ανάγκες των απομονωμένων περιοχών .

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 5.200.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

Δράση 5.2.3.β: Ανάπτυξη υποδομών τεχνολογιών «νέφους»(ΕΠΑΝΕΚ)

-Υποστήριξη για την ανάπτυξη τεχνολογιών & υποδομών «νέφους» («cloud») από το δημόσιο τομέα της Περιφέρειας

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.250.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

«Οριζόντιες» Δράσεις: «Πράσινες Τεχνολογίες»

Ομάδα Δράσεων: Εισαγωγή πράσινων τεχνολογιών στις παραγωγικό σύστημα

Δράση 5.3.1.α: Χρήση πράσινων τεχνολογιών στην αγροτική παραγωγή (ΠΑΑ)

-Ενίσχυση για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ αγροδιατροφικών εκμεταλλεύσεων & μονάδων με την ενσωμάτωση και χρήση πράσινων τεχνολογιών και τεχνολογιών ενεργειακής εξοικονόμησης, καθώς και την εγκατάσταση συστημάτων μικρής κλίμακας για την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και την αξιοποίηση υπολειμμάτων (προμήθεια μηχανημάτων & εξοπλισμού που συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος κλπ).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.3.1.β: Χρήση πράσινων τεχνολογιών στην μεταποίηση αγροτικών προϊόντων (ΠΑΑ και ΕΠΑΘ)

-Ενίσχυση για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ μεταποιητικών μονάδων παραγωγής αγροτικών (περιλαμβανομένων των αλιευτικών) προϊόντων (του Παραρτήματος Ι και εκτός Παραρτήματος Ι για τα αγροτικά προϊόντα), με την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας, χρήσης νέων τεχνολογιών και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, καθώς και την εγκατάσταση συστημάτων μικρής κλίμακας για την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και την αξιοποίηση υπολειμμάτων (με την αγορά μηχανημάτων που συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, σχετικές άυλες επενδύσεις κλπ).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.120.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.3.1.γ: Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων και των πλωτών μέσων (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση μεταποιητικών ΜΜΕ αγροδιατροφικού τομέα και πλωτών μέσων για την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:800.000€

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση 5.3.1.δ: Ανάπτυξη και χρήση πράσινων τεχνολογιών στον τουρισμό (ΕΠΑΝΕΚ)

-Ενίσχυση της ενεργειακής αναβάθμισης και τη βελτίωσης της απόδοσης ξενοδοχειακών (κυρίως) κλπ τουριστικών μονάδων /κτιρίων επαγγελματικής χρήσης: (με ενεργειακά αποδοτικά συστήματα για ψύξη και θέρμανση , παραγωγή ζεστού νερού, καθώς και τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας), στην κατεύθυνση της δημιουργίας «Πράσινων Ξενοδοχείων» με αντίστοιχη πιστοποίηση.

(ΣΗΜ.: σε συνδυασμό με δράσεις θεματικού τουρισμού συμβάλει στην προώθηση του οικολογικού-πράσινου τουρισμού)

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 4.000.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

«Οριζόντιες» Δράσεις: Δομές & Λειτουργίες Υποστήριξης

Ομάδα Δράσεων: Δημιουργία δομών υποστήριξης της στρατηγικής «έξυπνης εξειδίκευσης»

Δράση 5.4.1.α: Παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης παραγωγικού συστήματος (ΠΕΠ)

-Εξειδικευμένη υποστήριξη προς το τοπικό παραγωγικό σύστημα (ΜΜΕ) στην κατεύθυνση της περιφερειακής στρατηγικής «έξυπνης εξειδίκευσης», μέσω της δημιουργίας αποκεντρωμένης δομής υποστήριξης, με βασική της δραστηριότητα την «επιχειρηματική ανακάλυψη» και παρακίνηση για καινοτομία (συμβουλευτική & πληροφόρηση, εξατομικευμένης προσέγγιση & καθοδήγηση, υποστήριξη της δικτύωσης, της πιστοποίησης & του επιχειρησιακού σχεδιασμού, **επιβράβευσης καινοτόμων σχεδίων** κλπ δράσεις παρακίνησης).

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.: 1.775.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Σύμπραξη Φορέων (Αυτοδιοίκηση, Επιμελητήρια, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ κλπ)

Δράση 5.4.1.β: Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών & εξειδικευμένης υποστήριξης (Τ.Β. ΠΕΠ)

- Εκπόνηση στρατηγικών, προπαρασκευαστικών κλπ εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών και εξασφάλιση ειδικευμένων εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα που άπτονται της περιφερειακής στρατηγικής «έξυπνης εξειδίκευσης».

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ Δ.Δ.:500.000 €

ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Αυτοδιοίκηση, Επιμελητήρια, ΑΕΙ/ΑΤΕΙ

Δ.6. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Πέραν από την ανάδειξη των (4+1) τομέων προτεραιότητας που προηγήθηκε και τις αντίστοιχες πολιτικές και δράσεις που υλοποιούνται με «οριζόντιο» τρόπο σε ολόκληρο το χώρο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, στο πλαίσιο της στρατηγικής «έξυπνης εξειδίκευσης», η επιμέρους (ανά χωρική ενότητα) ανάλυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων αναδεικνύει και τη χωρική διάσταση της στρατηγικής.

Οι επιμέρους, διακριτές εδαφικές ενότητες της Περιφέρειας, όπως **τα αστικά κέντρα, ο παράκτιος χώρος ή ο ορεινός χώρος/αγροτική ενδοχώρα** κλπ, εμφανίζουν τα δικά τους συγκριτικά πλεονεκτήματα και μια μεγαλύτερη δυνατότητα εξειδίκευσης σε κάποιον από τους 4 τομείς προτεραιότητας: *Αγροδιατροφή, Θαλάσσια οικονομία, Θεματικός/Οικολογικός τουρισμός, Δημιουργική/Πολιτιστική οικονομία*. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τις χωρικές ιδιαιτερότητες και το πλαίσιο της «έξυπνης εξειδίκευσης», προτείνεται **ως δυνατότητα**, η παράλληλη υλοποίηση περιορισμένου αριθμού και ικανού μεγέθους **Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Χωρικής Ανάπτυξης** με έμφαση στην «**Έξυπνη Εξειδίκευση**» των περιοχών και με βάση το συγκριτικό τους πλεονέκτημα και με κατεύθυνση την ενίσχυση της εδαφικής καινοτομίας και των πόλων ανταγωνιστικότητας.

Δράση : Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη με εστίαση στην Αγροδιατροφή & Γαστρονομία

-Ενίσχυση και υποστήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένης τοπικής στρατηγικής περιοχών του **αγροτικού (κυρίως του ορεινού) χώρου** της ΠΙΝ, από ομάδες τοπικής δράσης, με έμφαση στον πρωτογενή τομέα και τη διασύνδεσή του με τον τουρισμό (αγροδιατροφική αλυσίδα και γαστρονομία). *Στη συγκεκριμένη τοπική στρατηγική θα συμβάλουν:*

-το Π.Α.Α. **καθοριστικά (ΠΡΟΤ -6- κυρίως Μέτρο 19 κ.ά.)** μέσω Δράσεων που αφορούν (ενδεικτικά):

- στη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων και στην ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων
- στη δικτύωση και την ανάπτυξη συνεργασιών
- στην παροχή βασικών τοπικών υπηρεσιών & μικρής κλίμακας υποδομών
- στην προπαρασκευή των τοπικών στρατηγικών και την ενδυνάμωση των τοπικών φορέων

-το ΕΠΑΝΕΚ (Ε.Π. 3.α & 3.β) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην ενίσχυση ΜΜΕ με έμφαση στην παραγωγή τυπικών προϊόντων & την πιστοποίηση σε θέματα που σχετίζονται με τρόφιμα & εστίαση (τομείς RIS)

-Το ΕΠΑΝΑΔ (Ε.Π. 8.ι) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην κατάρτιση του τοπικού δυναμικού σε θέματα που σχετίζονται με τη RIS3 και

-Το ΠΕΠ (Ε.Π. 7.α. κ.ά.), μέσω δράσεων που αφορούν

- στη συμπλήρωση τοπικών υποδομών (προσβασιμότητα κλπ)

Δράση : Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη με εστίαση στην Θαλάσσια Οικονομία

-Ενίσχυση και υποστήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένης τοπικής στρατηγικής **παράκτιων περιοχών** της ΠΙΝ με αναπτυξιακή δυναμική στη «θαλάσσια οικονομία» και τη διασύνδεσή της με τον τουρισμό (θαλάσσιος & παράκτιος τουρισμός, περιβάλλον & πολιτισμός, αλιεία κλπ). *Στη συγκεκριμένη τοπική στρατηγική θα συμβάλουν:*

-Το ΠΕΠ (Ε.Π. 7.α. κ.ά.), μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην ενίσχυση του θαλάσσιου τουρισμού (ιστιοπλοϊκός, καταδυτικός, κτλ.),
- στη διάσωση & ανάδειξη της παράκτιας και υποθαλάσσιας πολιτιστικής κληρονομιάς
- στη δικτύωση του τουριστικού με τον αγροτικό τομέα
- στην Οργανωμένη Διαχείριση της Παράκτιας Ζώνης (ΟΔΠΖ-πilotικό)

-το ΕΠΑΝΕΚ (Ε.Π. 3.α & 3.β) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην ενίσχυση της παραγωγής τυπικών προϊόντων & την πιστοποίηση σε θέματα που σχετίζονται με τρόφιμα (αλιεία κ.ά.) & εστίαση (τομείς RIS)

-Το ΕΠΑΝΑΔ (Ε.Π. 8.ι) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην κατάρτιση του τοπικού δυναμικού σε θέματα που σχετίζονται με τη RIS3 και

-Το ΕΠΠΕΡΑΑ (Ε.Π. 6.ε- δράση -9-), μέσω δράσεων που αφορούν

- σε πιλοτικά προγράμματα ΟΔΠΖ αστικής περιοχής

-το ΕΠΑΘ (ΠΡΟΤ. ΕΕ -1-) μέσω δράσεων που αφορούν:

- ανάπτυξη αλιευτικού τουρισμού και ενίσχυση αλιείας

Δράση : Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη με εστίαση στο Θεματικό Τουρισμό

-Ενίσχυση και υποστήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένης τοπικής στρατηγικής **παράκτιων περιοχών** της ΠΙΝ με επέκταση στην **ενδοχώρα** και με αναπτυξιακή δυναμική στη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος («θεματικός-π.χ. οικολογικός τουρισμός») και τη διασύνδεσή του περιβάλλοντος με τον τουρισμό. Στη συγκεκριμένη τοπική στρατηγική θα συμβάλουν:

-Το ΠΕΠ (Ε.Π. 6c, 3a, 4a. κ.ά.), μέσω δράσεων που αφορούν:

στην ανάδειξη και ήπια αξιοποίηση σημαντικών περιβαλλοντικών πόρων στη δικτύωση του τουριστικού με τον περιβαλλοντικό & αγροτικό τομέα στην εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσιες υποδομές και την κατοικία

-το ΕΠΑΝΕΚ (Ε.Π. 4.b, 3.a & 3.c) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην ενίσχυση της «πράσινης» τουριστικής επιχειρηματικότητας & την πιστοποίηση σε θέματα που σχετίζονται με φιλοξενία & εστίαση (τομείς RIS)

-Το ΕΠΑΝΑΔ (Ε.Π. 8.i) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην κατάρτιση του τοπικού δυναμικού σε θέματα που σχετίζονται με τη RIS3

-το ΕΠΕΡΑΑ (Ε.Π. 6.e.- δράση 10) μέσω δράσεων που αφορούν:

- σε πιλοτικά προγράμματα για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη «πράσινων» πόλεων

-το Π.Α.Α. (ΠΡΟΤ -4- Μέτρο 11, ΠΡΟΤ. -3- Μέτρα 4,9, 16 κ.ά.) μέσω Δράσεων που αφορούν (ενδεικτικά):

- στην ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας & της βελτίωσης της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων και στην ανάπτυξη μη γεωργικών δραστηριοτήτων
- στη δικτύωση και την ανάπτυξη συνεργασιών

Δράση : Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη με εστίαση στη Δημιουργική Οικονομία

-Ενίσχυση και υποστήριξη της υλοποίησης ολοκληρωμένης τοπικής στρατηγικής **αστικών περιοχών** της ΠΙΝ με πλούσιο (υλικό και άυλο) πολιτιστικό απόθεμα και συνεπώς με δυνατότητες ανάπτυξης της δημιουργικής/πολιτιστικής οικονομίας, δηλαδή της αξιοποίησης της ιδιαίτερης πολιτιστικής ταυτότητας σε επιχειρηματική βάση (δημιουργική οικονομία, πολιτιστικός τουρισμός) και τη διασύνδεσή του πολιτισμού με τον τουρισμό. Στη συγκεκριμένη τοπική στρατηγική θα συμβάλουν:

-Το ΠΕΠ (Ε.Π. 3.a, 2c, 6c. κ.ά.), μέσω δράσεων που αφορούν:

- στη δημιουργία εκκολαπτηρίου πολιτιστικών και δημιουργικών επιχειρήσεων
- στη δικτύωση του τουριστικού με τον πολιτιστικό τομέα
- στην αποκατάσταση & ανάδειξη στοιχείων της ιστορικής κληρονομιάς και σύγχρονης δημιουργίας
- στη αξιοποίηση προηγμένων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών στον πολιτιστικό τομέα

-το ΕΠΑΝΕΚ (Ε.Π. 3.a, 6c) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στο «δημιουργικό» τομέα
- στην ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών προστασίας πολιτιστικής κληρονομιάς & δημιουργίας

-Το ΕΠΑΝΑΔ (Ε.Π. 8.i) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην κατάρτιση του τοπικού δυναμικού σε θέματα που σχετίζονται με τη RIS3

-το ΕΠΕΡΑΑ (Ε.Π. 6.e.- δράση 33) μέσω δράσεων που αφορούν:

- στην καινοτόμο διαχείριση επισκεπτών σε ιστορικά κέντρα πόλεων
- στην αναβάθμιση του αστικού δυναμικού στο πλαίσιο σχεδίου ολοκληρωμένης ανάπτυξης

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ: Ομάδες δράσεων, προϋπολογισμός, πηγή χρηματοδότησης

ΤΟΜΕΙΣ		ΔΡΑΣΕΙΣ		Πηγή Χρηματοδότησης						
Υπο-τομέας	ΟΜΑΔΑ ΔΡΑΣΕΩΝ	Προϋπολογισμός	Π.Ε.Π.	ΕΠΑΝΕΚ	HORIZON	ΠΑΑ	ΕΠΘΑ	ΕΠΑΝΑΔ	ΕΠΕΡΑΑ	ΕΠΔΜεταρ
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ	Αξιοποίηση της έρευνας & καινοτομίας στο αγροδιατροφικό σύστημα	4.500.000	2.200.000	1000000	0	1.300.000	0	0	0	0
	Βελτίωση καλλιεργητικών & εκτροφικών μεθόδων και τεχνολογίας παραγωγών	16.550.000	1.000.000	3.000.000	0	12.550.000	0	0	0	0
	Τυποποίηση, πιστοποίηση και ανάπτυξη δικτύων	4.400.000	450.000	0	0	3.950.000	0	0	0	0
ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ	Ενίσχυση της γαστρονομικής τοπικότητας	2.700.000	1.500.000	1.200.000	0	0	0	0	0	0
	Προώθηση & ανάδειξη τοπικής γαστρονομίας	1.000.000	1.000.000	0	0	0	0	0	0	0
ΑΓΡΟΔ. & ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ		29.150.000	6.150.000	5.200.000	0	17.800.000	0	0	0	0
ΑΛΙΕΙΑ & ΥΔΑΤΟΚΑΛ.	Βελτίωση ιχθυογενετικού υλικού και αλίευση - εκτροφή νέων ειδών	1.000.000	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0
	Εκσυγχρονισμός και εφαρμογή νέων μεθόδων εκτροφής & αλίευσης	2.300.000	0	0	0	0	2.300.000	0	0	0
	Πιστοποίηση, τυποποίηση και μεταποίηση αλιευμάτων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας	1.790.000	700.000	0	0	0	1.090.000	0	0	0
	Αειφόρος διαχείριση της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	900.000	0	0	0	0	900.000	0	0	0
ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	Υποστήριξη δραστηριοτήτων ιστιοπλοΐας και κρουαζιέρας	1.800.000	1.800.000	0	0	0	0	0	0	0
	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας σε συμπληρωματικές μορφές θαλάσσιου τουρισμού	4.600.000	3.850.000	0	0	0	750.000	0	0	0
ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		12.390.000	6.350.000	1.000.000	0	0	5.040.000	0	0	0
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	Ανάπτυξη συνεργατικών μοντέλων δράσης	600.000	600.000	0	0	0	0	0	0	0
	Ανάπτυξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων υπηρεσιών εμπειρίας	43.150.000	15.250.000	13.900.000	0	14.000.000	0	0	0	0
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Παραγωγική αξιοποίηση πολιτιστικού & δημιουργικού δυναμικού	7.832.000	4.332.000	3.500.000	0	0	0	0	0	0
"ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΠΕΡΙΑΣ"		51.582.000	20.182.000	17.400.000	0	14.000.000	0	0	0	0
ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ	Αξιοποίηση της βιο-πληροφορικής στην πρόγνωση & παραγωγή υπηρεσιών υγείας	4.513.000	1.513.000	0	3.000.000	0	0	0	0	0
ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		4.513.000	1.513.000	0	3.000.000	0	0	0	0	0
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ (ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ)	Ενίσχυση δεξιοτήτων και απασχόλησης στους τομείς προτεραιότητας	13.075.000	2.425.000	1.650.000	0	0	0	9.000.000	0	
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ (Τ.Π.Ε.)	Υιοθέτηση & χρήση ψηφιακών συστημάτων & εφαρμογών στον αγροδιατροφικό και τουριστικό τομέα	6.850.000	1.050.000	5.400.000	0	400.000	0	0	0	0
	Ψηφιακές Υπηρεσίες Βελτιστοποίησης υποδομών, εγκαταστάσεων & υπηρεσιών	7.100.000	5.100.000	0	0	0	0	0	0	2.000.000
	Υποδομές ευρυζωνικότητας	6.450.000	0	6.450.000	0	0	0	0	0	0
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ("ΠΡΑΣΙΝΕΣ" ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ)	Εισαγωγή πράσινων τεχνολογιών στις παραγωγικό σύστημα	7.420.000	0	4.800.000	0	2.300.000	320.000	0	0	0
ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ (ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ)	Δημιουργία δομών υποστήριξης της στρατηγικής «έξυπνης εξειδίκευσης»	2.275.000	2.275.000	0	0	0	0	0	0	0
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ		43.170.000	10.850.000	18.300.000	0	2.700.000	320.000	9.000.000	0	2.000.000
"ΕΥΓΙΝΗ" ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	Συμπληρωματικές δράσεις για εφαρμογή Ο.Χ.Α.	55.000.000	0	0	0	25.000.000	0	0	30.000.000	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		195.805.000	45.045.000	41.900.000	3.000.000	59.500.000	5.360.000	9.000.000	30.000.000	2.000.000

Ε. Σύστημα Διακυβέρνησης της πολιτικής Καινοτομίας

Ο επιτυχημένος σχεδιασμός και υλοποίηση της περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης απαιτεί την κινητοποίηση και συμμετοχή όλων των «κοινωνικών πρωταγωνιστών» και ιδιαίτερα του επιχειρηματικού κόσμου, μέσα από ένα κοινό **σύστημα Διακυβέρνησης**, που εκτός από τη συμμετοχή, θα διασφαλίζει τον έλεγχο, την εφαρμογή αλλαγών και την συνεχή βελτίωση διαδικασιών σε οποιαδήποτε κλίμακα διοίκησης⁹.

Επομένως το «σύστημα διακυβέρνησης» θα πρέπει να συγκροτηθεί με τρόπο που να διασφαλίζει:

- Α. την ουσιαστική συμμετοχή των 4 μερών (ερευνητικό, παραγωγικό, δημόσιο, κοινωνικό)
- Β. τη διασύνδεση, το συντονισμό και την αλληλεπίδραση με το εθνικό επίπεδο και την Εθνική Στρατηγική RIS
- Γ. τον κατάλληλο σχεδιασμό, καθώς και την αποτελεσματική και ωφέλιμη υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής .

Ε.1. Διακυβέρνηση σε Περιφερειακό επίπεδο

Ακολουθώντας τη δομή ενός περιφερειακού «ολοκληρωμένου συστήματος διακυβέρνησης» δημιουργούνται τρία διακριτά επίπεδα λειτουργιών:

Επίπεδο 1: Συντονισμός και χάραξη Στρατηγικής	
Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων	Αιρετό όργανο με την ευθύνη της Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Ολόκληρο το περιφερειακό σύστημα διακυβέρνησης της πολιτικής Καινοτομίας, εκπορεύεται και αναφέρεται τελικά στο Όργανο αυτό.
«Δίκτυο Έξυπνης Εξειδίκευσης της Π.Ι.Ν.» το οποίο μετατρέπεται σε Περιφερειακό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΠΣΚ)	Το ΠΣΚ είναι όργανο που ορίζεται, συγκροτείται και αναφέρεται με γνωμοδοτήσεις του στο Περιφερειακό Συμβούλιο Ιονίων Νήσων και έχει ως σκοπό του την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου ανάμεσα στους παραγωγικούς, ερευνητικούς, δημόσιους και κοινωνικούς φορείς της Π.Ι.Ν. για την ανάπτυξη και υποστήριξη της Περιφερειακής Στρατηγικής «Έξυπνης Εξειδίκευσης». Το ΠΣΚ θα αποτελείται από έναν περιορισμένο αριθμό εκπροσώπων παραγωγικών, ακαδημαϊκών, αυτοδιοικητικών & κοινωνικών φορέων, καθώς και εξειδικευμένων τεχνοκρατών και θα λειτουργεί με βάση Κανονισμό Λειτουργίας που εγκρίνεται από το Π.Σ. Των εργασιών του ΠΣΚ προεδρεύει ο Περιφερειάρχης Ι.Ν.

⁹ «Κύκλος Deming» - Πηγή: «RIS3 Governance Guide S³ Platform», Willem Reek for the S3 Platform and the Northern Netherlands Alliance, Οκτώβριος 2013

Επίπεδο 2: Σχεδιασμός & Υλοποίηση πολιτικής

Πλατφόρμες Καινοτομίας (Π.Κ.) στο πλαίσιο του ΠΣΚ	<p>Υπό την ευθύνη του ΠΣΚ συγκροτούνται Πλατφόρμες Καινοτομίας (Ομάδες Εργασίας & Διαλόγου), καταρχήν στους 4 τομείς προτεραιότητας.</p> <p>Ο ρόλος τους αναφέρεται στην παροχή εξειδικευμένης συμβουλευτικής υποστήριξη κατά το σχεδιασμό (π.χ. εξειδίκευση δράσεων σε επίπεδο «αλυσίδας αξίας» κλάδου) ή την αναθεώρηση της πολιτικής καινοτομίας της ΠΙΝ. Συγκροτούνται από το ΠΣΚ, με δυνατότητα επέκτασης και πέραν των παραπάνω 4 τομέων, με βάση τις ανάγκες και το κατάλληλο μείγμα εκπροσώπησης.</p> <p>Λειτουργούν υπό το γενικό συντονισμό της Γ.Δ. Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της ΠΙΝ και συμμετέχουν στις αντίστοιχες θεματικές «πλατφόρμες» διαλόγου της Γ.Γ.Ε.Τ.</p>
--	---

Επίπεδο 3: Υλοποίηση πολιτικής και διαχείριση δράσεων

Δομή Υποστήριξης της Καινοτομίας & της RIS	<p>Πρόκειται για νέα Δομή, υποστηρικτική, που θα δημιουργηθεί και θα λειτουργεί αποκεντρωμένα (με «αντένες») σε κάθε Π.Ε. (νομό), στελεχωμένη με στελέχη υψηλής εξειδίκευσης.</p> <p>Βασική δραστηριότητα της Δομής θα είναι η «επιχειρηματική ανακάλυψη» και παρακίνηση για καινοτομία και επιχειρηματικότητα στους τομείς προτεραιότητας, καθώς και η υποστήριξη του έργου από τις «Πλατφόρμες Καινοτομίας» και του ΠΣΚ.</p> <p>Θα υπάγεται στη Γ.Δ. Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της ΠΙΝ. & προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από το ΠΕΠ.</p>
---	--

Ε.2. Διασύνδεση και συντονισμός με το εθνικό επίπεδο

Η διασύνδεση των δύο επιπέδων επιχειρείται μέσω των παρακάτω οργάνων:

Συντονισμός «περιφερειακού» με «εθνικό επίπεδο

Δίκτυο Συντονισμού για την « Έξυπνη Εξειδίκευση»	<p>Σύμφωνα με το Σ.Ε.Σ., προβλέπεται η λειτουργία «Δικτύου Συντονισμού για την Έξυπνη Εξειδίκευση», που θα αναλάβει το συντονισμό της υλοποίησης της εθνικής & των περιφερειακών RIS.</p> <p>Σε αυτό συμμετέχουν η ΕΑΣ (Υπ. Οικονομίας), η ΓΓΕΤ και οι Περιφέρειες της χώρας.</p> <p>Πρόκειται για ένα σύστημα παρακολούθησης και καθοδήγησης της υλοποίησης της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.</p>
Περιφερειακό Επιστημονικό Συμβούλιο	<p>Με απόφαση της Περιφέρειας, είναι δυνατή η συγκρότηση Π.Ε.Σ., που λειτουργεί ως συμβουλευτικό &</p>

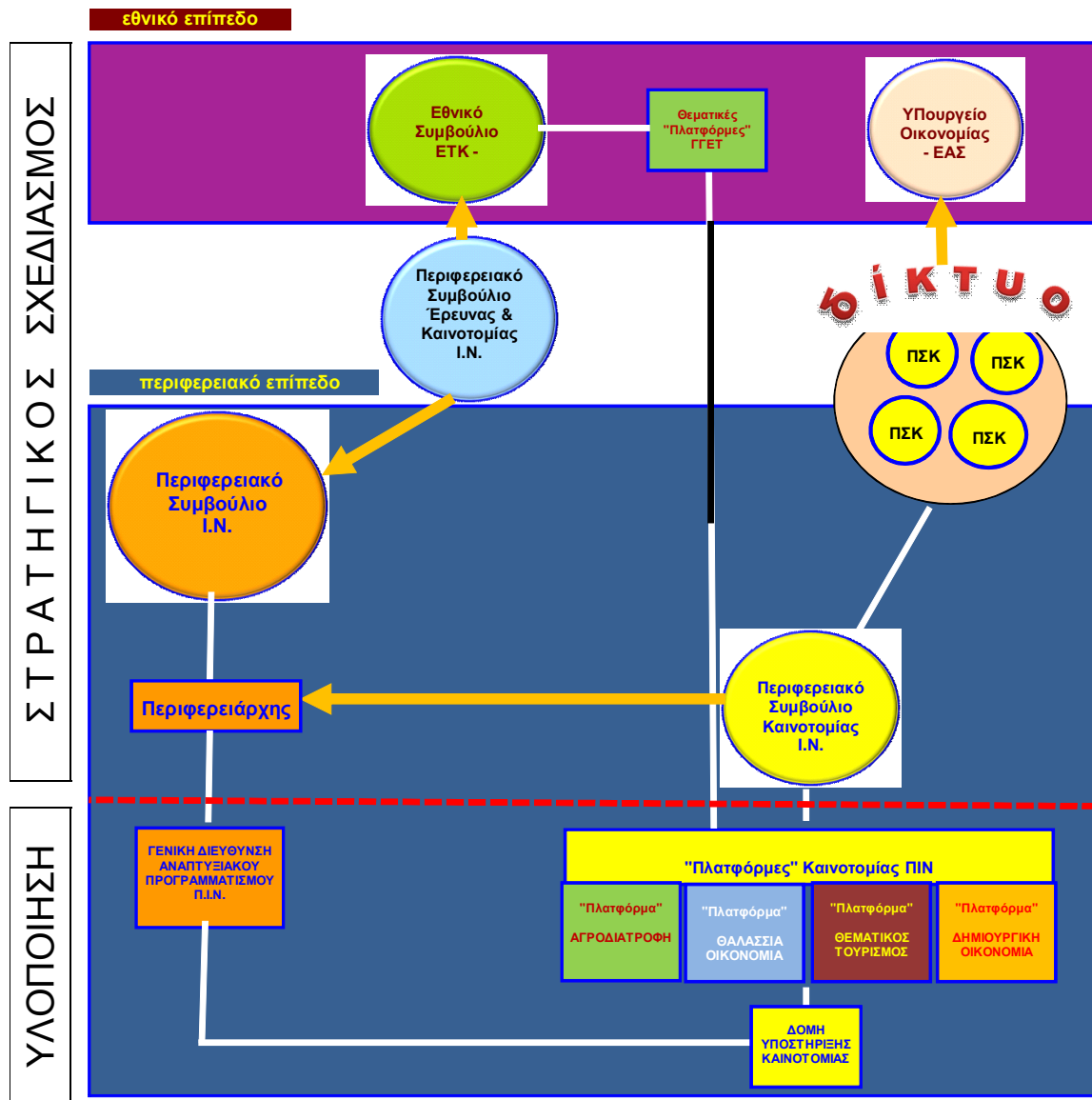
Έρευνας & Καινοτομίας (Π.Ε.Σ.)

εισηγητικό όργανο ανάμεσα στη Γ.Γ.Ε.Τ. και την Περιφέρεια για την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής ΕΤΑΚ και του Σχεδίου Δράσης σε περιφερειακό επίπεδο (Ν. Ν.4310/8.12.2014).

Το Π.Ε.Σ. είναι 7μελές (3 μέλη είναι ερευνητές με διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος και μακρόχρονη ερευνητική & επαγγελματική πείρα & 4 μέλη προέρχονται από την Αυτοδιοίκηση και τον επιχειρηματικό κόσμο της Περιφέρειας.

και αποδίδεται με τα παρακάτω σχήμα, σύμφωνα με το οποίο το «περιφερειακό επίπεδο» επικοινωνεί με το «εθνικό»:

Σχήμα: Διακυβέρνηση & συντονισμός σε περιφερειακό επίπεδο

ΣΤ. Μηχανισμός παρακολούθησης/αξιολόγησης της εφαρμογής της RIS3

Η **παρακολούθηση** αποσκοπεί στο να επαληθεύσει ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται σωστά και δαπανώνται για την παροχή των προβλεπόμενων εκροών σύμφωνα με τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων καθώς και ότι οι δείκτες εκροών εξελίσσονται προς την επιθυμητή κατεύθυνση. Η παρακολούθηση εντοπίζει επίσης τις αποκλίσεις από τους στόχους καθώς και τις καθυστερήσεις και τα εμπόδια στην εξέλιξη κάθε προτεραιότητας, μετρά την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των παρεμβάσεων και προτείνει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Αναλυτικότερα, η διαδικασία της παρακολούθησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- παρακολούθηση της τήρησης των βασικών επιλογών, προτεραιοτήτων και κατευθύνσεων της στρατηγικής RIS3 με τη χρήση κατάλληλων διαδικασιών, δεικτών και συστημάτων εφαρμογής, ανατροφοδότησης και επικαιροποίησης.
- συνεχή αποτίμηση και διατύπωση προτάσεων, διορθωτικών μέτρων, προγραμμάτων, πρωτοβουλιών, δράσεων και κάθε είδους ενεργειών που κατά περίπτωση απαιτούνται, καθώς και τον εντοπισμό ενεργειών που αντίκεινται ή δεν εναρμονίζονται προς τις κατευθύνσεις ορθής εφαρμογής της RIS3.
- παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των δράσεων της περιφερειακής στρατηγικής RIS3 και εντοπισμό ενδεχόμενων αποκλίσεων από τους προϋπολογισμούς, τα χρονοδιαγράμματα και το φυσικό αντικείμενο με υποβολή προτάσεων για διορθωτικές ενέργειες.
- παροχή διαρκούς, αξιόπιστης και αντικειμενικής πληροφόρησης και τεκμηριωμένων απόψεων στους εμπλεκόμενους φορείς, στα αρμόδια όργανα και στους πολίτες.
- συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα έξυπνης εξειδίκευσης.
- μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών άλλων χωρών σε σχετικά θέματα, εφόσον κριθεί σκόπιμο.

Εργαλείο για την παρακολούθηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης είναι το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΠΕΠ (και των άλλων προγραμμάτων) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Όσον αφορά στην **αξιολόγηση**, στόχο έχει την διερεύνηση της συνεισφοράς της Στρατηγικής στις επιδιωκόμενες διορθωτικές και αναπτυξιακές αλλαγές, όπως αντανακλώνται στους δείκτες αποτελεσμάτων. Επίσης στόχος της αξιολόγησης είναι να επιβεβαιώνει και να εξηγεί τις αιτίες για τις οποίες τα αποτελέσματα επιτυγχάνονται ή αποκλίνουν και τις τυχόν αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση επιτρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον η swot ανάλυση παραμένει επίκαιρη και ποιες πιθανές αλλαγές κρίνονται απαραίτητες. Η διαδικασία της αξιολόγησης περιλαμβάνει ερωτήματα που θα απαντώνται στις περιοδικές Εκθέσεις Αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής της RIS3 και σχετίζονται με :

αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας υλοποίησης
αξιολόγηση του συστήματος ποιοτικών και ποσοτικών στόχων του ΕΠ
αποτίμηση της συνεχιζόμενης ορθότητας και συνέπειας της στρατηγικής

Αρμόδιος φορέας για την παρακολούθηση της υλοποίησης και έχων την ευθύνη της προώθησης της αξιολόγησης της στρατηγικής RIS3 είναι η **Περιφέρεια Ιονίων Νήσων**, μέσω της Δομής Υποστήριξης της Καινοτομίας και σε τελική ανάλυση της **Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού**.

Οι **δείκτες** (εκροών και αποτελεσμάτων) που θα χρησιμοποιηθούν **αποτυπώνονται σε σχετικό Πίνακα του Παραρτήματος**.

Ζ. Μόχλευση ιδιωτικών πόρων

Η μόχλευση ιδιωτικών πόρων είναι ιδιαίτερα σημαντική εκτός των άλλων γιατί ενεργοποιεί τον ιδιωτικό τομέα και αυξάνει τα επενδύσιμα μεγέθη και μάλιστα σε πεδία όπως αυτά της έρευνας, των τεχνολογιών και της καινοτομίας, όπου η έως σήμερα επένδυση στα Ιόνια Νησιά κρίνεται ιδιαίτερα χαμηλή.

Ένας από τους σκοπούς της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, εντός του πλαισίου της «Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση» είναι:

- η μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική διάχυση της δυνατότητας επιχειρηματικής αξιοποίησης των ευκαιριών για «έρευνα και καινοτομία», λαμβάνοντας υπόψη τη δύσκολη οικονομική συγκυρία και την περιορισμένη δυνατότητα επένδυσης ιδιωτικών πόρων για τη μεγάλη πλειονότητα των ενδιαφερομένων, ιδίως των νέων.

Για το λόγο αυτό προκρίνονται επενδύσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους, κυρίως για «Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις», ώστε να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή διάχυση, με τη χρήση «ευέλικτων» χρηματοδοτικών εργαλείων που

- επιτρέπουν μια κλιμάκωση των ενισχύσεων (αρκετά υψηλότερη από αυτή του «Περιφερειακού Χάρτη Ενισχύσεων»), ανάλογα με το βαθμό καινοτομίας της επιχειρηματικής ιδέας και του επιχειρηματικού σχεδίου («Κανόνας De Minimis»).

Επίσης, στο ίδιο πλαίσιο, θα αντιμετωπίζονται με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους η «κοινωνική καινοτομία» και η «κοινωνική επιχειρηματικότητα».

Όσον αφορά τα προβλεπόμενα μεγέθη μόχλευσης, αυτά είναι σχετικά περιορισμένα στο πλαίσιο του ΠΕΠ, αφού περιορισμένοι είναι και οι πόροι που διατίθενται στους αντίστοιχους Θεματικούς Στόχους 1,2 και 3. Η συνολική μόχλευση ιδιωτικών πόρων αυξάνεται εάν συνυπολογιστούν και οι πόροι των άλλων Προγραμμάτων, που με βάση τη Στρατηγική θα επιδιωχθεί να επενδυθούν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται αναλυτικά τα μεγέθη αναμενόμενης μόχλευσης ιδιωτικών πόρων μέσω του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων 2014-2020, στο πλαίσιο της «Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης».

Πίνακας: Μόχλευση ιδιωτικών πόρων μέσω των δράσεων του ΠΕΠ Ι.Ν. 2014-2020

Θ.Σ.	Ενισχυόμενες Δράσεις	Δημόσιοι Πόροι (€)	% Ενίσχυσης	Ελάχιστοι Ιδιωτικοί Πόροι (€)	Μέγιστοι Ιδιωτικοί Πόροι (€)
ΘΣ 1(b)	Δράση 1.1.1.γ: Συμπράξεις ΑΕΙ-Παραγωγών-ΜΜΕ στον αγροδιατροφικό τομέα (τροφήμα) (ΠΕΠ)	500.000	50-70%	215.000	500.000
	Δράση 3.2.1.β: Προώθηση συνεργασιών για την ανάπτυξη ερευνητικού / εκπαιδευτικού τουρισμού (ΠΕΠ)	400.000	50-70%	171.000	400.000
	Δράση 3.3.1.γ: Παραγωγή νέου πολιτιστικού & δημιουργικού δυναμικού με τη συνδρομή της έρευνας	350.000	50-70%	150.000	350.000
ΘΣ 2(b)	Δράση 3.3.1.γ: Ενίσχυση επιχειρηματικότητας στον τομέα της πολιτιστικής & δημιουργικής οικονομίας	1.200.000	50-70%	515.000	1.200.000
ΘΣ	Δράση 1.2.1.β: Μεταποίηση αγρο-διατροφικών προϊόντων	1.000.000	50-70%	429.000	1.000.000

3(a)	(τρόφιμα)				
	Δράση 1.3.1.γ: Δικτύωση και συνεργασίες στον αγροδιατροφικό τομέα	450.000	50-70%	193.000	450.000
	Δράση 1.4.1.α: Εισαγωγή αγροδιατροφικής τοπικότητας στην εστίαση	1.000.000	50%	1.000.000	1.000.000
	Δράση 1.4.1.β: Δικτύωση & συνεργασία μεταξύ των τομέων αγροδιατροφής & εστίασης	400.000	50-70%	172.000	400.000
	Δράση 2.3.1.γ: Δικτύωση και συνεργασία αλιευτικού-υδατ. τομέα με τον τουριστικό (κυρίως) τομέα	200.000	50-70%	86.000	200.000
	Δράση 2.3.1.δ.: Παραγωγή προϊόντων θαλάσσιας βιοτεχνολογίας	500.000	70%	215.000	215.000
	Δράση 2.5.1.α: Συμπράξεις για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού	300.000	50-70%	129.000	300.000
	Δράση 2.5.1.β: Επιχειρηματική αξιοποίηση θαλάσσιου τουρισμού	1.000.000	50%	1.000.000	1.000.000
	Δράση 2.6.1.γ : Επιχειρηματικότητα σε λουιά πεδία της θαλάσσιας τουριστικής οικονομίας	1.600.000	50%	1.600.000	1.600.000
	Δράση 2.6.1.α: Συμπράξεις για την ανάδειξη του θαλάσσιου πολιτιστικού πλούτου	250.000	50-70%	107.000	250.000
	Δράση 3.1.1.α: Διασύνδεση και συνεργασίες στο τουριστικό σύστημα (δικτύωση)	600.000	50-70%	257.000	600.000
	Δράση 3.2.1.γ: Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας σε λουιά πεδία θεματικού τουρισμού	3.700.000	50%	3.700.000	3.700.000
	Δράση 3.3.1.β:Ενίσχυση επιχειρηματικότητας στον τομέα της πολιτιστικής & δημιουργικής οικονομίας	1.700.000	50-70%	728.000	1.700.000
	Δράση 5.1.1.β: Απόκτηση δεξιοτήτων από εργαζόμενους στους τομείς προτεραιότητας	795.000	50%	795.000	795.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΠ	15.945.000		11.462.000	15.660.000

ΜΟΧΛΕΥΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ : για το σύνολο της Στρατηγικής προβλέπεται συνολική μόχλευση ιδιωτικών πόρων, που κυμαίνεται από **70,4 (ελάχιστο)** έως **90,8 εκατ. € (μέγιστο)**, με συνολική επενδύομενη Δημόσια Δαπάνη 195,8 εκατ. €.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -1- : Σ Χ Ε Δ Ι Ο Δ Ρ Α Σ Η Σ
για τη συνέχιση της διαδικασίας «ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ»

Η «επιχειρηματική ανακάλυψη», όπως έχει ήδη αναφερθεί, αποτελεί μια «εκ των κάτω» διαδικασία συνεχιζόμενη, επεκτεινόμενη και ανατροφοδοτούμενη.

Σε πρώτη φάση (2013-2014), απέδωσε την ανάλυση της περιφερειακής οικονομίας και των δυνατοτήτων για καινοτομία σε επίπεδο (4+1) τομέων και υποτομέων οικονομικής δραστηριότητας.

Στο αμέσως επόμενο διάστημα, η διαδικασία αυτή θα κατευθυνθεί στην «εμβάθυνση» της μελέτης και εντοπισμού δυνατοτήτων για καινοτομία σε **επίπεδο «αλυσίδας αξίας» προϊόντος ή υπηρεσίας**, με σημείο εκκίνησης τους κλάδους εκείνους που προϋδεάζουν για σημαντικές προοπτικές και ταυτόχρονα διαθέτουν μία ελάχιστη απαιτούμενη κρίσιμη μάζα.

Απώτερος σκοπός είναι, όπως το τελευταίο 3μηνο του 2015, ξεκινήσει η υλοποίηση της «Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση» στα Ιόνια Νησιά.

Προς τούτο, προβλέπεται να υλοποιηθεί το παρακάτω Σχέδιο Δράσης (**Action Plan**):

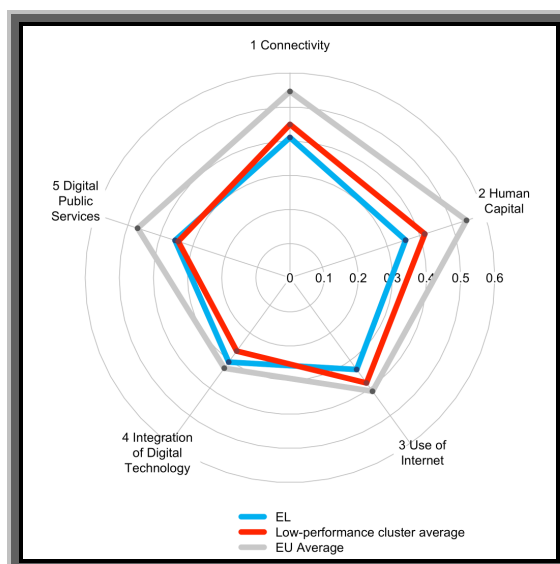
A/A	Προγραμματιζόμενες δράσεις	Χρονικός ορίζοντας
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ		
1.	Εντοπισμός κλάδων προτεραιότητας	
1.α.	Επεξεργασία στοιχείων – επιστημονική τεκμηρίωση	ΜΑΡΤΙΟΣ – ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015
1.β.	Διαβούλευση στο πλαίσιο του Δικτύου για την «ΕΞ-ΕΞ»	ΜΑΪΟΣ 2015
2.	Διερεύνηση δυνατοτήτων καινοτομίας επί της «αλυσίδας αξίας» προϊόντων & υπηρεσιών	
2.α.	Οργάνωση προπαρασκευαστικών «συναντήσεων εργασίας» σε τοπικό επίπεδο (νομός) με τη συμμετοχή δημόσιων, παραγωγικών, ακαδημαϊκών και καταναλωτικών/κοινωνικών φορέων	ΙΟΥΝΙΟΣ 2015
2.β.	Οργάνωση θεματικών «εργαστηρίων σε επίπεδο Περιφέρειας με τη συμμετοχή δημόσιων, παραγωγικών, ακαδημαϊκών και καταναλωτικών/κοινωνικών φορέων και ειδικών επιστημόνων και διαμόρφωση «Σχεδίου Δράσης» επί αλυσίδων αξίας προϊόντων ή ομάδων προϊόντων & υπηρεσιών	ΙΟΥΛΙΟΣ 2015
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ		
3.	Εφαρμογή καινοτόμων ιδεών	
3.α.	Επεξεργασία καινοτόμων ιδεών	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015
3.β.	Προετοιμασία εφαρμογής	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015
3.γ.	Έναρξη υλοποίησης	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015
ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ		
4.	Αξιολόγηση εμπειρίας και ανατροφοδότηση – επέκταση (σε νέους κλάδους)	2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -2- : ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (DIGITAL GROWTH)

Κατάσταση

Οι Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) επιδρούν οριζόντια σε όλους τους παραγωγικούς κλάδους (κυριότερα στις δραστηριότητες έντασης πληροφορίας/γνώσης) και συνεισφέρουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Η δε δυναμική τους είναι μεγαλύτερη ίσως από κάθε άλλου «οριζόντιου» τομέα, αφού βελτιώνουν κάθε επιχειρηματική, διοικητική, κοινωνικής κ.α δραστηριότητα.

Η **Ελλάδα**, σύμφωνα με το «Digital Agenda Scoreboard 2014» συγκεντρώνει συνολική βαθμολογία 0,36 (έναντι 0,47 για τον Ε.Ε. μ. όρο) και κατατάσσεται στην 26η θέση μεταξύ των 28 κρατών μελών της ΕΕ. Παρά την πρόοδο που έχει σημειώσει τελευταίως σε θέματα ψηφιακής συνδεσιμότητας και το γεγονός ότι το σύνολο σχεδόν των νοικοκυριών καλύπτεται από σταθερά ευρυζωνικά δίκτυα, το 37% αυτών δεν κάνει ακόμη χρήση. Ακόμη, η χώρα υστερεί σε ψηφιακές δεξιότητες (μόνο το 59% είναι τακτικοί χρήστες του διαδικτύου, ενώ το 33% δεν το έχει χρησιμοποιήσει ποτέ), καθώς και σε εμπιστοσύνη (χαμηλό ποσοστό «ηλεκτρονικών» αγορών). Η δε παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών αποτελεί μια πρόκληση για τη χώρα, καθώς είναι μεταξύ των τελευταίων χωρών στην Ε.Ε. (παρότι το 38% των χρηστών του διαδικτύου έχει πραγματοποιήσει ηλεκτρονικές συναλλαγές με δημόσιες υπηρεσίες)

Ειδικότερα:

-όσον αφορά την «ψηφιακή συνδεσιμότητα», η χώρα έχει σημειώσει σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με το 2013, αλλά κατατάσσεται στην 26η θέση με 0,41. Η πρόκληση που αντιμετωπίζει αναφέρεται στην αύξηση του αριθμού των ευρυζωνικών συνδρομητών και στη βελτίωση της κάλυψης από δίκτυα «υψηλών ταχυτήτων».

-στην ίδια θέση ανάμεσα στις 28 χώρες της Ε.Ε. κατατάσσεται και όσον αφορά το «ανθρώπινο κεφάλαιο» (βαθμός 0,36) και συνεπώς θα πρέπει να καλύψει το σημαντικό χάσμα ψηφιακών δεξιοτήτων.

-στη «χρήση του διαδικτύου» η χώρα βαθμολογείται με 0,33 και υστερεί σημαντικά στις «ηλεκτρονικές» συναλλαγές, ενώ ταυτόχρονα σημειώνει το υψηλότερο ποσοστό χρήσης ηλεκτρονικών υπηρεσιών χωρίς χρέωση (ειδήσεις, μουσική κλπ), γεγονός που φανερώνει έλλειψη εμπιστοσύνης.

-σχετικά καλύτερη είναι η θέση της χώρας όσον αφορά την «ενσωμάτωση των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις», όπου κατατάσσεται στην 19η θέση (0,31), αλλά και στον τομέα αυτό η πρόοδος είναι αναγκαία.

-τέλος, στον τομέα των «ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών» η χώρα έχει να εμφανίσει τη μεγαλύτερη πρόοδο κατατασσόμενη πλέον στην 21η θέση έναντι της 27ης (2013), αλλά η πρόοδος που πρέπει να συντελεστεί είναι επίσης σημαντική.

Η **Περιφέρεια Ιονίων Νήσων** αν και έχει δυναμική υποδομών και ανθρώπινων πόρων, εντούτοις παρά την σημαντική πρόοδο, συνεχίζει να εμφανίζει χαμηλές επιδόσεις σε ΤΠΕ.

Ειδικότερα:

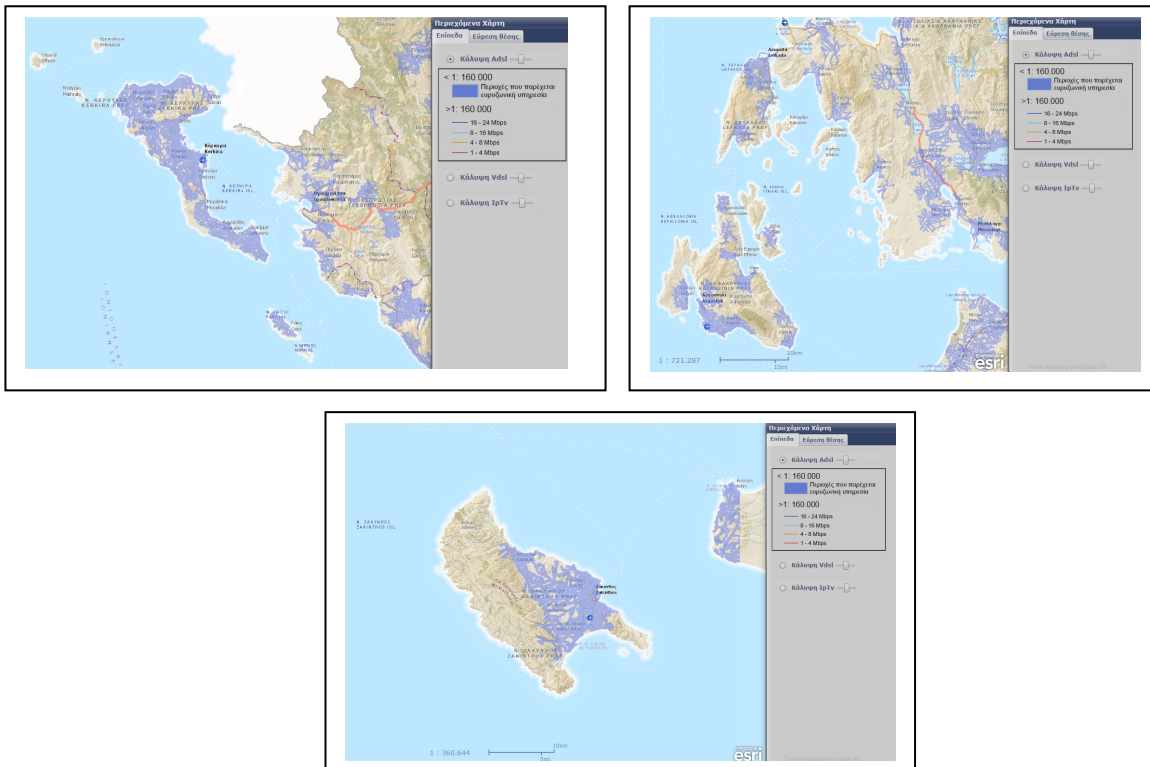
-κατατάσσεται στην 6^η θέση σχετικά με το ποσοστό (41,6%) χρήσης Η/Υ και στην 8η θέση σχετικά με το ποσοστό (37%) χρήσης του Διαδικτύου. Εντούτοις είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η ποσοστιαία μεταβολή χρήσης του Διαδικτύου την περίοδο 2005 - 2008 είναι 66% για τα Ιόνια. Σε επίπεδο νοικοκυριών, το ποσοστό κατ' οίκον σύνδεσης στο διαδίκτυο είναι 35% και η Περιφέρεια καταλαμβάνει επίσης την 6η θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας («Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα»-2010). Λαμβάνοντας υπόψη το τουριστικό προφίλ και το νησιωτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας, η εικόνα δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική.

-αξιοποιείται ήδη σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό η δυνατότητα χρήσης των ηλεκτρονικά διαθέσιμων δημόσιων υπηρεσιών (3^η μεγαλύτερη διείσδυση με ποσοστό 52,4% στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που προσφέρουν οι δημόσιες υπηρεσίες σε πολίτες και επιχειρήσεις -«Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα», 2012).

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔ. ΘΡΑΚΗ	ΚΕΝΤ. ΜΑΚΕΔ.	ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔ.	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	ΑΤΤΙΚΗ	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	ΚΡΗΤΗ	Συγκριτική περίοδο αναφοράς / Πρόσφατα στοιχεία	ΗΠΕΙΡΟΣ
Χρήση Η/Υ (%)	39	42,4	31,3	29,6	41,6	39	36,2	33,6	57,3	41,7	45,4	44,6	2008	31,4
Χρήση διαδικτύου (%)	39,4	41,3	32,8	28,4	37	38,8	36,5	34,6	57	41,9	47,2	43,8	2008	32,2
Μεταβολή χρήσης του διαδικτύου (% 2005-2008)	108	84	25	49	66	154	128	198	79	238	129	137	2008	64
Νοικοκυριά με πρόσβαση στο διαδίκτυο (%)	29,7	36,8	21,3	25,3	35	30,7	32,1	30,3	56	38,9	44,1	37,5	2008	26,2
Χρήση Ηλεκτρονικά Διαθέσιμων Δημόσιων Υπηρεσιών (%)	43,5	32,4	31,5	33,3	52,4	7,1	61,7	29,7	34,9	61,3	19,5	37,7	2011	17,6

Πηγή: Παρατηρητήριο Ψηφιακής Ελλάδας

-σχετικά με το ευρυζωνικό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (συνδέσεις ADSL), η κατάσταση όσον αφορά τις υφιστάμενες ευρυζωνικές παροχές κρίνεται ικανοποιητική, ενώ η μη κάλυψη ορισμένων μικρών νησιών οφείλεται σε αδυναμίες της τεχνολογίας δικτύου πρόσβασης.

Πηγή: Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων

-οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της περιφερειακής οικονομίας, αλλά καλύπτουν κυρίως τοπικές ανάγκες και συνεπώς δεν συνδέονται με τις εθνικές και διεθνείς αλυσίδες αξίας, γεγονός που εμποδίζει τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την ανταγωνιστικότητα και τις προοπτικές ανάπτυξής τους. Σύμφωνα δε με σχετική έρευνα, το 34% των ΜΜΕ της ΠΙΝ διέθεσαν το 2011 κεφάλαια για ΤΠΕ (9^η θέση στις 13 Περιφέρειες της χώρας), αλλά με βάση το ποσοστό επί των συνολικών εξόδων των ΜΜΕ που αφορούσε η δαπάνη για ΤΠΕ, η ΠΙΝ κατατάσσεται στην τελευταία θέση με 6,8%. («ΚτΠ ΑΕ» (2013)

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες Τηλεπικοινωνιών	82	2,5
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	9	0,1
Γενικό άθροισμα ΜΜΕ ΠΙΝ		29.143	3.276,5

Η περιοχή φιλοξενεί ένα σχετικά μικρό αριθμό επιχειρήσεων ΤΠΕ, που είναι επικεντρωμένες κυρίως στην ενσωμάτωση συστημάτων και τη συντήρηση και υποστήριξη λογισμικού για τις κρατικές υπηρεσίες και για το ξενοδοχειακό και το λιανικό κλάδο.

-σημαντικό παράγοντα στον τομέα των ΤΠΕ, αποτελεί η λειτουργία **Τμήματος Πληροφορικής στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο**, καθώς και συναφή **Τμήματα στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων**. Τα δύο αυτά Ιδρύματα αποτελούν τους κύριους πόλους για τη διατήρηση έμπειρων επαγγελματιών ΤΠΕ και την παραγωγή νέων επιστημόνων με επαρκές υπόβαθρο σε ΤΠΕ.

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	Πληροφορικής	Εργαστήρια: <ul style="list-style-type: none"> • Βιοπληροφορικής & Ανθρώπινης Ηλεκτροφυσιολογίας • Πληροφορικής στις Ανθρωπιστικές-Κοινωνικές Επιστήμες • Δικτύων Επικοινωνιών & Ασφάλειας Συστημάτων • Βάσεων Δεδομένων & Πληροφοριακών Συστημάτων • Υπολογιστικής Μοντελοποίησης
Α.Τ.Ε.Ι. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση & την Οικονομία	Εργαστήρια: <ul style="list-style-type: none"> • Πληροφορικής • Δικτύων • Πληροφοριακών Συστημάτων • Διοίκησης και Μάρκετινγκ • Αρχιτεκτονικής και Συστημάτων
	Τεχνολογίας Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών	Εργαστήρια: <ul style="list-style-type: none"> • Πληροφορικής • Τηλεπικοινωνιών • Αρχιτεκτονικής & Ενσωματωμένων Συστημάτων

Ειδικότερα, το Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου έχει επεξεργαστεί καινοτόμες ιδέες σε δύο εξειδικευμένα τμήματα της αγοράς: α) ψηφιακό περιεχόμενο (e-content) και ανάπτυξη της «δημιουργικής βιομηχανίας», όπως 3D animation, διαδραστικά περιβάλλοντα, διαχείριση ηλεκτρονικού περιεχομένου, τρισδιάστατο ήχο, εικονική πραγματικότητα σε video games, και β) χρήση της πληροφορικής για την πρόληψη και διαχείριση φυσικών καταστροφών & περιβαλλοντικών κινδύνων.

-τα πλέον αξιοσημείωτα έργα ΤΠΕ που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια στα Ιόνια Νησιά αφορούσαν στην αρχειοθέτηση των ιστορικών αρχείων, εφαρμογές ηλεκτρονικής κράτησης εισιτηρίων (e-booking) και προβολής για τη «βιομηχανία του τουρισμού», σύστημα πρόληψης φυσικών καταστροφών, εικονικής αναπαράστασης κτιρίων και μνημείων («εικονικός κόσμος»), στην εφαρμογή των μητροπολιτικών οπτικών δικτύων πρόσβασης (MAN) κλπ.

SWOT Analysis για τις Τ.Π.Ε.¹⁰

Όπως προκύπτει από τα προηγούμενα, στην ΠΙΝ υπάρχουν σχετικά επαρκείς υποδομές ΤΠΕ και αρκετά υψηλή διείσδυση τους στον κοινωνικό ιστό. Παρόλα αυτά σε επιμέρους τομείς παρατηρείται υστέρηση σε σχέση με άλλες περιφέρειες της χώρας. Στη συνέχεια παρατίθεται η SWOT ανάλυση για τις ΤΠΕ της ΠΙΝ και την ψηφιακή σύγκλιση. Χαρακτηριστικά τα οποία δεν επηρεάζουν τον συγκεκριμένο τομέα ή παρουσιάζουν μικρού βαθμού συνάφεια δεν αναλύονται.

Δυνατά Χαρακτηριστικά (Strength)

Στα θετικά στοιχεία περιλαμβάνονται η υψηλή διείσδυση της ευρυζωνικότητας και της χρήσης του Διαδικτύου από μεγάλη μερίδα των πολιτών. Η διείσδυση αυτή έχει επιτρέψει σε ένα (μικρό ακόμα) παραγωγικό τμήμα της κοινωνίας, την είσοδο στις ηλεκτρονικές αγορές και τη χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου καθώς και τη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (υπηρεσίες e-government σε χρήση: διαύγεια, υποδομή ψηφιακής υπογραφής κ.ά.).

Οι υποδομές κρίνονται ικανοποιητικές, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά στις αστικές και ημιαστικές περιοχές οι ανάγκες των οποίων σε μεγάλο βαθμό καλύπτονται από δίκτυα υψηλών ταχυτήτων οπτικών ινών. Ιδιαίτερα θετική κρίνεται η συμβολή των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Ιόνιο Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Ιονίων Νήσων) στα οποία

¹⁰ Τμήμα Πληροφορικής Ιονίου Πανεπιστημίου

καλλιεργείται υψηλής στάθμης τεχνογνωσία, διαθέτουν καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό και είναι σε θέση να συμβάλουν στη διάχυση της γνώσης στην τοπική κοινωνία. Επιπρόσθετα τα επιστημονικά και ερευνητικά τους αποτελέσματα στον χώρο των ΤΠΕ αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί από τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και να αποτελέσει σημαντικό εξαγωγίμο προϊόν.

Στην περιφέρεια εδρεύει ένας αριθμός μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών ΤΠΕ ή που εφαρμόζουν ΤΠΕ για να αναπτύξουν στοιχεία καινοτομικότητας.

Προοπτικές (Opportunities)

Οι τεχνολογικές εξελίξεις, η διείσδυση τους στη χώρα και την ΠΙΝ καθώς και η τάση αξιοποίησης τους σε όλο και περισσότερους τομείς, από την επιχειρηματικότητα μέχρι τις σχέσεις του πολίτη με το κράτος, δημιουργούν νέες ευκαιρίες και προοπτικές ανάπτυξης.

Οι ΤΠΕ και οι εφαρμογές τους μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο. Πιο συγκεκριμένα, στον χώρο του τουρισμού, οι τουριστικές επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν χρήση αυτών για την προβολή τους και την προσέλκυση τουριστών. Η χρήση εφαρμογών και υποδομών ΤΠΕ δύναται να ενισχύσει την τουριστική κίνηση, στοχεύοντας σε αποδοτικότερες υπηρεσίες και αγαθά που ενισχύονται ή παράγονται με νέες τεχνολογίες (ηλεκτρονικές πωλήσεις, κρατήσεις, προβολή, κ.ά.).

Σημαντικά οφέλη επίσης για την Περιφέρεια μπορεί να έχει η εφαρμογή των ΤΠΕ στον αγροδιατροφικό τομέα.

Επίσης, οι ΤΠΕ είναι σε θέση να εκσυγχρονίσουν τις επιχειρηματικές διαδικασίες βελτιώνοντας τα αποτελέσματα τους και αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία τους. Σημαντικό χαρακτηριστικό αποτελεί η δυνατότητα ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου από πλευράς των εγχώριων επιχειρήσεων, καθώς και των σχέσεων συνεργασίας με άλλες επιχειρήσεις εντός της Ε.Ε. Σε ό,τι αφορά στην ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, οι ΤΠΕ μπορούν να στηρίξουν τη δημιουργία συστάδων (clusters) επιχειρήσεων εντός της ΠΙΝ μέσω της άρσης των εμποδίων και των περιορισμών που θέτει η απόσταση και η νησιωτικότητα. Επίσης, η υφιστάμενη τεχνογνωσία μπορεί να αποτελέσει σημαντικό κεφάλαιο και να αξιοποιηθεί κατάλληλα για την ανάπτυξη καινοτόμων μορφών επιχειρηματικότητας.

Επίσης, η κατάλληλη χρήση ΤΠΕ μπορεί να προσφέρει αποτελεσματικές λύσεις σε μια σειρά προβλημάτων που σχετίζονται με την προσφορά δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών (π.χ. αστικές μεταφορές, περιβάλλον, πολιτισμός, υγεία κ.ά.)

Η ύπαρξη υψηλής στάθμης τεχνογνωσίας στην ΠΙΝ της προσφέρει τη δυνατότητα ανάληψης πρωτοβουλιών σε επίπεδο Αδριατικής-Ιονίου Πελάγους και Δυτικών Βαλκανίων για την ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων τεχνολογικού προσανατολισμού.

Προοπτικές ανάπτυξης υπάρχουν επίσης στον χώρο της παροχής υπηρεσιών από το κράτος προς τους πολίτες. Δεδομένης της νησιωτικότητας της ΠΙΝ και της ύπαρξης απομονωμένων περιοχών οι σύγχρονες εφαρμογές απομακρυσμένης ιατρικής φροντίδας καθίστανται πολύτιμες. Επίσης οι ΤΠΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση των παρεχόμενων προς τους πολίτες υπηρεσιών.

Αδυναμίες (Weaknesses)

Παρόλα τα θετικά χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες που η ΠΙΝ διαθέτει στον τομέα των ΤΠΕ, σε επιμέρους τομείς παρουσιάζεται υστέρηση. Σε ό,τι αφορά στη σχέση των πολιτών με τις εφαρμογές ΤΠΕ, σημαντικό ποσοστό των πολιτών δεν χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο και δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες.

Όσον δε αφορά στη διείσδυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, μεγάλο μέρος του παραγωγικού ανθρώπινου δυναμικού κάνει χρήση αυτού του είδους των υπηρεσιών αλλά στο σύνολο του πληθυσμού παρατηρείται χαμηλότερη διείσδυση. Στα αρνητικά επίσης θα πρέπει να συμπεριληφθεί η υστέρηση η οποία παρατηρείται στη διαδικασία ένταξης των ΑμεΑ στην κοινωνία της πληροφορίας.

Μία ακόμη από τις υφιστάμενες αδυναμίες της ΠΙΝ στον τομέα των ΤΠΕ είναι η ανεπαρκής κάλυψη ευρυζωνικότητας σε απομονωμένες περιοχές.

Σχετικά με τις επιχειρήσεις που εδρεύουν στην Περιφέρεια, παρουσιάζουν χαμηλά ποσοστά χρήσης ΤΠΕ και επενδύσεων σε αυτές. Πιο συγκεκριμένα ένα μικρό ποσοστό των επιχειρήσεων συμμετέχει στις ηλεκτρονικές αγορές και δραστηριοποιείται στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Εκτός από τη χαμηλή συμμετοχή στις ηλεκτρονικές αγορές, αδυναμία θα πρέπει να θεωρηθεί η απουσία μηχανισμών ένταξης των επιχειρήσεων στις ηλεκτρονικές αγορές καθώς και η έλλειψη κανονιστικού πλαισίου και σχετικών υπηρεσιών που θα μπορούσαν να ομαλοποιήσουν και να υποστηρίξουν την ένταξη τους. Επίσης τα ποσοστά εξαγωγής και εισαγωγής ΤΠΕ στις επιχειρήσεις είναι από τα χαμηλότερα στην Ε.Ε.

Ένα ακόμη σημαντικό μειονέκτημα είναι τα χαμηλά ποσοστά δημόσιας χρηματοδότηση και επενδύσεων ΤΠΕ στην ΠΙΝ καθώς και η απουσία φορέων διαχείρισης τέτοιων δράσεων. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κανείς από τους κορυφαίους οργανισμούς που διαχειρίζονται έργα και επενδύσεις ΤΠΕ δεν εδρεύει στην ΠΙΝ (top 50 Greek organisations by funding, 2007 - 2013, Digital Agenda Scoreboard 2014) με αποτέλεσμα να υπάρχει και

έλλειψη σχετικής εμπειρίας στην ανάληψη και διαχείριση τέτοιων επενδύσεων. Επίσης κάμψη παρουσιάζεται και στις ιδιωτικές επενδύσεις, λόγω των συνθηκών οικονομικής κρίσης.

Κίνδυνοι και Απειλές (Threats)

Οι κίνδυνοι που απειλούν την ΠΙΝ σε ό,τι αφορά στις ΤΠΕ είναι αποτέλεσμα της ευρύτερης υστέρησης της χώρας στους σχετικούς τομείς σε συνδυασμό με τις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες.

Σχετικά με τις υποδομές ΤΠΕ παρατηρείται κίνδυνος «απαρχαίωσης» αυτών λόγω υποχρηματοδότησης. Όμως, ενδεχόμενη απαρχαίωση των υποδομών θα επιφέρει πολλαπλά πλήγματα τόσο στην καθημερινότητα των πολιτών όσο και στη λειτουργία των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών. Σοβαρή απειλή είναι η διαρροή του εξειδικευμένου ανθρωπίνου δυναμικού, φαινόμενο γνωστό ως brain drain. Το ενδεχόμενο μαζικής διαρροής ανθρωπίνου δυναμικού οφείλεται στις συνθήκες οικονομικής κρίσης αλλά και στο διαχρονικό πρόβλημα της χώρας να το απορροφήσει. Τονίζεται ότι ενδεχόμενη διαρροή θα στερήσει από την ΠΙΝ μεγάλο μέρος των αναπτυξιακών της δυνατοτήτων.

Ως σημαντική απειλή θα πρέπει να θεωρηθεί και η πιθανή μείωση της ανταγωνιστικότητας της ΠΙΝ στον χώρο των ΤΠΕ και ο περιορισμός του ρόλου της στην ανάληψη πρωτοβουλιών στον χώρο της Αδριατικής-Ιονίου και Δυτικών Βαλκανίων.

Δυνατά Χαρακτηριστικά (Strength)	Αδυναμίες (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υψηλή διείσδυση ευρυζωνικότητας ✓ Είσοδος των καταναλωτών στις ηλεκτρονικές αγορές ✓ Ύπαρξη ακαδημαϊκών ιδρυμάτων με τεχνολογική κατεύθυνση ✓ Παραγωγή αξιόλογου επιστημονικού και ερευνητικού έργου ✓ Υποδομές ευρυζωνικότητας και χρήση δικτύου οπτικών ινών ✓ Υπηρεσίες e-government σε χρήση (διαύγεια, υποδομή ψηφιακής υπογραφής) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού δεν χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο ✓ Έλλειψη δεξιοτήτων ΤΠΕ σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού ✓ Υστέρηση στη διαδικασία ένταξης των ΑμεΑ στη χρήση υπηρεσιών ΤΠΕ ✓ Ανεπαρκής κάλυψη ευρυζωνικότητας σε απομονωμένες περιοχές ✓ Χαμηλό ποσοστό συμμετοχής των επιχειρήσεων στις ηλεκτρονικές αγορές και απουσία μηχανισμών ένταξης ✓ Χαμηλά ποσοστά χρηματοδότησης και δημοσίων επενδύσεων ✓ Έλλειψη κανονιστικού πλαισίου για ηλεκτρονικές επιχειρησιακές συμφωνίες ✓ Κάμψη των ιδιωτικών επενδύσεων στις ΤΠΕ λόγω κρίσης ✓ Πολύ χαμηλή θέση στην εξαγωγή και εισαγωγή ΤΠΕ προϊόντων και υπηρεσιών ✓ Απόσταση στην ενσωμάτωση υπηρεσιών e-business από τον ΜΟ της ΕΕ
Προοπτικές (Opportunities)	Κίνδυνοι και Απειλές (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων στην ηλεκτρονική αγορά ✓ Αξιοποίηση τεχνογνωσίας για προαγωγή της καινοτόμας επιχειρηματικότητας και τεχνολογικός εκσυγχρονισμός των επιχειρησιακών διαδικασιών ✓ Ενίσχυση τουριστικής κίνησης με χρήση εφαρμογών και υποδομών ΤΠΕ ✓ Άρση εμποδίων που θέτει η νησιωτικότητα και η γεωγραφία της ΠΙΝ με χρήση καινοτόμων υποδομών ΤΠΕ ✓ Δημιουργία clusters επιχειρήσεων βασισμένες στις ΤΠΕ εντός της ΠΙΝ ✓ Υπηρεσίες απομακρυσμένης ιατρικής φροντίδας με χρήση ΤΠΕ και εφαρμογών τηλεματικής, ειδικά σε δυσπρόσιτες περιοχές ✓ Βελτίωση παροχής δημοσίων αγαθών & υπηρεσιών (π.χ. περιβάλλον, πολιτισμός, μεταφορές κλπ) ✓ Ελάττωση όγκου γραφειοκρατίας ✓ Ανάληψη πρωτοβουλιών σε επίπεδο Αδριατικής- 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Απαρχαίωση των υποδομών λόγω υπο-χρηματοδότησης ✓ Διαρροή εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού ✓ Μείωση ανταγωνιστικότητας ΠΙΝ ✓ Περιορισμός του ρόλου της ΠΙΝ στην ανάληψη πρωτοβουλιών στον χώρο της Αδριατικής-Ιονίου και Δυτικών Βαλκανίων

- ✓ Ιονίου Πελάγους και Δυτικών Βαλκανίων για ανάπτυξη δράσεων τεχνολογικού προσανατολισμού
- ✓ Προστασία περιβάλλοντος
- ✓ Εφαρμογή στον αγροδιατροφικό τομέα

Στρατηγική, προτεραιότητες, δράσεις

Από τις παραπάνω αναφορές προκύπτει αφενός η σημασία του τομέα των ΤΠΕ για το περιφερειακό σύστημα και αφετέρου το σημείο εκκίνησης, οι περιορισμοί και οι δυνατότητες. Οι υπηρεσίες ΤΠΕ αποτελούν μια αναπτυσσόμενη αγορά, της οποίας οι εφαρμογές μπορούν να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη και προώθηση των τομέων προτεραιότητας και μάλιστα στην κατεύθυνση της «έξυπνης εξειδίκευσης και ανάπτυξης». Επίσης, η εισαγωγή των ΤΠΕ σε όλα τα σημεία των αλυσίδων αξίας, μπορεί να αυξήσει σημαντικά την παραγωγικότητα την αυτονομία και την ευελιξία των παραγωγικών μονάδων.

Σε γενικές γραμμές ο κλάδος των ΤΠΕ, μπορεί υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις να αναπτυχθεί σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα στα Ιόνια Νησιά, αλλά **μεσοπρόθεσμα οι ΤΠΕ είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν κυρίως μέσα από την «οριζόντια» ενσωμάτωσή τους και τη δημιουργία ωφελειών σε ολόκληρο το παραγωγικό σύστημα, αλλά και σε τομείς πέραν αυτού (διοίκηση, κοινωνικές υπηρεσίες κλπ).**

Υπό αυτό το πρίσμα οι παρεμβάσεις σε περιφερειακό επίπεδο στοχεύουν να αναδείξουν τις ΤΠΕ ως βασικό «οριζόντιο» πυλώνα υποστήριξης και για τους 4+1 τομείς προτεραιότητας (Αγροδιατροφή & Γαστρονομία, Θαλάσσια Οικονομία, Θεματικός Τουρισμός & Δημιουργική Οικονομία, Βιο-πληροφορική) και παράλληλα, σε συνδυασμό με τις «τομεακές» παρεμβάσεις, να οδηγήσουν στην ψηφιακή σύγκλιση με τις άλλες ευρωπαϊκές περιφέρειες.

Ειδικά, οι εφαρμογές και υπηρεσίες ΤΠΕ για χρήση από έξυπνα κινητά και ταμπλέτες ή προσωπικούς υπολογιστές, αποτελούν μια αναπτυσσόμενη διεθνή αγορά της οποίας οι εφαρμογές για τη «βιομηχανία της εμπειρίας» αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα. Αν και η Περιφέρεια δεν διαθέτει βιομηχανία ανάπτυξης ανάλογων εφαρμογών, ειδικά οι επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα αποτελούν σε πρώτη φάση τους εν δυνάμει χρήστες για τη βελτίωση των υπηρεσιών τους και της προσφερόμενης εμπειρίας.

Πέραν δε του παραγωγικού συστήματος η ανάπτυξη και επέκταση της χρήσης ΤΠΕ δημιουργεί προϋποθέσεις και συνθήκες κοινωνικής ωφελιμότητας σε μια σειρά πεδίων όπως το περιβάλλον (ατμόσφαιρα, νερό, απορρίμματα, περιβαλλοντικοί & φυσικοί κίνδυνοι), ο κοινωνικός τομέας (υπηρεσίες φροντίδας κλπ) και η διακυβέρνηση (έμφαση στον αστικό χώρο). Και στους δύο παραπάνω γενικούς τομείς (παραγωγικό σύστημα και κοινωνικο-πολιτικο-περιβαλλοντικός τομέας) αναγκαία προϋπόθεση για την αποκόμιση ωφελειών αποτελεί η υποστήριξη με την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και δικτύων.

Έτσι, το πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη επιδιώκει αφενός τη δημιουργία προσιτών, ποιοτικών και δια-λειτουργικών υπηρεσιών δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υποστηριζόμενων από τις ΤΠΕ και αφετέρου την αύξηση της χρήσης των ΤΠΕ από πολίτες.

Πίνακας: Λογική παρέμβασης

Αναπτυξιακές ανάγκες	Ειδικοί στόχοι	Δράσεις
Χαμηλή παραγωγικότητα & ανάγκη βελτίωσης υπηρεσιών παραγωγικού κ.ά. συστημάτων	<ul style="list-style-type: none"> • βελτίωση της παραγωγικότητας με τη εισαγωγή των ΤΠΕ στις αλυσίδες αξίας • αύξηση της κοινωνικής ωφελιμότητας με την εισαγωγή ΤΠΕ εφαρμογών σε πεδία του κοινωνικού, περιβαλλοντικού & διοικητικού συστήματος 	<ul style="list-style-type: none"> • Δράση: Χρήση και Υιοθέτηση ΤΠΕ Στον Αγροδιατροφικό Τομέα • Δράση: Χρήση ΤΠΕ για την αύξηση της παραγωγικότητας, αυτονομίας και ποιότητας υπηρεσιών τουρισμού • Δράση: Ψηφιακές Υπηρεσίες βελτιστοποίησης υποδομών, εγκαταστάσεων & υπηρεσιών (σε περιβάλλον & υπηρεσίες) • Δράση: Ψηφιακές Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης • Δράση: Υποδομές ευρυζωνικότητας • Δράση: Υποδομές υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους

Οι δράσεις που αναλύονται στη συνέχεια αναφέρονται σε κατηγορίες και πεδία της «Ψηφιακής Ατζέντας, δηλαδή:

<i>A. Ευρυζωνικές υποδομές</i>	<i>B. Χρήσεις: πλατφόρμες, εφαρμογές, e-υπηρεσίες</i>
Νέας Γενιάς Δίκτυα (FTTH)	Ψηφιακές επιχειρηματικές υπηρεσίες e-υπηρεσίες για τις επιχειρήσεις e-υπηρεσίες για «συστάδες» και ομάδες επιχειρήσεων
Ασύρματες τεχνολογίες για υψηλές ταχύτητες	Ψηφιακές υπηρεσίες στους πολίτες e-υπηρεσίες πολιτιστικής κληρονομιάς e-υπηρεσίες επαγγελματικής κατάρτισης e-υπηρεσίες υγείας
Αστικά & εστιακά ασύρματα δίκτυα	Ψηφιακές υπηρεσίες για τη βελτιστοποίηση των υποδομών «έξυπνα» συστήματα μεταφορών «έξυπνα» ενεργειακά συστήματα «ψηφιακή» διαχείριση του νερού «ψηφιακή» διαχείριση των αποβλήτων
Υποδομές «νέφους»	Ψηφιακές υπηρεσίες για την «ηλεκτρονική διακυβέρνηση» «ψηφιακές» υπηρεσίες διοίκησης προς τους πολίτες «ψηφιακές» υπηρεσίες σχεδιασμού & παρακολούθησης

Αρκετά από τα παραπάνω πεδία και όλες οι κατηγορίες περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσεων που ακολουθεί:

Δράση Χρήση και Υιοθέτηση ΤΠΕ στον Αγροδιατροφικό Τομέα

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- Η εισαγωγή και αξιοποίηση των τεχνολογιών ΤΠΕ σε διάφορα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας, όπως η παρακολούθηση και καταγραφή των μετεωρολογικών & κλιματικών παραμέτρων, παρακολούθηση, καταγραφή και υλοποίηση της εξοικονόμησης νερού (ιδίως των συστημάτων άρδευσης), η παρακολούθηση

της παραγωγής και συγκομιδής μέσα από «έξυπνα συστήματα» (ιχνηλασιμότητα αγροτικών και αλιευτικών προϊόντων).

Ειδικότερα, προβλέπεται:

- η ενίσχυση παραγωγικών μονάδων και ΜΜΕ για την υλοποίηση των παραπάνω ενεργειών

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα νέας Αγροτικής Πολιτικής για την «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (άρθρο 16)»

Τύπος Δράσεων: Κρατικές ενισχύσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων μέσω ΕΦΔ

Πηγή χρηματοδότησης: ΠΑΑ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΓΤΠΕ

Τελικοί αποδέκτες: επιχειρήσεις και παραγωγοί, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα

Δικαιούχοι: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση : Χρήση ΤΠΕ για την αύξηση της παραγωγικότητας, αυτονομίας και ποιότητας υπηρεσιών τουρισμού

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- η δημιουργία e-υπηρεσιών για χρήση από «έξυπνες συσκευές», στον τομέα του τουρισμού.

Ειδικότερα, προβλέπεται:

-η ενίσχυση ΜΜΕ για ψηφιακή προβολή υπηρεσιών, επέκταση της διασύνδεσης των μεμονωμένων συστημάτων κρατήσεων με τις μεγάλες διεθνείς υπηρεσίες κρατήσεων, εφαρμογές δημιουργίας τουριστικών πακέτων για μικρές ξενοδοχειακές μονάδες, εφαρμογές διαχείρισης επισκεπτών σε όλα τα στάδια της αλυσίδας αξίας του τουρισμού κλπ

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 2.γ

Τύπος δράσεων: Κρατικές ενισχύσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων μέσω ΕΦΔ

Πηγή χρηματοδότησης: κυρίως ΕΠΕΝΕΚ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ

Τελικός αποδέκτης: επιχειρήσεις, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα

Δικαιούχοι: Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση: Ψηφιακές Υπηρεσίες βελτιστοποίησης υποδομών, εγκαταστάσεων & υπηρεσιών (σε περιβάλλον & υπηρεσίες)

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- η δημιουργία «έξυπνων» εφαρμογών για τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας υποδομών και υπηρεσιών δημόσιου ενδιαφέροντος με έμφαση στους τομείς του περιβάλλοντος και των υπηρεσιών

Ειδικότερα, προβλέπεται:

- η δημιουργία «έξυπνων συστημάτων» μεταφορών για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και της στάθμευσης εντός των αστικών κέντρων & των πυλών εισόδων, καθώς και για την οδική ασφάλεια, την πληροφόρηση/ ενημέρωση των μετακινούμενων κλπ

- η εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» για τον έλεγχο και τη μείωση των απωλειών πόσιμου ύδατος σε δημόσιες υποδομές και δίκτυα ύδρευσης

-η εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» για τη διαχείριση των απορριμμάτων (συλλογή κλπ)

- η πρόσβαση σε «έξυπνες υπηρεσίες» τηλεφροντίδας με έμφαση στις απομονωμένες περιοχές (προϊόντα απομακρυσμένης διαχείρισης κατάστασης υγείας χρονίως πασχόντων και ευπαθών ομάδων)

- η αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων (π.χ. σεισμικότητα, θαλάσσια ρύπανση με συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης με συνδυασμό earth observation, social media, μοντέλα πρόβλεψης εξέλιξης κλπ)

- η δημιουργία έξυπνων συστημάτων περιορισμού κατανάλωσης της ενέργειας

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 7.β, 6.β., 6.ε., 6.α., 5.β. και 2.γ

Τύπος δράσεων: Δημόσιες δράσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Πηγή χρηματοδότησης: ΠΕΠ, ΕΠΑΝΕΚ, ΥΠΟΜΕΠΕ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ

Τελικός αποδέκτης: κάτοικοι και επισκέπτες περιοχής

Δικαιούχοι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα

Δράση: Ψηφιακές Υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- η δημιουργία «έξυπνων» εφαρμογών στο πλαίσιο ολοκληρωμένης παρέμβασης για τη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των πολιτών και τη διευκόλυνση της συμμετοχής τους στις τοπικές υποθέσεις

Ειδικότερα, προβλέπεται:

η δημιουργία «έξυπνων πόλεων», με την ανάπτυξη συστημάτων για την παροχή ηλεκτρονικών διοικητικών κλπ υπηρεσιών προς τους πολίτες (e-government), καθώς και την υποστήριξη διαδικασιών συμμετοχής τους στην τοπική διακυβέρνηση (e-participation)

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 2.γ

Τύπος δράσεων: Δημόσιες δράσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Πηγή χρηματοδότησης: ΕΠΑΝΕΚ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ

Τελικός αποδέκτης: κάτοικοι περιοχής

Δικαιούχοι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα

Δράση : Υποδομές ευρυζωνικότητας

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- η βελτίωση και ανάπτυξη νέων υποδομών και δικτύων για την υποστήριξη της ψηφιακής επικοινωνίας και λειτουργίας, με έμφαση στις υψηλές ταχύτητες και στις ανάγκες των απομονωμένων περιοχών

Ειδικότερα, προβλέπεται:

- η εγκατάσταση δικτύων υψηλών ταχυτήτων εντός των αστικών κέντρων με έμφαση στα δημόσια κτήρια
- η ευρυζωνική κάλυψη απομονωμένων κλπ περιοχών που δεν καλύπτονται επαρκώς
- η δημιουργία ομπρέλας τοπικών δικτύων σε περιοχές αυξημένου τουριστικού ενδιαφέροντος

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 2.α

Τύπος δράσεων: Δημόσιες δράσεις, Κρατικές ενισχύσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων (και) μέσω ΕΦΔ

Πηγή χρηματοδότησης: ΕΠΑΝΕΚ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ

Τελικός αποδέκτης: κάτοικοι, επισκέπτες και επιχειρήσεις περιοχής

Δικαιούχοι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ/ερευνητικά κέντρα, Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης

Δράση: Υποδομές υπηρεσιών «Υπολογιστικού Νέφους» (Cloud Computing)

Με την προτεινόμενη δράση επιχειρείται:

- η βελτίωση και ανάπτυξη νέων υποδομών με τη χρήση τεχνολογιών «Υπολογιστικού Νέφους» (Cloud Computing) για την υποστήριξη των αναγκών σε υπολογιστική ισχύ και μνήμη τόσο των δημοσίων όσο και των ιδιωτικών φορέων με σκοπό την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακος σε θέματα υπολογιστικών αναγκών

Ειδικότερα, προβλέπεται:

- η δημιουργία ψηφιακών υποδομών υπολογιστικού νέφους για την κάλυψη των αναγκών της Π.Ι.Ν.
- η παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους τουλάχιστον σε επίπεδο υπηρεσιών υποδομής (Infrastructure as a Service)

Αντίστοιχη Επενδυτική Προτεραιότητα ΕΣΠΑ 2.α

Τύπος δράσεων: Δημόσιες δράσεις, Κρατικές ενισχύσεις

Τρόπος υλοποίησης: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Πηγή χρηματοδότησης: ΕΠΑΝΕΚ

Ταμείο χρηματοδότησης: ΕΤΠΑ

Τελικός αποδέκτης: κάτοικοι, επιχειρήσεις περιοχής, δημόσιοι φορείς

Δικαιούχοι: Φορείς Αυτοδιοίκησης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -3- : Δραστηριότητες του Εργαστηρίου «Βιοπληροφορικής & Ανθρώπινης Ηλεκτροφυσιολογίας»

του Τμήματος Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου, στην επιστημονική και ερευνητική εκπόνηση μελετών στους κλάδους των Επιστημών Υγείας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

Ίδρυση

Το εργαστήριο Βιοπληροφορικής και Ανθρώπινης Ηλεκτροφυσιολογίας (bihelab.di.ionio.gr) ιδρύθηκε θεσμικά τον Αύγουστο του 2012 και ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες κατασκευής και εξοπλισμού του τον Απρίλιο του 2014. Το εργαστήριο εξοπλίστηκε στα πλαίσια του ΕΣΠΑ_2007-2013, Δυτική Ελλάδα - Πελοπόννησος - Ιόνιοι Νήσοι στον Άξονα προτεραιότητας 'Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής Ιονίων Νήσων' με κωδικό έργου MIS 390290. Καλύπτει τις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου, σχετικά με θέματα Βιοϊατρικής και Επιστημών Υγείας. Ο εξοπλισμός του εργαστηρίου, περιλαμβάνει εξειδικευμένα μηχανήματα βιολογικών αναλύσεων, συστήματα για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων απεικόνισης, μικροσκοπία, κάμερες υψηλής ανάλυσης, συσκευές μέτρησης ανθρώπινης ηλεκτροφυσιολογίας, συσκευές μέτρησης πληθυσμού σωματιδίων καθώς και υποστηρικτικά λογισμικά.

Μεταπτυχιακές Σπουδές - Επίβλεψη Φοιτητών

Στο Εργαστήριο Βιοπληροφορικής ξεκίνησαν την εκπόνηση πτυχιακών και διδακτορικών εργασιών 7 προπτυχιακοί φοιτητές και 3 υποψήφιοι διδάκτορες, από το 2012 και μετά. Από το 2008 μέχρι το 2012 υλοποιήθηκε και παρουσιάστηκε μια διδακτορική εργασία με θέμα «Αλγόριθμοι Βιοπληροφορικής» και ολοκληρώθηκε επίσης μια μεταδιδακτορική έρευνα στο διάστημα 2013-2015, με θέμα «εφαρμογές Νευροπληροφορικής». Επίσης υπάρχει συνεργασία με το Τμήμα Πληροφορικής σε εφαρμογές στη Βιοϊατρική για την παροχή θέσεων πρακτικής άσκησης σε φοιτητές του πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το 2014 δόθηκε μια θέση πρακτικής άσκησης και για το 2015 έχουν προγραμματιστεί άλλες δύο.

Τέλος έχει κατατεθεί προς έγκριση σχέδιο Μεταπτυχιακού Προγράμματος σπουδών με τίτλο 'Βιοπληροφορική, Νευροπληροφορική και Υπολογιστικές Νευροεπιστήμες', με διδάσκοντες καταξιωμένους ερευνητές και επιστήμονες από όλο τον κόσμο.

Οργάνωση Ημερίδων & Συνεδρίων

Ήδη πριν από την κατασκευή του Εργαστηρίου, το Τμήμα προετοιμάζονταν για την ουσιαστική υλοποίηση του και την θέσπιση των βασικών θεμελιωδών δομών του. Ως εκ τούτου οργανώθηκαν με μεγάλη επιτυχία, δύο θερινά σχολεία για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς ως ακολούθως:

- Mathematical Software Towards Education Modeling & Simulation, 1^ο Θερινό Σχολείο 8-13 Ιουλίου 2008
- Innovation & modeling in Biotechnology & Bioinformatics, 2^ο Θερινό Σχολείο 16-21 Ιουλίου 2010

Επίσης σε συνεργασία με το τμήμα Πληροφορικής και Τηλεματικής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου διοργανώθηκε το 2013 ημερίδα με θέμα 'Καινοτόμες Εφαρμογές της Πληροφορικής στην Έρευνα για την Υγεία της Γήρανσης', με προσκεκλημένους ομιλητές ιατρούς, στελέχη ιατρικών εταιρειών και νοσοκομείων.

Ακόμη, τον Απρίλιο του 2014 διοργανώθηκε στην Κέρκυρα το 1^ο διεθνές συνέδριο **Geriatrics and Neurodegenerative Disease Research (GeNeDis 2014)** με πολύ μεγάλη επιτυχία και διάχυση αποτελεσμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Αξίζει να σημειωθούν ότι:

- Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε με τη συνδιοργάνωση φορέων όπως:
 - ΕΑΠ
 - University of Salento, Department of Innovation Engineering, Laboratory of Applied Mechanics, Section of Mechatronics, Italy
 - Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου
 - Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
- Το συνέδριο προλόγισε η Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Έρευνα και Τεχνολογία Ms. Marie Geoghegan-Quinn
- Στο συνέδριο κλήθηκαν και αποδέχτηκαν τη συμμετοχή τους αναγνωρισμένοι επιστήμονες διεθνούς φήμης με καινοτόμες ομιλίες σε ιατρικά θέματα.

Συνεργασίες

Ήδη το Εργαστήριο Βιοπληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον ξένων ιδρυμάτων και επιχειρήσεων με σκοπό την υπογραφή συμφώνων συνεργασίας, εκπόνησης κοινών ερευνών και ανταλλαγής φοιτητών και ερευνητικού δυναμικού. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η σημαντικότητα των δημοσιεύσεων και προτεινόμενων ερευνητικών δράσεων την περίοδο πρώτης λειτουργίας του εργαστηρίου 2014-15, έχουν ήδη δώσει αφορμή και 'εκτόξευσαν' των επισκεψιμότητα των σελίδων μας και προσπέλασης των εργασιών των μελών του εργαστηρίου. Αξίζει να σημειωθούν οι ήδη εν εξελίξει συνεργασίες μας:

- Δημιουργία Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας για Καινοτόμες Εφαρμογές στην Έρευνα για τη Διάγνωση και Θεραπεία Νευροεκφυλιστικών Παθήσεων σε συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης
- Συνεργασία με την Euromedic για Συνδεδεμένες Διαγνωστικές Υπηρεσίες
- Συνεργασία με την εταιρεία Neurodiagnostics Innovatus στο Λονδίνο για δημιουργία Κέντρου διάγνωσης νόσου Alzheimer
- Από κοινού οργάνωση ερευνητικού κέντρου Innovative Research Center on Human Ageing με το Department of Physics and Computer Science στο Wilfrid Laurier University.
- Συνεργασία με το King Fahd Medical Research Center, King Abdulaziz University των ερευνητών μας για πρόσληψη τους ως διεθνών κριτών και αξιολογητών σε έρευνα σχετικά με μιτοχονδριακές δυσλειτουργίες και την ανθρώπινη ευπάθεια.

Δημοσιεύσεις

Είναι άξια λόγου η εκθετικά αυξανόμενη παρουσία των μελών του εργαστηρίου σε περιοδικά υψηλού κύρους με μεγάλο impact factor από το 2012 και μετά και ειδικά από το 2014, χρονιά δηλαδή που εγκαινιάστηκε ουσιαστικά το εργαστήριο.

Δημοσιεύσεις έχουν γίνει σε περιοδικά όπως τα παρακάτω με συμπερίληψη στη βάση PubMed με υψηλά ποσοστά αναγνωσιμότητας. Ήδη οι εργασίες αυτές έχουν να αρχίσει να έχουν αναφορές από τον πρώτο χρόνο δημοσίευσής τους:

- Current Drug Metabolism, Bentham Science με IF 4., ranked 101th of 291 in Biochemistry & Molecular Biology and 54th of 254 in Pharmacology & Pharmacy
- Frontiers in Bioscience με IF~4
- Microgravity - Science and Technology, Springer με IF~0.7
- Advances in Experimental Medicine and Biology με IF~2

Σημαντικές δημοσιεύσεις μόνο σε θέματα των Επιστημών Υγείας από το 2012-2014 και μετά:

1. Sigalas I, Kougialis M, Ligoustianou C, Alexiou A, Volikas K, Ashraf Md G (2015) Effectiveness of Knee Osteoarthritis Treatment With Mesenchymal Stromal Cells (MSCs), under submission.
2. Soursou G, Alexiou A, Ashraf GMD, Siyal AA, Mushtaq G, Kamal MA (2015) An overview on global trends in nanotechnological approaches for Alzheimer Therapy, Current Drug Metabolism, Special Issue: Global Trends for Nanotechnological Approaches in Various Health Issues, Bentham Science, in press
3. Alexiou A, Vairaktarakis C, Tsiamis V, Ashraf G (2015) Application of Efficient Nanoparticles for Early Diagnosis and Treatment of Cancer, Current Drug Metabolism, Special Issue: Global Trends for Nanotechnological Approaches in Various Health Issues, Bentham Science, in press
4. Chibber S, Mohammad M, Alexiou A, Aliev G, Ashraf G (2015) Linkage between age-related dementias and vascular disorders, Frontiers in Bioscience, DOI No:10.2741/2804, in press
5. Theocharopoulou G, Vlamos P (2015) Modeling Protein Misfolding in Charcot-Marie-Tooth Disease, Advances in experimental medicine and biology, 820:91-102. doi: 10.1007/978-3-319-09012-2_7.
6. Vlamos P, Alexiou A (2015) Geriatrics, Springer Series: Advances in Experimental Medicine and Biology, Vol. 821, Vlamos Panayiotis, Alexiou Athanasios (Eds.), World Congress on Geriatrics and Neurodegenerative Disease Research, Content level: Research, ISBN: 978-3-319-08938-6 (Print) 978-3-319-08939-3
7. Vlamos P, Alexiou A (2015) Computational Biology and Bioinformatics, Springer Series: Advances in Experimental Medicine and Biology, Vol. 820, Vlamos Panayiotis, Alexiou Athanasios (Eds.), World Congress on Geriatrics and Neurodegenerative Disease Research, Content level: Research, ISBN: 978-3-319-09011-5 (Print) 978-3-319-09012-2

8. Vlamos P, Alexiou A (2015) Neurodegeneration, Springer Series: Advances in Experimental Medicine and Biology, Vol. 822, Vlamos Panayiotis, Alexiou Athanasios (Eds.), World Congress on Geriatrics and Neurodegenerative Disease Research, Content level: Research, ISBN: 978-3-319-08926-3 (Print) 978-3-319-08927-0
9. Giannakis K, Andronikos T (2015) Mitochondrial fusion through membrane automata, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 820:163-72. doi: 10.1007/978-3-319-09012-2_10.
10. Panayotopoulos A, Vlamos P (2015) Modeling k-noncrossing closed RNA secondary structures via meandric compression, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology, 820:207-16. doi: 10.1007/978-3-319-09012-2_14
11. Kourouthanassis PE, Mikalef P, Ioannidou M, Pateli A (2015) Exploring the online satisfaction gap of medical doctors: an expectation-confirmation investigation of information needs. Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 820:217-28. doi: 10.1007/978-3-319-09012-2_15.
12. Polychronidou E, Vlachakis D, Vlamos P, Baumann M, Kossida S (2015) Notch signaling and ageing, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology. 822:25-36. doi: 10.1007/978-3-319-08927-0_6.
13. Vairaktarakis C, Tsiamis V, Soursou G, Lekkas F, Nikolopoulou M, Vasileiadou E, Premtsis K, Alexiou A (2015) A Computer-Aid Diagnosis System for Geriatrics Assessment and Frailty Evaluation, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 820, DOI 10.1007/978-3-319-09012-2_5.
14. Bobori C (2015) Molecular genetics of Huntington's disease, Springer International Publishing Switzerland 2015 P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 822:59-65. doi: 10.1007/978-3-319-08927-0_9.
15. Moutsouri I, Nikou A, Pamplau M, Lentza M, Spyridakis P, Mathiopoulou N, Konsoulas D, Lampou M, Alexiou A (2015) Clinical Decision Support System for the Diagnosis of Adolescence Health, Springer International Publishing Switzerland 2015 P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 820, DOI 10.1007/978-3-319-09012-2_9.
16. Alexiou A, Psiha M, Vlamos P (2015) Towards an Expert System for Early Diagnosis and Progress Monitoring of Parkinson's Disease, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 822, DOI 10.1007/978-3-319-08927-0_17.
17. Alexiou A, Psiha M, Vlamos P (2015) Gene Regulatory Networks - Chapter Book, The Transportation Network Design Problem. Advanced Applications, Algorithms and Extensions. Dimitriou Loukas ed. Signed with "Studies in Computational Intelligence", Springer-Verlag, Heidelberg (first draft: Summer, 2013).
18. Alexiou A, Simou P, Tiligadis K (2015) Artificial Humanoid for the Elderly People, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 821, DOI 10.1007/978-3-319-08939-3_7.
19. Alexiou A, Rekkas J (2015) The Quantum Human Central Neural System, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 821, DOI 10.1007/978-3-319-08939-3_14.
20. Alexiou A, Rekkas J (2015) Superconductivity in Human Body; Myth or Necessity, Springer International Publishing Switzerland 2015, P. Vlamos, A. Alexiou (eds.), GeNeDis 2014, Advances in Experimental Medicine and Biology 822, DOI 10.1007/978-3-319-08927-0_8.
21. Haranas I, Gkigkitzis I, Alexiou A (2014) Fractal Growth on the Surface of a Planet and in Orbit around it, Microgravity - Science and Technology, Springer, <http://dx.doi.org/10.1007/s12217-014-9397-6>
22. Alexiou A (2014) Biogenea Pharmaceuticals: Advanced Technologies on Drug Production and Health Services, Educational material for the Innovation and Entrepreneurship Unit of the Ionian University (Greek).
23. Vlamos P, Alexiou A, Psiha M, Theocharopoulou G (2014) Bioinformatics Applications Laboratory, 6th Conference on Informatics in Education (CIE), Corfu Greece.
24. Theocharopoulou G, Giannakis K (2012) Web Mining to Create Semantic Content: A Case Study for the Environment, Artificial Intelligence Applications and Innovations IFIP Advances in Information and Communication Technology 382, pp. 411-420.
25. Alexiou A, Psiha M, Theocharopoulou G, Vlamos P (2013) Automated prediction procedure for Charcot-Marie-Tooth disease, 13th IEEE International Conference on BioInformatics and BioEngineering, p.p. 1-4.
26. Alexiou A, Theocharopoulou G, Vlamos P (2013) Ethical Issues in Neuroinformatics, 9th Artificial Intelligence Applications and Innovations Conference, 1st Workshop on Ethics and Philosophy in Artificial Intelligence, H. Papadopoulos et al. (Eds.): AIAI 2013, IFIP AICT 364, pp. 297-302, 2013, © IFIP International Federation for Information Processing 2013, Springer, Heidelberg, Paphos Cyprus
27. Simou P, Tiligadis K, Alexiou A (2013) Exploring Artificial Intelligence Utilizing BioArt, 9th Artificial Intelligence Applications and Innovations Conference, 1st Workshop on Ethics and Philosophy in Artificial Intelligence, H. Papadopoulos et al. (Eds.): AIAI 2013, IFIP AICT 412, pp. 687-692, 2013, © IFIP International Federation for Information Processing 2013, Springer, Heidelberg, Paphos Cyprus

28. Alexiou A, Psiha M, Vlamos P (2013) Heuristic Applications of Computational Biology in gene treatment of dementia, New Technologies for Active Ageing, Dissemination Research Center, Thessaloniki Greece
29. Alexiou A (2013) Prodromal και Preclinical Alzheimer: a complex biophysical model, IT Innovations and Applications on Health Aging Research, 1st Workshop Harokopio University, Athens Greece
30. Alexiou A, Psiha M, Vlamos P (2012) An integrated ontology-based model for the early diagnosis of Parkinson's disease, 8th Artificial Intelligence Applications & Innovations, H. Papadopoulos et al. (Eds.): AIAI 2012, IFIP AICT 382, pp. 442–450, 2012, © IFIP International Federation for Information Processing 2012, Springer, Heidelberg, Chalkidiki Greece
31. Alexiou A, Vlamos P (2012) Evidence for early identification of Alzheimer's disease, arXiv:1209.4223v2 [q-bio.NC]
32. Vlamos P, Lefkimmatis K, Cocianu C, State L, Luo Z (2012) Artificial Intelligence Applications in Biomedicine, Editorial, Hindawi Publishing Corporation, Advances in Artificial Intelligence, Volume 2012, Article ID 219137, 2 pages, doi:10.1155/2012/219137
33. Panayotopoulos A, Vlamos P (2012) Cutting degree of meanders, 8th Artificial Intelligence Applications & Innovations, Springer IFIP Advances in Information and Communication Technology series, Volume 382/2012, 480–489, DOI: 10.1007/978-3-642-33412-2_49
34. Alexiou A, Vlamos P (2012) A Cultural Algorithm for the Representation of Mitochondrial Population, Advances in Artificial Intelligence, Hindawi Publishing Vol. 2012, ID 457351, doi:10.1155/2012/457351
35. Alexiou A, Vlamos P (2012) Protocols for early diagnosis of Alzheimer's disease, 3rd Workshop on Alzheimer's disease and related disorders, Society of Alzheimer Disease and Related Disorders, of Heraklion Crete Greece
36. Alexiou A, Vlamos P (2012) Modeling of mitochondrial dynamics. The phenomenon of electric thromboses (keynote speakers), 4th International Week Dedicated to Maths, Hellenic Mathematical Society, Thessaloniki Greece
37. Theocharopoulou G, Giannakis K (2012) Web Mining to Create Semantic Content: A Case Study for the Environment, Artificial Intelligence Applications and Innovations IFIP Advances in Information and Communication Technology 382, pp. 411-420.
38. Alexiou A, Rekkas J, Vlamos P (2012) Modeling the mitochondrial dysfunction in neurogenerative diseases due to high H⁺ concentration, Bioinformatics 6(5):173-175, PubMed: 21738307

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΒΙΟ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

